

Raadsvergadering.....	2
1. Opening en mededelingen.....	2
2. Benoemingen.....	3
Installatie van Pablo Vermerris als raadslid voor Student&Stad.....	3
Benoeming van Tycho Wuestman als woordvoerder voor Student&Stad.....	3
3. Vaststellen agenda.....	4
4. Initiatiefvoorstellen.....	4
5. Conformstukken.....	4
a. Herinrichting Spoorgroen de Hoogte.....	4
b. IJsbaan Noordlaren nieuwe toplaag.....	4
c. Wijkvernieuwing Lewenborg Kredietaanvraag speelplekkenplan.....	4
d. Woo-verzoek locaties Holland Casino.....	4
e. Aanwenden kredieten Dudok aan het Diep.....	5
f. Decembercirculaire 2023 Gemeentefonds.....	6
g. Uitvoeringskrediet voor uitbreiding fietsenstallingen P+R terreinen en bushaltes.....	6
h. Kredietaanvraag maatregelen verkeersveiligheid 2024.....	6
i. Aanpassing in de gewijzigde statuten Openbaar Onderwijs Groningen.....	6
j. Kredietaanvraag aanplant extra bomen 2024-2025.....	6
k. Kredietaanvraag woonrijp maken van de woonwagenstandplaats en aankoop woonunit voor De Kring 15.....	6
l. KDS Bisschop Bekkers uitvoeringskrediet.....	6
m. Benoeming Audit Committee.....	7
n. Definitief Ontwikkelkader en uitvoeringsplan Hunze.....	7
o. Bestemmingsplan Gebouwd Erfgoed Groningen en Afwegingskader Cultuurhistorie..	7
6. Besprekstukken.....	8
a. Nota sociaal culturele accommodaties Open naar elkaar.....	8
M03: 'Buurtcentrum voor Haren en Ten Boer'.....	8
M05: "Zelfde vergoeding bestuurskosten in Groningen, Haren en Ten Boer".....	8
M10: Ook een Sociaal-culturele accommodatie voor Meerstad en Gravenburg.....	8
b. Nota kostenverhaal.....	25
A01: 'Verlaag de bouwlasten'.....	25
Afscheid Mirte Goodijk & Karoline de Groot (S&S).....	32
Kennismaking en bijdrage nieuwe Stadsdichter Esmé van den Boom.....	36
7. Motie vreemd aan de orde van de dag.....	37

Motie n.a.v. agenderingsverzoek uniform boa.....	37
M01: Een inclusief uniform.....	37
Moties n.a.v. collegebrief Nota Zandwegen.....	50
M02: Zandwegen op de goede weg.....	50
M04: Zandwegen voor altijd.....	50
Moties n.a.v. collegebrief Gebiedsvisie Scandinavische Havens.....	57
M04: Waterhub.....	57
M06: Ze liggen op de loer in m'n vaarwater (Gebiedsvisie Scandinavische Havens) .	57
M07: 'Voldoende parkeerplekken in de Scandinavische Havens'.....	57
Motie n.a.v. collegebrief Onderzoek LEF naar blijven of vertrekken jong talent.....	64
M09: Blijf Bij Mij (LEF Onderzoek).....	64

GEMEENTERAAD VAN WOENSDAG 6 MAART 2024 16.30 UUR

Voorzitter: K. Schuiling (burgemeester)

Namens de raad: J. van Hoorn (GroenLinks), F. Folkerts (GroenLinks), E. Hillekens (GroenLinks), R. Lagestee (GroenLinks), S. Middelhuis (GroenLinks), C. Nieuwenhout (GroenLinks), T. van de Vendel (GroenLinks), J. Visser (GroenLinks), J. van Veen (PvdA), R. Gierkink (PvdA), I. Huitema (PvdA), R. Pestman (PvdA), J. Scoop (PvdA), R. Tjepkema (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), M. Gietema (D66), M. Martinez Doubiani (D66), A. Poelstra-Bos (D66), T. Rustebiel (D66), W. Pechler (PvdD), J. Bosma (PvdD), B. Hekkema (PvdD), T. van Zoelen (PvdD), A. Sijbolts (Stadspartij 100%), N. Hilboesen (Stadspartij 100%), Y. Menger (Stadspartij 100%), M. Sloot (Stadspartij 100%), D. Brandenburg (SP), J. Huisman (SP), F. Mertens (SP), H. de Waard (SP), I. Jacobs-Setz (VVD), E. Akkerman (VVD), D. Swets (Student&Stad), K. de Groot (Student&Stad), P. Vermerris (Student&Stad), M. Goodijk (S&S), P. Rebergen (ChristenUnie), L. Dwarshuis (ChristenUnie), R. van der Heide (ChristenUnie), J. de Haan (CDA), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvhN), E. Bernabela (PvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: M. Wijnja (wethouder), C. Bloemhoff (wethouder), K. de Wrede (wethouder), E. Eikenaar (wethouder), P. Broeksma (wethouder), R. van Niejenhuis (wethouder), M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: J. Spier

Raadsvergadering

1. Opening en mededelingen

00:19:28

Voorzitter: Dames en heren, ik open de vergadering. Iedereen van harte welkom. We zijn verblijd net met de fysieke vertaling van de nieuwste aanwinst van een lid van onze raad, Maishi, die komt daar nu net binnen. Door haar hier nu te noemen ligt ze voor de eeuwigheid vast. Van harte gefeliciteerd Justine, en heel veel succes met de

kleine, en Remy natuurlijk ook. Afwezig zijn Hans Sietsma en Rik Heiner. Wethouder Inge Jongman is wegens verplichtingen in Den Haag bij de kamerbehandeling, en een delegatie uit Den Haag is in Groningen; minister De Jonge, en die wordt weer ontvangen door wethouder Van Niejenhuis. Zo houden we elkaar mooi bezig, over en weer. Maar dat betekent dus dat de wethouder Van Niejenhuis iets later zal komen, wethouder Inge Jongman het niet gaat redden, en we Rik Heiner succes wensen of sterkte, want die is door zijn rug gegaan. Ik heet ook de gasten van de raad van harte welkom. Ik hoop dat u een interessant programma heeft gehad, en nog heeft. Mocht u vragen hebben, dan kunt u zich altijd in de schorsing even wenden tot één van de hier aanwezigen. Die weten altijd alles van de hoed en de rand, denken ze, dan kunt u altijd daar uw licht opdoen.

2. Benoemingen

- *Installatie van Pablo Vermerris als raadslid voor Student&Stad*
- *Benoeming van Tycho Wuestman als woordvoerder voor Student&Stad*

Voorzitter: Dan zijn we bij agendapunt 2, dat zijn de benoemingen. We hebben een paar mensen te installeren. Alvorens dat te doen, geef ik eerst het woord aan mevrouw Sloot voor de commissie van geloofsbrieven.

00:21:43

Mevrouw Sloot: Voorzitter, dank u wel. De commissie uit de gemeenteraad van Groningen heeft de benodigde stukken ontvangen en de heer P.D.E., roepnaam Pablo, Vermerris, wonende in de gemeente Groningen. Pablo Vermerris is bij besluit van 6 maart 2024 benoemd tot lid van de gemeenteraad van Groningen en heeft deze benoeming aanvaard. De commissie rapporteert de raad dat zij de documenten heeft onderzocht en in orde heeft bevonden. Gebleken is dat benoemde aan de in de gemeentewet gestelde eisen voldoet. Daarom adviseert de commissie tot toelating van Pablo Vermerris als lid van de gemeenteraad van Groningen.

00:22:28

Voorzitter: Dank u zeer. Er komt ook een woordvoerder voor Student en Stad bij en ik mag u beide uitnodigen hier te komen. Mochten de familieleden of vrienden het leuk vinden om foto's te nemen, dan kan dat. Dat doet u op uw wijze. Als u het leuk vindt om hier te gaan staan of er een rotzooi van te maken, doet u dat. Wij gaan allemaal even staan om de beloftes in ontvangst te nemen. We kennen de procedure. Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen, of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen. Ik verzoek u mij na te zeggen, dat verklaar en beloof ik.

00:24:13

De heer Vermerris: Dat verklaar en beloof ik.

00:24:15

Voorzitter: Dan kom ik bij u. Ik verklaar dat ik om tot fractiewoordvoerder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit

ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als fractiewoordvoerder naar eer en geweten zal vervullen. Zegt u mij na; dat verklaar en beloof ik.

00:24:55

De heer Wuestman: Dat verklaar en beloof ik.

00:24:57

Voorzitter: Dan mag ik u van harte feliciteren. Wij gaan nu verder met de vergadering en straks in de pauze, dan kunnen ze u allemaal feliciteren.

3. Vaststellen agenda

Voorzitter: Dan zijn we beland bij agendapunt 3. Ik zou willen overgaan tot vaststelling van de agenda, in het presidium voorbesproken. Er waren geen veranderingen voorgesteld. Mag ik aannemen dat we de agenda daarmee zo vaststellen? Dan stellen we die zo vast.

4. Initiatiefvoorstellen

Voorzitter: Onder 4 is er ruimte voor initiatiefvoorstellen, maar die zijn er niet.

5. Conformstukken

Voorzitter: Dan zijn we bij agendapunt 5, dat zijn de conform stukken. Ik neem even de stemverklaringen van u op.

a. Herinrichting Spoorgroen de Hoogte

Voorzitter: Herinrichting Spoorgroen de Hoogte, geen stemverklaringen gemeld, aldus vastgesteld.

b. Ijsbaan Noordlaren nieuwe toplaag

Voorzitter: B: de ijsbaan Noordlaren voorzien van een nieuwe toplaag; geen stemverklaringen, dan is dat zo vastgesteld.

c. Wijkvernieuwing Lewenborg Kredietaanvraag speelplekkenplan

Voorzitter: Wijkvernieuwing Lewenborg kredietaanvraag voor speelplekkenplan, ook unaniem aanvaard door de raad.

d. Woo-verzoek locaties Holland Casino

Voorzitter: Dan zijn we bij d: het Woo-verzoek voor de locaties van Holland Casino: stemverklaring van de VVD.

00:26:50

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u wel voorzitter. Mijn fractie heeft getwijfeld over dit Woo-verzoek, en heeft met name getwijfeld over de geheimhouding en het al dan niet beantwoorden van het verzoek, omdat mijn fractie van mening is dat er te veel vanuit de gemeente wordt gedacht en te weinig vanuit de verzoeker. We hebben hier met de wethouder over van gedachten gewisseld. En we hebben met elkaar afgesproken dat we niet alleen over de geheimhouding in juridisch-technische zin gaan spreken, maar ook casusgericht. Dat maakt dat wij op dit moment hiermee

akkoord kunnen gaan, maar wij houden wel vinger aan de pols hoe dit in de toekomst zal gaan.

00:27:23

Voorzitter: PVV.

00:27:27

Mevrouw Blauw: Ja, ook eens met de woorden van de VVD. Wij willen wel graag bezwaar maken tegen het besluit geen gehoor te geven aan het Woo-verzoek. Juist in dit dossier vinden wij dat de gemeente maximale openbaarheid moet geven, juist ook omdat het zoveel geld heeft gekost en ontwikkeling voor meerdere locaties in de stad heeft tegengehouden, met als uitkomst dat het Holland Casino vertrekt. Dus wij stemmen tegen.

00:27:54

Voorzitter: Stadspartij?

00:27:56

De heer Sijbolts: Voorzitter, ik kan mij eigenlijk volledig aansluiten bij de woorden van de PVV en de VVD, met het verschil dat ten opzichte van de VVD, dat mijn fractie ook tegen stemt, maar wij wel uitzien na de bredere discussie die wij als raad nog met elkaar gaan voeren, over geheimhouding. Dank u wel.

00:28:14

Voorzitter: Dat waren de stemverklaringen.

e. Aanwenden kredieten Dudok aan het Diep

Voorzitter: Dan gaan we naar 5.e: het aanwenden van kredieten voor Dudok aan het Diep. Geen stemverklaringen, dus aanvaard. Wel? VVD.

00:28:31

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u wel voorzitter. Bij het aanwenden van kredieten Dudok aan het Diep kwam rupsje-nooit-genoege bij mijn fractie naar voren. Over het duurste stukje Groningen, bebouwd stukje Groningen, hebben we het al een keer gehad. Bij het aanwenden van kredieten dachten wij: daar gaat weer meer geld naartoe. Bij nadere bestudering van de stukken was het eerder een winstwaarschuwing. Dus wij willen het ook, wat ons betreft ook inderdaad een waarschuwing zijn: pas op met hoeveel geld er nog naartoe gaat, maar voorlopig gaat er geen extra geld naartoe, dus wij zullen niet tegen stemmen.

00:29:04

Voorzitter: Dan is het aanvaard. Nog een stemverklaring?

00:29:09

Mevrouw Sloot: Voorzitter, de Stadspartij kan zich aansluiten bij de woorden van de VVD, met dien verstande dat we wel tegen zullen stemmen, omdat we altijd tegen dit voorstel hebben gestemd, en nog steeds vinden dat er daar te veel geld in omloop is, aan opgaat.

00:29:25

Voorzitter: Dank u zeer, die tegenstem is genoteerd.

f. Decembercirculaire 2023 Gemeentefonds

Voorzitter: Dan zijn we bij 5.f: Decembercirculaire 2023 voor het gemeentefonds. Geen stemverklaringen?

g. Uitvoeringskrediet voor uitbreiding fietsenstallingen P+R terreinen en bushaltes

Voorzitter: G: Uitvoeringskrediet voor de uitbreiding van de fietsenstallingen. Geen stemverklaringen? Aanvaard.

h. Kredietaanvraag maatregelen verkeersveiligheid 2024

Voorzitter: De kredietaanvraag maatregelen verkeersveiligheid 2024. Ook aanvaard.

i. Aanpassing in de gewijzigde statuten Openbaar Onderwijs Groningen

Voorzitter: Aanpassing in de gewijzigde statuten Openbaar Onderwijs Groningen. Geen stemverklaringen.

j. Kredietaanvraag aanplant extra bomen 2024-2025

Voorzitter: Dan zijn we bij j: de kredietaanvraag aanplant extra bomen voor 2024 en 2025. Geen stemverklaringen.

k. Kredietaanvraag woonrijp maken van de woonwagenstandplaats en aankoop woonunit voor De Kring 15

Voorzitter: Dan k: de kredietaanvraag woonrijp maken van de woonwagenstandplaats en aankoop van de woonunit voor De Kring 15. Geen stemverklaringen.

l. KDS Bisschop Bekkers uitvoeringskrediet

Voorzitter: En er zijn wel stemverklaringen bij l: Bisschop Bekkers uitvoeringskrediet. De PVV.

00:30:37

Mevrouw Blauw: Dank u, voorzitter. Wij vinden het goed als er meer zalen beschikbare komen in de stad; er is namelijk een tekort aan. Het zijn wel voor kapitaallasten van meer dan vier ton per jaar. Dit gaat ten koste van de begroting structureel. Die kosten heb je dan ook natuurlijk als je ergens anders een zaal bouwt en er is een tekort aan. Wij gaan dus wel voor stemmen, maar wel met deze motivatie. Het is beter dit dan aan een muziekcentrum of forum, zo te zeggen.

00:31:04

Voorzitter: En de Stadspartij?

00:31:10

Mevrouw Menger: Dank u wel, voorzitter. Ik kan me geheel aansluiten, of mijn fractie sluit zich geheel aan bij de woorden, stemverklaring, van de PVV. Dank u wel.

00:31:18

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er nog andere stemverklaringen? Ja, Partij van de Arbeid.

00:31:24

Mevrouw Gierkink: Bedankt. Ja, we gaan hier een enorme investeringen in het

onderwijs doen en dat wilden we toch niet conform even voorbij laten gaan. We zijn als PvdA ontzettend blij dat we zo doorgaan met ongelijk investeren voor gelijke kansen, en zeker dat we dat op het gebied van onderwijs doen, voor deze school. Wat extra's, dat we ook voor de buurtactiviteiten extra ruimte hebben. We kijken ook heel erg uit naar de uitkomsten van hoe die wijkfunctie gaat uitpakken voor de wijk, in een prachtig groene omgeving. Bedankt.

00:31:58

Voorzitter: Dat waren de stemverklaringen.

m. Benoeming Audit Committee

Voorzitter: Dan zijn we bij m van Marie of Marinus: de benoeming van de Audit Committee. Geen stemverklaringen?

n. Definitief Ontwikkelkader en uitvoeringsplan Hunze

Voorzitter: N: definitief ontwikkelkader en uitvoeringsplan en Hunze. D66: stemverklaring.

00:32:22

Mevrouw Poelstra-Bos: Dank u wel, voorzitter. Ook hier even positieve noot, want wij zijn erg blij met dit plan. Het is al een paar jaar geleden alweer, in 2019, dat we met PvdA de schriftelijke vragen stelden hierover: laat de Hunze weer stromen. We zijn blij dat dit nu in uitvoering komt, en dat het goed doordacht wordt, samen met andere plannen.

00:32:45

Voorzitter: Waren dat de stemverklaringen? Aldus besloten.

o. Bestemmingsplan Gebouwd Erfgoed Groningen en Afwegingskader Cultuurhistorie

Voorzitter: Dan zijn we bij de laatste, dat is o: het Bestemmingsplan Gebouwd Erfgoed Groningen en Afwegingskader Cultuurhistorie. Stadspartij?

00:33:05

Mevrouw Sloot: Voorzitter, dank u wel. Het is uiteindelijk geen bespreekstuk meer geworden en dat heeft denk ik alles te maken met het memo dat wij van de wethouder ontvingen. Namens mijn partij mijn complimenten dat het dan toch is opgepakt, omdat het van het grootste belang is dat hier zo snel mogelijk in Haren moet worden meegenomen. Complimenten dat dat dus uiteindelijk toch nog snel kan gebeuren en niet pas over tien jaar. Dus wij zullen voor dit voorstel stemmen.

00:33:36

Voorzitter: Anderen nog? Nee, dan is het voorstel aanvaard.

6. Bespreekstukken

a. Nota sociaal culturele accommodaties Open naar elkaar

- M03: 'Buurtcentrum voor Haren en Ten Boer'
- M05: "Zelfde vergoeding bestuurskosten in Groningen, Haren en Ten Boer"
- M10: Ook een Sociaal-culturele accommodatie voor Meerstad en Gravenburg

Voorzitter: Dat brengt ons bij agendapunt 6. Er is een aantal stukken te bespreken, dat begint met de nota sociaal-culturele accommodaties: Open naar elkaar. Daar is een drietal moties op ingediend, die zijn van verschillende partijen, waarbij ik opmerk dat wij hier ook de maidenspeech van de heer Scoop gaan meemaken. Maar we gaan eerst beginnen met een toelichting van de kant van de heer Rebergen van de ChristenUnie, dan kunt u nog even warmlopen.

00:34:39

De heer Rebergen: Dank u wel voorzitter. Plekken van ontmoeting in iedere wijk of buurt, draagt bij aan het verbonden raken met elkaar en betrokken raken op elkaar, en daarmee tot oog hebben voor elkaar. Wij vinden dat erg belangrijk en zijn dan ook blij met deze nota, want ook daarin staat dat belang beschreven. Wij zijn geen maatschappij van individuen, maar een samenleving. En daarvoor is het van belang elkaar te kennen en te ontmoeten, in verschillende samenstellingen van verschillende leeftijden, interesses en achtergronden. Daarom is een plek van ontmoeting, of dat nu een dorps huis, een buurthuis, of een multifunctionele accommodatie is, voor iedereen van belang. We zetten ons daarom in voor diverse wijken en dorpen waar mensen naar elkaar omkijken, waar mensen zich verbonden voelen met hun wijk of dorp, en daarom ook voor plekken waar mensen elkaar ook echt tegenkomen. Hoe dat eruit ziet kan per plek verschillen. En dat is wat ons betreft in de nota ook goed beschreven. Dan kom ik bij onze motie. Voor Haren en Ten Boer staat, net als voor de andere dorpen, een dorps huis beschreven. En de omschrijving van het dorps huis vinden we niet goed passen bij deze dorpen, omdat daar ook veel andere voorzieningen te vinden zijn. Daarnaast denken we - en daarover hebben we ook met verschillende organisaties gesproken - dat in Ten Boer en Haren de ontmoetingsplek wel wat meer body mag krijgen, zodat er meer ontmoeting kan plaatsvinden en meer activiteiten kunnen plaatsvinden en het echt een centrale plek in het dorp inneemt; iets wat meer past bij de omschrijving van een buurtcentrum. We dienen daarom samen met de PvdA, Partij voor het Noorden, Partij voor de Dieren en de PVV een motie in, om hierover het gesprek te faciliteren en de raad over de uitkomst daarvan te informeren. Daarnaast denken we ook dat in nieuwe wijken een plek van ontmoeting moet zijn. De motie die D66 straks zal indienen, over Meerstad en Gravenburg dienen we daarom ook graag mee in.

00:36:38

Voorzitter: Dat leidt nog tot een vraag. Eerst van D66, gaat u gang.

00:36:45

Mevrouw Gietema: We hebben het vorige week tijdens het debat ook gehad over de voormalige gemeenten Haren en Ten Boer. Daarin gaf het college aan dat er verschillende vormen zijn van accommodaties, dat daar best wel wat ruimte in zit, en dat we daar ook niet te strak naar moeten kijken. Dus mijn vraag aan

de ChristenUnie is, op basis van ook het debat van afgelopen week: in hoeverre dit, de dialoog die er ook al is, of daar dan ook nog meerwaarde voor is.

00:37:16

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Ja, juist denk ik, omdat die ruimte er wel is. En de dorpshuizen in Haren en Ten Boer krijgen meer ondersteuning. Die ondersteuning willen we onder andere inzetten om dat gesprek vorm te geven, om te kijken: hoe kan dat nou een centrale positie in het dorp zijn?

00:37:34

Voorzitter: En hier is nog een vraag van de VVD.

00:37:37

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u wel voorzitter. Mijn fractie vraagt zich eigenlijk af: u heeft het over de dorpshuizen die omgebatterijd moeten worden naar buurtcentra. Dus het gaat om de bestaande dorpshuizen en over welke dorpshuizen heeft u het dan precies? En in hoeverre bent u van mening dat de inwoners daar ook echt op zitten te wachten? Want die signalen hebben mij eigenlijk niet bereikt.

00:38:03

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Het gaat in Ten Boer om dorpshuizen in Ten Boer, aan de Sportlaan in dit geval, om te kijken wat daar de mogelijkheden zijn. In Haren gaat het om de Mellenshorst. We hebben met verschillende inwoners en organisaties gesproken in de verschillende dorpen, ook in Groningen, en daar wel die signalen gekregen. Dus vandaar ook dat we die motie indienen.

00:38:27

Voorzitter: Vervolg vraag nog.

00:38:29

Mevrouw Jacobs-Setz: Dus het gaat niet om de dorpshuizen in de kleine dorpen? Het gaat inderdaad in de hoofddorpen van de voormalige gemeenten Haren en Ten Boer en alleen daarop ziet uw motie?

00:38:40

De heer Rebergen: Ja, klopt. Het gaat echt om de dorpshuizen in de dorpen waar ook veel meer voorzieningen zijn. Dus niet in een kleiner dorp, waar het vaak de enige voorziening is - daar past de omschrijving van het dorpshuis ook prima bij - maar vooral om het dorp Haren en het dorp Ten Boer.

00:38:56

Voorzitter: Nog een vraag van D66.

00:38:58

Mevrouw Gietema: Toch ook voorbereidend op de stemming die hierover plaatsvindt; is de ChristenUnie het met D66 eens, dat ook in een dorpshuis gewoon ruimte is voor alle voorzieningen waar inwoners behoefte voor hebben. Want ik heb begrepen van het college dat ook in een dorpshuis gewoon invulling kan plaatsvinden, die aanzet wat nodig is. Dus ik vroeg me even af: hoe belangrijk is het dan dat we die vorm dan veranderen, omdat het ook binnen die vorm kan veranderen?

00:39:27

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Ja, helemaal met D66 eens, dat kan

natuurlijk ook prima in een dorps huis. Dus het gaat ook niet zozeer om de naam, we hebben alleen even gekeken: welke omschrijving past in de nota daarbij? Dan vinden we de omschrijving van een dorps huis met beperkte openingstijden en beperkte activiteiten, vinden wij daar niet zo passend bij. Maar wat mij betreft, blijft het een dorps huis heten, maar gaan we wel dat gesprek faciliteren.

00:39:54

Voorzitter: Nog één keer de VVD.

00:39:56

Mevrouw Jacobs-Setz: Excuus, voorzitter, maar dit roept bij mij wel echt vragen op. Want is het nou de verandering van de naam van dorps huis naar buurthuis? De meeste dorps huizen worden ook gerund door vrijwilligers. Dus u kunt het wel hebben over ruime openingstijden, maar de vraag is of die vrijwilligers, dat kunnen handelen. Dus ik weet niet of we nu met het maken van een buurtcentrum het probleem groter te maken, of een probleem oplossen. Vooral ook omdat de behandeling vorige keer ook heeft aangewezen dat de wensen ook in een dorps huis uitgelegd kunnen worden. Dus u maakt eigenlijk de verwarring groter wat mijn fractie betreft, misschien kunt u daar nog even uw helderheid in verschaffen?

00:40:36

De heer Rebergen: Ik zal mijn best doen, voorzitter, om dat helder te maken. Ja, het gaat ons niet zozeer om de naam. Of het nou een dorps huis heet, of een buurtcentrum, daarbij hebben we alleen gekeken naar: hoe staat het in de beschrijving van de nota. Het gaat ons er veel meer om, dat in die dorpen een centrale plek is waar mensen elkaar ontmoeten, breed door de samenleving heen. En dat daarover het gesprek wordt gefeliciteerd om dat uit te breiden.

00:41:07

Voorzitter: Nog een vraag van het CDA.

00:41:09

De heer De Haan: Ja, voorzitter, dus als wij deze motie straks aannemen, dan gaan we er vanuit de politiek voor zorgen dat er in Haren en Ten Boer meer wordt georganiseerd in de dorps huizen?

00:41:25

De heer Rebergen: Nee voorzitter, natuurlijk niet, want het gaat om de inwoners. Dat heeft de wethouder in het debat ook gezegd: het moet van onderop komen, en dat is ook zo. Er zijn echter verschillende initiatieven die nu soms ook geen plek kunnen hebben in het dorps huis of buurt centrum. Plus dat we willen kijken: hoe kunnen we voor uitbreiding zorgen? Maar dat gesprek gaan we juist aan met de verschillende organisaties in de dorpen. Het moet iets van de dorpen zijn en we gaan dat niet als politiek bepalen, wat er precies daar gebeurt. Maar we willen dat gesprek faciliteren.

00:42:55

Voorzitter: Dank u zeer. Dan stel ik voor om de heer Scoop het woord te geven voor zijn maidenspeech.

00:43:00

De heer Scoop: Bedankt, voorzitter. Dit is een gewichtig en speciaal moment wat mij betreft. Als ik hier sta en naar mijn collega's kijk, voel ik echt nog dieper de

verantwoordelijkheid van mijn ambt als raadslid. Het is verder ook een bijzonder moment omdat, als ik naar de letterlijke vertaling van maiden kijk in het Engels, wat maagd betekent, ik mij jaren geen maagd heb kunnen noemen. Dus dat maakt het nu ook wel bijzonder. Van Caribische jongen, [onhoorbaar 00:43:32] zeggen we in Curaçao, met veel doelen en dromen, tot een Caribische Groninger - met een vleugje Limburg, dat vertel ik straks - maar vooral een mens die de kans heeft gekregen. Die hard heeft gewerkt om deze te benutten, met de liefde en steun van familie en met heel veel hulp van anderen, en soms ook wel tegenwerking van anderen. Dat maakt dat ik ben wie ik ben, en dat maakt mijn drive en passie voor de politiek. Mijn drive voor een samenleving waar we allemaal ruimte ervaren om te zijn wie we willen zijn. De gewone groepen, maar ook de bijzondere groepen; dat we ons allemaal welkom en gezien voelen. Een inclusieve samenleving dus, of zoals mijn oma het zou zeggen, wat ze altijd tegen ons zei: een samenleving waar we elkaar als mensen behandelen. Want dat is het belangrijkste, dat je de andere ziet voor zijn menselijkheid en voor wie hij is. De vraag is dan ook: hoe bereiken we zo'n samenleving? Want dat wordt vaak gezegd, en ik moet eerlijk bekennen dat ik het zelf ook niet weet. Maar wat ik wel weet, is dat we niet zo'n samenleving kunnen bereiken met z'n allen, als we onszelf beperken en niet zeggen wat we echt willen zeggen. Als we niet oprecht met elkaar in dialoog gaan en moeilijke onderwerpen bespreekbaar maken met elkaar. En de wil hebben om zo politiek correct te willen zijn, dat we onszelf bewust censureren, en dus niet zeggen wat we eigenlijk willen zeggen. Als we dat allemaal doen, maakt het dat alles op het eerste oog heel goed lijkt. Dan denk je: iedereen is blij met elkaar en het gaat heel goed, maar diep gaan toch dingen spelen. Onderhuids spelen dan dingen die we niet tackelen met elkaar, die we niet bespreekbaar maken. Het gevolg hiervan is dat een deel van ons vooruit gaat lopen. Een ander deel gaat vasthouden aan gebruiken, aan dingen die vroeger heel belangrijk waren. Omdat ze niet gezien worden, omdat hun behoeftes niet gehoord en gezien worden.

00:46:08

De heer Scoop: Deze vooruitgang noemen we progressie. We horen heel vaak over progressiviteit. En ik durf hier te zeggen dat progressie heel goed is, daar ben ik heel erg voor. Maar als we progressief zijn zonder oprecht de dialoog aan te gaan met een ander, creëren we een voedingsbodem voor fundamentalisme.

00:46:33

De heer Scoop: En hier komt een stukje over Limburg. Ik heb in Maastricht gestudeerd. En één van de eerste theorieën die ik tegenkwam, was die van Norbert Elias, een beroemde socioloog. En hij zegt eigenlijk in zijn theorieën en in zijn werk, wat ik eigenlijk zie in de politiek. Dat wij zo gericht zijn om te doen wat wij denken wat van ons verwacht wordt, dat we onszelf helemaal beperken in wat we doen, in wat we durven te zeggen. En we gaan het zo geloven dat we steeds onszelf steeds meer en meer en meer gaan beperken hierin, waardoor we de inhoud niet durven te zeggen. Niet durven te zeggen wat wij echt vinden en ons laten leiden door druk van buitenaf.

00:47:27

De heer Scoop: Deze verwachting wordt steeds strenger en groter. En ondanks dat we dan toch vrijheid ervaren om te zeggen wat we zouden kunnen zeggen, zeggen

we het niet. Mijn pleidooi is dan ook om echt met elkaar in dialoog te gaan, zonder onszelf als politici te beperken. Zonder correctheid, zonder onszelf extra beperkingen op te leggen. En nee, hoor mij goed, ik zeg hierbij niet dat we zogenaamd eerlijk moeten zijn, dat we elkaar gaan beledigen of kwetsen. Maar dingen mogen schuren, vind ik. Soms is dat heel goed. We moeten ervan uitgaan dat de persoon iets in eerste instantie goed bedoelt. We moeten elkaar durven testen op de intenties. Vragen: hoe heb je dat bedoeld? Hoe zie je dat? Er niet vanuit gaan dat iets niet goed bedoeld wordt. Dat gaat dus om nuances, het oprecht en vrijmoedige de dialoog aan te willen gaan met de ander. Met oprechte interesse, waardoor je de ander echt ziet. En ongeacht of je de mening deelt, toch naar die fundamentele menselijkheid te kijken. En dat de basis te laten zijn, voor wat je met elkaar bespreekt. Mijn doel als raadslid de komende jaren is dan ook om op een inhoudelijke, menselijke en waardige manier, mijn rol als volksvertegenwoordiger te gaan invullen. Er te zijn voor alle inwoners van onze mooie gemeente. Een raadslid dat diep kijkt en niet tevreden is met makkelijke en oppervlakkige antwoorden, maar de fundamentele discussies durft aan te gaan. Iemand die niet alleen een podium zoekt, maar echt gaat om impact te hebben in deze gemeente. Maar goed, dialoog, dat klinkt allemaal heel makkelijk, maar de dialoog kan natuurlijk pas gestart worden als we elkaar echt zien, in aanraking komen met elkaar. In aanraking komen met mensen die ogenschijnlijk anders zijn dan wij zijn.

00:49:41

De heer Scoop: Het kan pas als we uit onze bubbel stappen en elkaar echt zien. Want in jouw bubbel denk je dat alles goed is en pas daaruit merk je dat de wereld ook anders is dan jij denkt. Ik zou nu een pleidooi kunnen houden om te zeggen: weet je wat, die brede brugklas, dat gaat het maken. Zorg dat kinderen elkaar blijven zien. Niet op het feit dat ze wat theoretischer zijn, of praktischer zijn, al van elkaar gescheiden worden. Ik zou dat heel vurig kunnen betogen, maar dat is niet onze plek als gemeente. Wat wij wel kunnen doen als gemeente, is zorgen voor plekken waar we elkaar echt ontmoeten en elkaar echt zien. Voor mij zijn dat buurt- en wijkcentra. Dat zijn plekken waar we elkaar echt kunnen treffen en zien als mensen.

00:50:36

De heer Scoop: Daar kun je echt een dialoog hebben met elkaar, dan stap je uit je bubbel, dan zie je de ander en dan zie je elkaar als mens. Daarom sta ik vandaag voor deze twee moties over de dorpen en de buurtcentra. Omdat, dit is wat wij kunnen doen om te zorgen dat we echt de dialoog krijgen in onze gemeente; mensen met elkaar in contact brengen, stimuleren dat mensen elkaar echt zien. Wij kunnen als politici durven te zeggen wat moeilijk te zeggen is. Wij kunnen voor onze inwoners zorgen dat zij elkaar tegenkomen. Nogmaals, daarom steun ik van harte deze twee moties en daarom ben ik ook mede-indiener van deze moties. Dank je wel.

00:51:25

Voorzitter: Dank je wel voor je mooie woorden en heel veel succes met je raadslidmaatschap. Dat brengt ons tot nog twee andere te bespreken moties en misschien nog commentaren op de motie onder nummer M03. Ik kijk even naar de andere twee moties, die kunnen ook worden ingediend en toegelicht eerst die van het CDA en anderen?

00:51:54

De heer De Haan: Ja, voorzitter, dank u wel. Inderdaad, ik dien een in motie namens de Stadspartij en Partij voor het Noorden, zij stonden er nog niet onder, maar zij dienen hem ook van harte in, dus daar zijn we natuurlijk blij mee. Voorzitter, Groningen heeft behoefte aan meer gemeenschapszin, de heer Rebergen heeft dat denk ik net ook al mooi verwoord. Daarom zijn we blij met het beleid van dit college en de wethouder in deze nota sociaal-culturele accommodaties. Er wordt geïnvesteerd in dorps- en buurthuizen in onze gemeenten; plekken waar mensen samen kunnen komen. Maar voor het CDA lagen er in de commissie nog twee punten op tafel die wat ons betreft echt anders moeten. Ten eerste gaat dit om de behandeling tussen de accommodaties in de voormalige gemeenten Haren en Ten Boer, en de accommodaties die vroeger bij de gemeente Groningen hoorden. Wij erkennen hierbij dat de herindeling voor dorpshuizen in Ten Boer positief heeft uitgepakt en horen over het algemeen tevreden geluiden. Toch vinden wij het opmerkelijk dat een bestuur in Haren of Ten Boer, minder bestuurskosten vergoed krijgt dan een bestuur in Groningen. Het argument dat vaak genoemd wordt, is dat een bestuur in Groningen een groter voedingsgebied heeft en ook meer vergoed zou moeten krijgen. Echter kent de voormalige gemeente Groningen ook kleinere sociaal-culturele accommodaties, neem Engelbert, of neem het dorpshuis in Noorderhoogebrug. Daarnaast is het voor het CDA ook een principiële kwestie: gelijke monniken, gelijke kappen. De ChristenUnie en de PvdA vragen vandaag ook impliciet dorpshuizen in Haren en Ten Boer ook om een buurthuis te worden, waar meer georganiseerd zou moeten worden. Het lijkt me dan ook gek als deze partijen vinden dat deze bestuurders vervolgens anders behandeld moeten worden, als een bestuur in Paddepoel of De Wijert. Wel meer vragen van bestuurder, maar hier niet de gepaste vergoeding voor leveren, dat lijkt mij op zijn lichtst gezegd onlogisch. En, voorzitter voor partijen die nog steeds niet zijn overtuigd, vraag ik me dan ook af of deze partijen van mening zijn dat de sportvereniging, of een ondernemer in Haren of Ten Boer minder reclamebelasting, of een lager sporttarieven moeten betalen. Een ondernemer aan het Koopmansplein of een voetbalclub zoals SV Theo in Ten Post, heeft immers ook een kleiner voedingsgebied. Of geldt maatwerk alleen als het de gemeente financieel uitkomt? Voorzitter, tijdens de commissie hebben wij ook gepleit voor een buurthuis in Meerstad en Gravenburg. Wijken zijn meer dan een verzameling huizen en het zijn gemeenschappen, en hiervoor zijn plekken van ontmoeting nodig. In de bouw van deze wijken zijn fouten gemaakt en die dienen hersteld te worden. Dit gaat voor de toekomst nog even duren, maar dat betekent niet dat er niet gewerkt moet worden aan een tijdelijke oplossing. Wat ons betreft heeft de D66-fractie daarbij een prachtige motie geschreven.

00:54:41

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er nog andere fracties hier het woord wensen? D66.

00:54:46

Mevrouw Gietema: Dank voor het woord. Ik wil allereerst de heer Scoop feliciteren met zijn maidenspeech, het is heel mooi om uw drive te zien. En ook het elkaar zien en bijdragen aan een dialoog; ik denk dat dat prachtig past ook bij het onderwerp van de sociaal-culturele accommodaties. Dus ik wens u veel succes en plezier de komende periode. We hebben vorige week als D66 gepleit voor een ontmoetingsplek in alle wijken en dorpen. Het beleid over sociaal-culturele accommodaties heeft geen

aandacht voor Meerstad en Gravenburg. En wachten op die uitbreiding van Meerstad en De Held 3, waar op den duur wel sociaal-culturele accommodaties komen, waar ook deze bewoners terecht kunnen, duurt te lang. Wij vinden dat Meerstad meer verdient en Gravenburg wil ook graag. Daarom dienen we vandaag, samen met een groot aantal andere fracties, een voorstel in om samen met de bewonersorganisaties in deze wijken een passende ontmoetingsplek te organiseren. Dus dat is in ieder geval de motie over een ontmoetingsplek in Meerstad en Gravenburg. Over de twee andere moties zijn wij benieuwd wat het college daar ook van vindt. We steunen de denkrichting van het CDA. We vinden het als D66 ook ergens oneerlijk dat de buurtcentra in de voormalige gemeente Haren en Ten Boer een minder hoge vergoeding krijgen. Dus we horen ook heel graag van de wethouder wat daarachter zit. Vorige week hebben we ook gehoord dat er veel gesprekken zijn gevoerd met alle accommodaties die onder de nota vallen, en dat er ook gewoon gegronde redenen zijn geweest - in de vorm van maatwerk bijvoorbeeld - dat we tot deze afspraken zijn gekomen. We heel graag van de wethouder ook hoe ze naar de motie van het CDA kijken. Wat betreft de motie van de ChristenUnie over een dorps huis of dorpscentrum, buurtcentrum: wat D66 betreft is het vooral belangrijk dat inwoners die iets willen, initiatief hebben, verenigingen die een plek nodig hebben, dat daar plek voor is. Wat ons betreft is daar de vorm niet leidend voor, maar volgend. Wij hebben op basis van afgelopen week eigenlijk geconcludeerd dat er al een dialoog is, met ook onder andere het dorps huis, wat de heer Rebergen aankaart. We horen graag van het college in hoeverre de motie in die zin ook van meerwaarde is, of misschien overbodig.

00:57:07

Voorzitter: Zijn er nog andere woordvoeringen? VVD.

00:57:14

Mevrouw Jacobs-Setz: Ik had een vraag, voorzitter, aan de indiener. Dezelfde vergoeding; dus ik denk dan aan het CDA. Ik ben eigenlijk benieuwd: zit het u nou vooral ook echt in het principiële karakter, dat u vindt gelijke monniken, gelijke kappen? Of bent u er ook van overtuigd dat het beter gaat als ze een hoge vergoeding krijgen? En denkt u dat het bijvoorbeeld een belemmering is voor het goed functioneren? Dank u, voorzitter.

00:57:39

De heer De Haan: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, beide. Het dorps huis van Thesinge heeft bijvoorbeeld ook een ingekomen stuk naar de raad toegezonden. Daarbij geven ze aan - sorry, ik heb net een snoepje genomen van de Stadspartij maar hij is weg. Hij is wel lekker trouwens. Maar het dorps huis in Thesinge geeft ook aan: met dat geld - ze krijgen nu 1100 euro en in de voormalige gemeente Groningen krijgen buurtcentra 2300 euro - met die 1100 euro organiseren ze bijvoorbeeld voor hun vijftig vrijwilligers een etentje met z'n allen. Dan is het geld er al snel doorheen, dus ze zouden daarmee ook meer kunnen doen, bijvoorbeeld richting vrijwilligers. Ook richting opleiding van je vrijwilligers. Een bestuur maakt natuurlijk nog veel meer kosten, dus het is én dat punt, maar wat ons betreft is het ook echt een principieel punt. Omdat je dus ziet dat er, ook in de voormalige gemeente Groningen, gewoon kleine dorps huizen zijn die wel die vergoeding krijgen, terwijl dat dan niet geldt voor een dorps huis die dan toevallig in Haren of in Ten Boer ligt.

00:58:40

Voorzitter: Student en Stad.

00:58:42

De heer Swets: Dank u, voorzitter. De heer De Haan die vroeg zojuist iets over de reclamebelasting, of het dan ook logisch zou zijn als daar andere tarieven voor zouden gelden. Als ik de heer De Haan vertel dat er inderdaad verschillende tarieven zijn voor reclamebelasting voor het centrum, en voor bijvoorbeeld Ten Boer en Haren, betekent dat dan ook dat daarmee de vraag beantwoord is van hem?

00:59:05

De heer De Haan: Nee, want een ondernemer in Paddepoel betaalt dezelfde reclamebelasting als een ondernemer in Ten Boer. Dus daar hebben we helemaal niet gekeken naar de voormalige gemeentegrenzen. Ik snap dat argument niet, dat je bij deze discussie dus kijkt naar... Bij deze harmonisatie hebt gekeken naar die voormalige gemeentegrens en dat je dat niet hebt gedaan met bijvoorbeeld de reclamebelasting waar toen wel partijen bijvoorbeeld om hebben gevraagd. En met de sporttarieven - dat was een aantal jaren geleden - hebben we ook een hele felle discussie gevoerd, dat bepaalde verenigingen in Haren of in Ten Boer echt hele forse bedragen moeten betalen, echt stadse tarieven. En dat vonden wij toen ook belachelijk. In die argumentatie hopen we nu wat partijen over de streep te trekken.

00:59:45

Voorzitter: Dank u zeer, maar volgens mij gaat het niet over reclamebelasting en ook niet over sporttarieven. Dus we blijven wel even bij het onderwerp nu. Maar ik begrijp ook wel dat u nog even de kans greep, om via een hele grote U-bocht toch weer op dat punt uit te komen. De PVV, woordvoering of nog een vraag?

01:00:06

Mevrouw Blauw: Nee, nog een vraag aan het CDA over die motie. Even nog verhelderend; Haren en Ten Boer zijn nou eenmaal anders, zijn verschillend qua omvang en ook kosten dan de stad. Kijk, we vinden dat er best meer geld naartoe kan, maar de kosten voor het dok en het dorps huis in Thesinge zijn echt verschillend. Dat denken wij, dat het gewoon wel maatwerk moet zijn. Bent u dat met ons eens?

01:00:30

De heer De Haan: Ja, maar voorzitter, dan moet je dus die lijn ook helemaal doortrekken. Dan zou je dus ook een dorps huis in Engelbert, wat ook een klein voedingsgebied heeft, of het dorps huis in Noorderhoogebrug, die toevallig in de voormalige gemeente Groningen liggen en nu wel die 2300 euro krijgen, dan zou je daar ook dat maatwerk moeten toepassen. Dus wij zeggen: trek daar gewoon dus één lijn in. Dezelfde vergoeding voor alle buurtcentra en dorps huizen, om ook gewoon eerlijk beleid te krijgen. Want nu, wat ons betreft, is het beleid gewoon niet eerlijk.

01:00:58

Voorzitter: Dat leidt nog tot een vraag van de heer Scoop, Partij van de Arbeid.

01:01:02

De heer Scoop: Ja, ik snap dat de collega daar principieel in zit, dat kan ik me enigszins voorstellen. Maar wat ik me afvraag: in het debat hebben we het uitvoerig

gehad over dat nu door harmonisatie, sommige accommodaties er veel beter op zijn geworden. Ziet u collega dat ook? Dat telt dat mee voor hem, maakt dat uit?

01:01:24

De heer De Haan: Ja maar, voorzitter, daar begon ik mijn woordvoering nota bene mee. Ik begon ermee dat ik blij ben met het werk van de wethouder en dit college op het gebied van de nota sociale-culturele accommodaties. Maar wat mij betreft schuurt het nog bij dit punt. U vraagt in uw motie zie om in Haren en Ten Boer meer te gaan doen. Dus om een buurtcentrum te worden, net als de buurtcentra die we hier in onze stad kennen. Ja, lever dan ook boter bij de vis, lever dan ook gelijke bestuurskosten, zou ik tegen u willen zeggen.

01:01:52

Voorzitter: ChristenUnie.

01:01:54

De heer Dwarshuis: Voorzitter, maar dan vraag ik me af of meneer De Haan niet het een beetje omdraait? Want u stelt voor dat we eerst naar het geld gaan regelen en dan het gesprek gaan organiseren. Maar wij stellen voor: maakt nu het gesprek met dorpshuizen. Dat kan ook goed met een dorpshuis in Thesinge, en doe dan boter bij de vis. Maar we gaan toch niet... U stelt voor dat we eerst alvast geld gaan leveren en dan maar het gesprek aangaan waar dat voor nodig is. Maar dat is toch de omgekeerde wereld?

01:02:25

De heer De Haan: Voorzitter, alvast geld gaan geven? Het gaat hier over buurthuizen en dorpshuizen, dat zijn hele waardevolle sociaal-culturele accommodaties in onze gemeente. Ik dacht trouwens dat de heer Rebergen het woord voerde, maar oké. Interessante ontwikkeling, maar dat maakt niet uit. Maar het gaat over hele belangrijke plekken in onze gemeente. Dat is ons wat waard. Als wij signalen krijgen vanuit dorpshuizen dat zij het idee hebben dat daar een ongelijke behandeling is, dan vinden wij: dan moeten we daar als politiek voor gaan staan. Wij staan er als CDA voor. Wij hebben oog juist ook voor onze dorpen. Wij vinden dat dat wel eens te weinig is, hier in dit stadhuis. Daarom komen we met deze motie, voorzitter.

01:03:05

Voorzitter: Mijn gevoel zegt dat we het over deze motie nu lang genoeg gehad hebben. Het is voldoende toegelicht. Zijn er nog andere woordmeldingen, of wilt u de reactie van het college horen? Ja, Stadspartij.

01:03:19

De heer Sijbolts: Dank u wel voorzitter. Ik mag eigenlijk niet herhalen, maar ik ga het toch eventjes doen, want de Stadspartij vindt fysieke ontmoeting in wijken en dorpen van evident belang voor de leefbaarheid van onze wijken en dorpen. En de basis van de Groninger samenleving begint wat ons betreft dan ook in de wijken, de dorpen, de buurten en de buurschappen. Ik heb bij het begrotingsdebat ook al warme woorden weer aangehaald over de nota Sociale Basis, deze nota is daar het gevolg van. Daar zitten veel goede elementen in wat ons betreft, om juist in die sociale buurten en wijken actief bezig te gaan, zodat mensen elkaar kunnen ontmoeten op sociaal gebied, maar ook op sportief gebied. Dan kom ik automatisch ook eventjes bij de motie, als we het over sportief gebied en sportief beleid hebben, die wij mede-

indienen met het CDA. Ik zou de motie niet veel beter kunnen verwoorden dan de heer De Haan van het CDA heeft gedaan, maar het gaat natuurlijk wel over het feit dat besturen, en dat maakt niet uit of je dan in Haren, Ten Boer, Meerstad, Engelbert, Veenhuizen, Leeuwenborgh, Paddepoel of Selwerd zit, als bestuur sta je voor grote uitdagingen. Dan hebben we discussie over het verschil tussen 1100 en 2300 euro, wat ons betreft zouden we daar niet de discussie over moeten voeren. Maar ben je bereid om alle besturen, goede besturen van de gemeente, die zich inzetten voor onze inwoners, voor onze samenleving, juist ook voor die sociale basis, vind je het waarom daar 2300 euro subsidie aan te geven? Dat is wat ons betreft het punt van de discussie, waar het over die motie van het CDA gaat, die wij mede-indienen. Daarom staan wij ook niet op de motie van de ChristenUnie, omdat die nog niet het geld heeft geregeld. Dus ik denk dat we straks eerst deze motie in stemming moeten brengen om het geld te regelen, dan kunnen wij daarna voor de motie van de ChristenUnie stemmen. Dank u wel, voorzitter.

01:05:16

Voorzitter: De heer Rebergen.

01:05:21

De heer Rebergen: Dank u wel. Even een vraag nog aan de Stadspartij. Voor Ten Boer en Haren betekent deze nota dat er meer ondersteuning plaatsvindt. Ons voorstel is om die ondersteuning in te zetten om dat gesprek aan te gaan. Dus daarmee zijn de financiën in ieder geval op dat deel geregeld volgens mij. Vindt de Stadspartij dat ook?

01:05:44

De heer Sijbolts: Ik probeer snel eventjes in mijn hoofd op een rijtje te krijgen wat de heer Rebergen bedoelt. Gezien mijn verhaal van zo pas, ben ik het niet met de heer Rebergen eens, denk ik.

01:05:55

Voorzitter: Later hoort u nog waarom. Even kijken, hebben we de woordvoeringen gehad? GroenLinks.

01:06:09

De heer Visser: Dank u wel, voorzitter. Voor mijn fractie is deze nota vooral onderdeel van het versterken van de sociale basis. Een terechte ambitie van het college, omdat de maatschappelijke cohesie onder druk staat. Toenemende ongelijkheid, afnemend vertrouwen in de overheid, maar ook de vermarkting en individualisering van de zorg hollen de zorg en aandacht van mensen voor elkaar uit. Niet iedereen weet sociale aansluiting te vinden. Of het nu gaat om mensen met een beperking, eenzaamheid of GGZ-problematiek, ook daar ondersteunt de overheid met Wmo, eenzaamheidsprogramma's. Daarom zijn sociaal-culturele accommodaties zo van belang. Dan heb ik het niet alleen over de accommodaties die in deze nota worden behandeld. In de sessie heb ik het bijvoorbeeld gehad over die kledingbank in Hoogkerk, die vanwege brandweereisen dreigt te verdwijnen. Misschien weet de betreffende wijkwethouder inmiddels hoe het daarmee staat? Die accommodaties zijn zo van belang, omdat allerlei activiteiten die de sociale basis versterken daar een plek moeten kunnen vinden; ze moeten dus toegankelijk zijn voor iedereen. Tegelijkertijd hebben we te maken met historisch gegroeide situatie van speeltuinen en buurthuizen. Door budgettaire grenzen is een soort kunstmatig

onderscheid ontstaan binnen én tussen deze 47 locaties en andere maatschappelijke initiatieven en ontmoetingsplekken, die ook bijdragen aan het versterken van de sociale basis. Daarom steunt mijn fractie ook de moties die willen dat het college in Meerstad en Haren en Ten Boer het gesprek aangaat, om tot meer structurele of betere locaties te komen. Maar ben ik ook vooral, en mijn fractie vooral, erg nieuwsgierig naar de uitwerking van de actielijn in de nota Sociale Basis, over de meer structurele financiering van maatschappelijke initiatieven. Dank u wel.

01:07:56

Voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog? SP.

01:08:04

De heer Huisman: Ja, voorzitter. In de commissie heb ik al aangegeven dat wij tevreden zijn over de nota en de toevoeging van de Kreukelhof in Hoogkerk, het dorpshuis Ten Boer en de stroming in de Rivierenbuurt. Voor de rest, voor het grootste gedeelte kan ik aansluiten wat de woordvoering van GroenLinks betreft. Maar wat betreft de moties dienen we de moties over de accommodaties voor Meerstad en Gravenburg mee in, omdat wij dit zien als een extra aansporing voor het college om tegemoet te komen aan de wensen van de inwoners. De motie voor het buurtcentrum in Haren en Ten Boer steunen wij niet, omdat naamgeving naar onze mening niets toevoegt aan de activiteiten en het nog steeds een doorlopend gesprek is met alle accommodaties, zoals het in de nota staat verwoord. Motie M05 wachten we even het oordeel van het college af, wat dat betreft.

01:09:08

Voorzitter: Student en Stad.

01:09:10

De heer Swets: Dank, voorzitter. Ontmoeting en verbinding zijn voor Student en Stad van groot belang en daarom onderschrijven wij ook de meerwaarde van een herkenbare en laagdrempelige ontmoetingsplek. Daarom zijn we in grote lijnen positief over nota die nu voor ons ligt, maar we zien wel richting de toekomst een paar grote uitdagingen op het gebied van verduurzaming, omdat een aantal panden een flinke opknapbeurt nodig hebben. Daar zullen we binnenkort een lastig gesprek over voeren, met betrekking tot de strategische investeringsagenda, maar voor nu ligt er alvast een aantal moties voor ons. Ten eerste, de motie of we de voorzieningen van Haren en Ten Boer een dorpshuis of een buurtcentrum moeten noemen, dat vinden we wel echt behoorlijk micromanagement. We zien nog niet terug dat inwoners daar specifiek om vragen, dus daarom zullen wij daar niet voor stemmen. Voor de bestuursvergoeding waar het CDA om vraagt, vinden wij het aannemelijk dat er verschillen zitten in de vergoeding, omdat er ook onderling verschillen zitten in de zwaarte van de bestuurstaken. Daar willen we eigenlijk juist de ruimte houden voor maatwerk en vinden we de motie om de bestuursvergoeding helemaal gelijk te trekken, te verstrekkend. Daarom zullen wij ook daartegen stemmen. Tenslotte dienen wij wel de motie over een tijdelijke voorziening voor Meerstad en Gravenburg mede in, juist omdat het vanwege het belang dat ik al eerder benadrukte, dat wij hechten aan ontmoetingsplekken in alle wijken en dorpen. Dank, voorzitter.

01:10:28

Voorzitter: U heeft nog een vraag, u heeft nog een vraag van de ChristenUnie.

01:10:33

De heer Rebergen: Voorzitter, dank u wel. Ja, ik heb net proberen uit te leggen dat het ons niet zozeer om die naamgeving gaat, maar veel meer om dat het een centrale plek in de in de dorpen inneemt. We hebben ook verschillende initiatieven in de dorpen gesproken die nu geen plek kunnen krijgen in het dorpshuis omdat er óf onvoldoende plek, is óf de openingstijden niet voldoende zijn. Dus daarom is onze vraag om het gesprek aan te gaan, en zit het niet zozeer in de naamgeving waarmee de heer Swets eigenlijk de motie direct overboord gooit.

01:11:08

De heer Swets: Ja, voor de overige punten van het dictum geldt dat wij daar niet per se een meerwaarde in zien, ook omdat de heer Rebergen aangaf dat er al ruimte voor extra ondersteuning is. Het lijkt ons dat die ruimte voor extra ondersteuning ook gepakt wordt en dat we daar niet een speciale motie voor nodig hebben. Dus wat dat betreft zijn we ook naar aanleiding van dit debat niet overtuigd geraakt van de noodzaak van de motie.

01:11:30

Voorzitter: En u had ook nog een vraag van de VVD.

01:11:33

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, ik ben graag geïnteresseerd in wat Student en Stad dan eigenlijk verstaat onder maatwerk. Want volgens mij is de situatie nu dat als je ooit gemeente Haren was, of ooit gemeente Ten Boer was, krijg je 1100 euro. Als je ooit gemeente, oude gemeente Groningen was, krijg je 2300 euro. Is dat dan maatwerk, historisch gedreven? Of kunt u het zich voorstellen dat de buurthuizen in Groningen, die dus bijvoorbeeld een klein verzorgingsgebied hebben, dat die in het kader van maatwerk teruggaan naar 1100 euro. En dat buurthuizen in Ten Boer, die een heel groot verzorgingsgebied hebben, naar 2300 euro gaan? En dat we een tussenvorm krijgen die naar 2600 euro gaan? Dus kortom, maatwerk is dat echt: wat zijn de kosten, of is maatwerk historisch bepaald?

01:12:16

De heer Swets: Nou, ik denk niet dat maatwerk gaat zitten in: wat zijn de kosten, maar meer in wat de taken en verantwoordelijkheden zijn van dat bestuur. En als we hier een motie voor hadden liggen die opriep aan het college om maatwerk toe te passen en eventueel te kijken naar: waar kan eventueel een onsje minder, of waar moet er wat meer bij? Dan hadden we denk ik een andere discussie gehad, maar daarop roept de motie niet toe op en daarom zullen wij tegen deze motie in de huidige vorm stemmen.

01:12:39

Voorzitter: En u had nog een vraag van de Stadspartij.

01:12:42

De heer Sijbolts: Dank u, voorzitter. Met het risico dat ik de motie van de heer Rebergen aan u ga zitten te verdedigen, maar mevrouw Jakobs was mij voor, voor een deel in de interruptie. Alleen, volgens mij is het ook belangrijk - en dat zeg ik dan ook even via een interruptie aan Student en Stad tegen de SP - dat het college zelf kiest voor verschillende soorten accommodaties op pagina 8. En volgens mij beoogt de motie van de heer Rebergen van de ChristenUnie juist om de dorps huizen in onze

mooie dorpen een extra functie te geven, door ze op te schalen naar een buurtcentrum. Maar volgens mij zit het dan niet in de naam, maar in de definities die het college heeft gekozen in deze nota, en zou volgens mij, als je de motie van de heer Rebergen zo uitlegt, niemand tegen die motie kunnen zijn. Waarbij ik nog steeds niet heb gezegd of ik daar dan voor of tegen ben.

01:13:38

Voorzitter: Ik stel u voor dat we naar de beantwoording en preadvies van de kant van het college gaan. De moties zijn voldoende toegelicht. Mevrouw Jacobs?

01:13:51

Mevrouw Jacobs-Setz: Ik wilde eigenlijk nog - ik had alleen nog maar interrupties gedaan - ik wilde eigenlijk nog even zeggen wat wij zelf van de moties vonden. En ik wil nog even aansluiten dat wij de nota sociaal-culturele accommodaties van de ene kant een positief verhaal vinden. Wij hebben wel vorige keer ook in de behandeling gezegd dat één van de knelpunten ten aanzien van de financiën ook opgelost zouden kunnen worden, door de verdien capaciteit wat te vergroten. En ten aanzien van de moties: helaas, mijnheer Rebergen en helaas, mijnheer Scoop ondanks uw prachtige maidenspeech en de moeite die de heer Rebergen heeft gedaan om het mij en mijn fractie te verduidelijken, bent u daar toch niet in geslaagd. En als wij het onduidelijk vinden, dan kunnen wij niet meegaan. Dezelfde vergoeding, daar twijfelen we nog gewoon een beetje over, omdat we denken dat het historisch bepaald is. Maar we laten ons graag overtuigen door het college, of niet. De sociaal-culturele accommodaties voor Meerstad en Gravenburg, we hebben enige tijd geleden, werd door de fractie van GroenLinks verteld dat Meerstad geen accommodatie nodig had, want daar hadden ze al een supermarkt en een strand. Dus wij zijn heel blij dat we nu raadsbreed ook zeggen dat we ook een sociaal-culturele accommodatie voor Meerstad willen hebben. Dus wij zijn blij dat de mensen, ze mogen van ons nog steeds naar de supermarkt trouwens hoor, en ook naar het strand, maar ze mogen ook onderdak. Wij hadden eigenlijk net zo goed ook op die motie kunnen staan, dus wij zullen daar in ieder geval voor stemmen. Dank u, voorzitter.

01:15:15

Voorzitter: PVV.

01:15:18

Mevrouw Blauw: Dank u, voorzitter. Ook nog even kort over de nota; ik ga wel voor de nota stemmen, wel met de kanttekening, omdat wij de visie wat beperkt vinden, die de achtergestelde dorpen en wijken behelpen. Wij vinden dat er nog beter nagedacht moet worden over een nieuw locatie beleid, of welke activiteiten er sowieso in een buurt of dorpshuis plaats moeten vinden. We gaan voor alle moties stemmen. De motie van het CDA had ik een beetje verkeerd begrepen, daar had ik eigenlijk wel bij op geweld. Meer omdat, ja de uitleg die heeft mij wel wat verduidelijkt, maar omdat wij tegen harmonisatie zijn. Maar ja, alsnog voor.

01:15:57

Voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de wethouder voor preadvies over de moties.

01:16:06

De heer Eikenaar: Dank u, voorzitter. Om te beginnen bij motie M03, over het

buurtcentrum voor Haren en Ten Boer; het was op een gegeven moment in het in de raad net een beetje een semantische discussie over de definitie buurtcentrum, dorpshuis enzovoort, enzovoort. Zoals u weet, heeft die definitie voor de rest geen invloed op de manier hoe je gefinancierd wordt, of wat daar plaatsvindt, het is puur een beschrijving van de verschillende typen accommodaties die we die we hebben, maar de heeft voor de rest geen consequenties. Zoals u weet - dan kom ik ook wel een beetje op motie M05 eigenlijk, want dat heeft daar wel een beetje verband mee - krijgen Haren en Ten Boer extra geld voor beheer. De invulling daarvan en hoe dat precies plaats moet vinden, daar worden nog de gesprekken over gevoerd. Ik kan mij voorstellen, dat als u deze motie aanneemt, dat we de gesprekken zoals u voorstelt in deze motie, in het kader van die gesprekken dat we dat daarin meenemen. Maar daar wil ik wel een kanttekening bij maken, en dat is ook wat er door een aantal van u ook al naar voren is gebracht. Uiteindelijk moet het echt van onderop komen. Dus het college is niet van plan, als u deze motie aanneemt, om gesprekken te voeren om daar een wat dicterende wijze te gaan. Het moet wel een behoefte zijn die daar leeft. Het feit dat het college voorstelt om extra beheer in Haren en Ten Boer toe te voegen, is ook omdat dat daar leeft. Dat is de reden dat wij dat opgenomen hebben in de accommodatie nota. Dus dat is een wens die daar speelt. Dat geldt ook voor andere zaken die we toegevoegd hebben in de nota. Dat zijn allemaal wensen die bij de verschillende dorps en buurthuizen leven en die hebben we daarom opgenomen. Dus uiteindelijk is het er nu om de motie wel of niet aan te nemen. Als u dit doet, dan is het wel met deze kanttekening dat we dat gaan doen. Dan de motie: zelfde bestuurskosten met hoofdindieners het CDA. Er zijn uitgebreid gesprekken gevoerd met de verschillende accommodaties. We hebben verschillende rondes gemaakt, er is nog een centrale bijeenkomst geweest. En dat heeft eigenlijk, tot volle tevredenheid heeft dat geleid. Dat heeft - zoals ik net zei - bijvoorbeeld geleid dat we extra beheer in Haren en Ten Boer toevoegen, omdat die specifieke behoefte daar leefde. Op die manier hebben we daarnaar gekeken. Ook binnen de stad is uiteindelijk weliswaar niet op bestuurskostenniveau, maar op ander niveau een verschil in financiering, omdat je verschillende typen accommodaties hebt, die verschillende dingen doen. Dat is niet met een knipschaartje zo langs te knippen; dat is maatwerk zoals we dat noemen. Op het moment dat Haren en Ten Boer bij ons kwamen en zeiden: wij hebben eigenlijk wel extra behoefte aan extra beheer, hebben we daar dus in voorzien, omdat dat een specifieke behoefte was. Dus dat blijft op die manier maatwerk. En ja, daar zitten soms verschillen tussen. Die zijn ook enigszins historisch gegroeid. Dat is ook weer niet vreemd, omdat besturen uiteraard hun werkwijze en de dingen die ze doen ook een beetje op hun budget hebben afgestemd. Dus op het moment dat je het gelijk trekt, en je zou bijvoorbeeld andere besturen minder geld geven, hebben die daar weer een probleem. Terwijl je een ander dan geld doet, die daar wellicht vanwege type locatie die er is, die behoefte niet heeft. Daar waar die behoefte er wel is, bijvoorbeeld in Haren en Ten Boer, hebben partijen zich ook bij ons gemeld en hebben we daarin voorzien. Dus het is, afgezien van één briefschrijver, ook een beetje een niet bestaande discussie. Dus het is niet helemaal... Ik snap uw principiële verhaal, daar kan ik nog wel inkomen, zoals u dat verwoordt, maar het is niet de oplossing voor een echt reëel bestaand probleem. Daar zou ik ook nog bij willen zeggen...

01:19:57

Voorzitter: Mag ik nog even, er is nog vraag van de VVD op dit punt.

01:20:03

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u, voorzitter. Volgens mij is een discussie die we voeren, wethouder, altijd een bestaande discussie, dus niet een niet bestaande discussie. Maar ik denk dat u dat bedoelde, of het probleem al dan niet bestaat, dus dat vergeef ik u. Maar mijn vraag eigenlijk aan u ook, u zegt: het gaat om maatwerk. Maar ik snap oprecht niet wat het maatwerk is als iedereen hetzelfde krijgt. En volgens mij - want u zegt: het is enigszins historisch bepaald - maar bent u dan ook met me eens dat het eigenlijk vooral en alléén historisch is bepaald. Want anders zou ik heel graag uw uitleg willen hebben, hoe het dan kan dat de 27 of 38 of 16 accommodaties in de voormalige gemeente Groningen allemaal hetzelfde krijgen, en al die accommodaties in de voormalige gemeenten Haren en Ten Boer allemaal minder. Dat is toch amper maatwerk te noemen? Ik begrijp het gewoon niet, voorzitter.

01:20:50

De heer Eikenaar: Omdat dit niet de enige subsidie is die er is. We focussen nu erg op die bestuurskosten, maar bijvoorbeeld waar het gaat om beheer, zijn er ook weer verschillen tussen de verschillende locaties. Dus er zijn op heel veel vlakken verschillen. Een deel daarvan is historisch zo gegroeid en een deel daarvan heeft rechtstreeks te maken met een behoefte. Dus dat is de manier waarop dat gesprek ook gevoerd is. Dus het gaat nu weer heel erg over die bestuurskosten, maar er zijn allerlei andere subsidies die er ook bovenop komen. En die verschillen per locatie. Dus dat is wat ik zeg; het is niet: one size fits all. Dat is in het geheel niet het geval. Volgens mij moeten we die kant ook niet op, want dan gaan we locaties over financieren en andere locaties weer onder financieren. Dat moeten we niet doen. We moeten kijken wat er daar nodig is. En als er behoefte is, staat de deur altijd open om daarnaar te kijken. Zie Haren en Ten Boer, waar we voorzien hebben in een behoefte die er reëel was.

01:21:47

Voorzitter: Dan is er nog vraag van het CDA.

01:21:50

De heer De Haan: Ja, voorzitter, voor alle duidelijkheid: wij vragen dus ook niet om een volledige harmonisatie. Wij zien - precies zoals mevrouw Jacobs dat ook verwoordt - dat die oude gemeentegrenzen nu aangeven hoeveel bestuurskosten een bestuur krijgt, en dat daar gewoon niet uitlegbare verschillen in zitten. Bijvoorbeeld als je kijkt naar Engelbert, vergelijkend met Haren en Ten Boer. Wat deze motie oproept, is om daar gewoon één lijn, gelijke monniken, gelijke kappen in te stellen. En natuurlijk is het goed als de wethouder op heel veel andere vlakken maatwerk toepast, daar is mijn fractie alleen maar voorstander van. Maar op het gebied van bestuurskosten vinden wij dat echt niet uit te leggen. Die bestuurders werken keihard. Die zouden graag, juist als we het ook hebben over de tekorten aan vrijwilligers, extra activiteiten, cursussen et cetera, voor hen willen organiseren. Dus ja: maatwerk, maar wat ons betreft hoeft dat niet los te staan van deze motie.

01:22:38

Voorzitter: D66 nog een vraag.

01:22:41

Mevrouw Gietema: Ja, ik interpreteer de motie van het CDA ook wel heel erg in, dat bestuursvergoeding ook gaat over waardering van inzet van bestuurders. En als dat gaat over de vorm - of het nu een dorps huis of een dorpscentrum is, of de manier waarop dat beheer vorm krijgt - dat zie ik echt als een andere orde. Het een is waarderend, het andere is meer faciliterend. Dus ik vroeg me af of de wethouder daar ook in mee kan gaan, in die splitsing van waarden en het faciliteren?

01:23:10

Voorzitter: Wethouder.

01:23:12

De heer Eikenaar: Als in het aantal euro's dat je op je bankrekening ontvangt, een uiting van waardering is, dan zou die waardering enorm scheef zitten. Het Floreshuis krijgt heel veel geld, maar wordt niet meer gewaardeerd door het college dan een hele kleine voorziening in een dorp die maar een paar uurtjes open is. Dus de manier waarop er gefinancierd wordt en hoeveel geld, is niet een uiting van het meer of minder waarden van die locatie. Het is wat er op die plek nodig is. En nogmaals, er zijn uitgebreide rondes gemaakt, heel veel gesprekken gevoerd met al die accommodaties. En er is één brief binnengekomen - specifiek - dat is de enige situatie die bekend is, van iemand die zegt: ik zou dat anders willen. Dus dat is ook wat ik richting de VVD - ik zei: niet bestaande discussie, de discussie wordt hier gevoerd; natuurlijk bestaat die dan - alleen, het is niet een bestaand, het is niet een enorm issue geweest in al die gesprekken. En ik zou er voor zijn, om daar waar die issues zijn - en die issues, nogmaals, zoals ik zei: alle is die we hebben gehad waar men zei: speel hierop in, want dit is een bestaand probleem - hebben we daarin voorzien. Dat is wat ik bedoel. En ik zou er op die manier naar willen blijven kijken. Want als we die discussie eenmaal gaan voeren: het moet one size fits all zijn, dan hebben we die andere mogelijkheid veel minder. Dus ik zou op die weg willen blijven, en daar is dit een uiting van. En nogmaals, op het moment dat een buurt of dorps huis zich bij ons meldt en zegt: we zouden wat extra's willen doen, en daar hebben we middelen voor nodig. Die discussie, dat gesprek, is altijd te voeren. Dat staat ook heel duidelijk in de nota, dat wordt de doorgaande dialoog genoemd. En die is daar onderdeel van het gesprek, en die flexibiliteit zit er echt bij ons in.

01:25:02

Voorzitter: Dank u zeer. Ik stel u voor, gehoord de discussie, dat wij overgaan tot besluitvorming.

01:25:09

De heer Eikenaar: Voorzitter, ik moet nog één motie van een oordeel voorzien.

01:25:12

Voorzitter: Ik dacht dat u allemaal al gehad had. Nog één?

01:25:18

De heer Eikenaar: Motie M010, dat gaat over de accommodaties Meerstad en Gravenburg. Zoals ik u in de eerdere besprekingen ook heb gezegd, komt het college voor de zomer met een brief over de voorzieningen in de nieuwe wijken - dus alle nieuwe wijken; De Suiker, maar ook de wijken die op dit moment gebouwd worden, dan gaat het over Meerstad et cetera - en hoe we daar omgaan met

voorzieningen. En tegelijkertijd begrijp ik de wens in deze motie om nu al te voorzien in een tijdelijke voorziening en daar de gesprekken over aan te gaan. En wij zien er ook wel mogelijkheden. Ik zie met name hebben, wij geconstateerd, dat die behoefte in Meerstad er is. In Gravenburg heb ik hem wat minder gezien, maar u zegt: daar is die ook. Dus dat gesprek gaan we ook aan. En als u deze motie aanneemt, dan zullen we daar ons best voor gaan doen. Dan heeft GroenLinks mij nog een vraag gesteld over de kledingbank Hoogkerk. Daar heb ik vorige week het antwoord op gegeven dat het op mijn radar is en dat we ermee bezig zijn. Dat is nog steeds de stand van zaken. Dat heeft u toevalligerwijs in de wandelgangen net ook van mij meegekregen, maar dat geheel terzijde.

01:26:37

Voorzitter: Klaar? Zeker weten? Zeker weten. Dan denk ik dat wij na de uitvoerige commissiebehandeling en de ruimte die we nu nog genomen hebben, over kunnen gaan tot besluitvorming, tenzij iemand nog iets wil zeggen? Dat hoeft niet hoor. Toch wel? SP.

01:27:04

De heer Huisman: Ja, even kort. De motie van de ChristenUnie met betrekking tot buurtcentrum dorpshuis. Na ampele overwegingen hebben we besloten dat we die toch gaan steunen als SP.

01:27:18

Voorzitter: Ja, maar ik had nog geen stemverklaringen opgenomen. Zijn er nog anderen die nog willen reageren op het betoog van de wethouder? D66 nog? Nee, daar zijn we nog niet, we zijn nog niet bij de stemverklaringen. Ik rond eerst dit af. Zijn er stemverklaringen bij de nota? Stadspartij.

01:27:48

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u wel, voorzitter. Dat gaat dan over motie M03 van de ChristenUnie; Buurtcentrum voor Haren en Ten Boer. Gelet op mijn eigen argumenten die ik voor de motie heb ingebracht, zal mijn fractie de motie steunen.

01:28:04

Voorzitter: Andere stemverklaringen nog? D66.

01:28:09

Mevrouw Gietema: Ja, we stemmen voor het voorstel van de ChristenUnie, sorry van het CDA. We zijn echt voor die gelijke waardering. Daarnaast is volop maatwerk mogelijk, en daarin steunen we ook de wethouder en het college. We gaan tegen het voorstel van de ChristenUnie stemmen, juist omdat er al heel veel ruimte voor maatwerk is, juist omdat de dorpshuizen ook al onder de nota vallen, en er dialoog is. Dus wij gaan ervan uit dat vanuit die staande dialoog, de wensen van de inwoners een plek kunnen krijgen.

01:28:37

Voorzitter: Nog meer stemverklaringen? VVD.

01:28:42

Mevrouw Jacobs-Setz: Ondanks dat mijn fractie van mening is, voorzitter, dat het betoog van dezelfde vergoeding van bestuurskosten van de wethouder toch enigszins een historisch karakter in zich heeft, hebben wij toch niet de enorme

behoefte tot harmonisatie, en hebben we ook niet in de volle breedte de wens gehoord dat, zonder met de lage vergoeding, ze hun werk niet goed kunnen doen, en zien wij op dit moment geen reden om voor dat voorstel te stemmen. En voor de overige moties heb ik mijn verklaring al gegeven.

01:29:12

Voorzitter: ChristenUnie.

01:29:15

De heer Rebergen: Ja, ten aanzien van de motie van het CDA kunnen we ons volledig vinden in de stemverklaring van de VVD, dus we kunnen de woordvoering van de wethouder goed volgen.

01:29:25

Voorzitter: Anderen nog? Nee? Dan breng ik eerst het hoofdvoorstel in stemming. Daarna komen de moties in iets andere volgorde. Eerst het hoofdvoorstel. Dan doen we het even uit het hoofd; het is voor. Dat betekent dat de motie... Nee, 43 moeten er komen. Er moeten 43 stemmen worden uitgebracht en dat is ook gebeurd. PVV is anders altijd wel heel duidelijk in de standpunten. Maar ik noteer gewoon dat de motie, de memo, met unanieme stemmen is aangenomen. Nou even opletten, want we gaan over de moties stemmen in iets andere volgorde, want dat was een voorstel van de ChristenUnie net. We gaan eerst de motie M05 in stemming brengen, motie M05 over de vergoeding bestuurskosten. Die motie is verworpen. Dan komt motie M03 van de ChristenUnie, Partij van de Arbeid, Partij voor het Noorden, Dieren en PVV. Ik breng de motie in stemming. Motie M03 is dat, buurtcentrum voor Haren en Ten Boer. Deze motie is aangenomen. En dan tot slot onder dit onderwerp de motie onder nummer M10 van D66 en nog een aantal partijen, dat gaat over Meerstad en Gravenburg. Daar gaat de vlag uit, want de motie is unaniem aanvaard.

b. Nota kostenverhaal

- A01: 'Verlaag de bouwlasten'

Voorzitter: Dan zijn we bij agendapunt 6.b, dat is de nota kostenverhaal. Daar is een amendement van een aantal partijen: verlaag de bouwlasten. Wie mag ik daar het woord over geven? Ja, gaat uw gang mevrouw Akkerman.

01:33:10

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, voorzitter. Het amendement is volgens mij behoorlijk helder van zichzelf, maar ik zal toch even een korte toelichting geven. Wat we vooral belangrijk vinden om even te benadrukken, het is eigenlijk een heel technisch verhaal en wij moeten die kosten rekenen. Dus wij dachten: je moet eigenlijk een beetje omdenken. Dit is natuurlijk een unieke kans om juist bouwers naar ons toe te trekken, zodat we de doelstellingen op het gebied van woningbouw misschien in de toekomst wel kunnen halen. En als je dan zegt: we maken er één euro van, dan is dat eigenlijk een hele mooie uitnodiging aan bouwende partijen om zich bij ons te melden.

01:33:42

Voorzitter: Er was een vraag van de Partij voor de Dieren, mijnheer Van Zoelen.

01:33:48

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. De VVD denkt dat dit verhaal helder is, maar

dat is mij allesbehalve helder. Waarom heeft u in het amendement gewoon niet dan de hele anterieure overeenkomsten geschrapt, of dat daar geen kosten wordt gerekend? Waar staat dat symbolische bedrag voor één euro voor? Waar staat dat bedrag voor, en wat heeft die vastgoed ondernemer of die initiatiefnemer daarvoor die één euro daar gedaan, symbolisch gezien?

01:34:15

Mevrouw Akkerman: Voorzitter, wij hadden begrepen dat het, gezien de nieuwe Omgevingswet, dat het dus zo op deze manier moet, dat je dus op deze manier kosten in rekening moet brengen. En wij denken dat één euro gewoon een heel catchy getal is, wat wel op zal vallen voor bouwers om te zeggen: dan gaan we zeker naar Groningen. Die laatste vraag hoorde ik niet helemaal, wat hij daar dan voor krijgt. Want wat wij begrepen is dat het geld gebruikt wordt voor wegen en voor belangrijke dingen, voor parkeerplekken. Maar ja, daarvoor hebben we allemaal onze inkomsten al. Dus in die zin...

01:34:46

De heer Van Zoelen: Het blijft even onhelder voor mij dan zonet. Maar goed, ik begrijp deze uitleg. Maar ik begrijp dan nog steeds niet waarom u niet voor een andere inslag heeft gekozen, om voor gewoon de kosten vooral geheel te schrappen. Maar goed.

01:35:01

Voorzitter: De Partij van de Arbeid heeft ook nog een vraag aan u.

01:35:05

De heer Tjepkema: Dank, voorzitter. Ja, dat bouwen daar kunnen wij wel inkomen, dus dat we meer woningen moeten bouwen, kunnen we wel inkomen. Maar dan heb je juist deze bijdrage nodig van investeerder. Dus waar gaat de VVD dat geld dan vandaan halen? Want het lijkt mij niet dat de VVD het hakmes wil zetten in mobiliteit, want dat hebben we keihard nodig om die woningen ook te bouwen. Waar gaat de VVD deze subsidie voor investeerders dan van betalen? Ik kan me alleen maar voorstellen dat het dan voor de rekening van de gemeente - en dus van de belastingbetaler - gaat komen.

01:35:32

Mevrouw Akkerman: Nou in die zin, wij zouden als gemeente willen voorstellen om ons te houden bij onze kerntaken waardoor we heel veel geld kunnen besparen waar we gewoon de kerntaken voor kunnen uitvoeren. Zoals het aanleggen van wegen, is volgens mij bij uitstek iets wat je van je gemeente zou kunnen en mogen verwachten.

01:35:48

De heer Tjepkema: Ik vraag me toch af waar de 'Vroempartij' nou die wegen allemaal van gaat betalen, want dat geld hebben wij niet op de plank liggen zo één-twee-drie. Dus u wilt woningen realiseren, zeg ik via de voorzitter, u wilt die wegen aanleggen. Dan heb je dit geld nodig. Waar gaat het geld dan vandaan komen? Want dat komt dan van de belasting betalen en dan moeten we een extra investering vragen.

01:36:05

Mevrouw Akkerman: Wij willen gewoon in die zin breed de begroting erbij pakken en dan kijken: wat zijn echt onze kerntaken? Daarom zullen wij ook vaker in onze debatten aangeven dat we vinden dat de overheid niet alles hoeft te doen, maar zich

bij kerntaken moet houden. En dan houd je echt genoeg geld over, omdat mensen ook al Ozb betalen, om dit soort dingen te doen.

01:36:22

Voorzitter: SP heeft nog een vraag aan u.

01:36:25

De heer De Waard: Dank voorzitter. Een interessant idee van de VVD: ontwikkelaars praktisch niets laten betalen voor gebiedsontwikkelingen waar ze wel van profiteren. Daar gaat dus miljoenen van ons allemaal heen. En als die ontwikkelaars dan niet gaan betalen aan een fonds, is het dan niet logischer dat ze dan gewoon maar zelf die gebiedsontwikkelingen gaan regelen?

01:36:45

Mevrouw Akkerman: Nou, wat de VVD logisch zou vinden, is dat we de doelen die we steeds stellen, dat we die ook eens een keer echt gaan halen. Dus dit lijkt ons daartoe te kunnen bijdragen.

01:36:56

Voorzitter: Nog vervolgvragen?

01:36:59

De heer De Waard: Ja komaan zeg, voorzitter, laat die ontwikkelaars ook een beetje verantwoordelijkheid nemen. Die liggen nu aan een soort subsidie-infuus en dat wil de VVD alleen maar vergroten. Als je huizen kan bouwen, kun je toch ook prima een weg aanleggen?

01:37:12

Mevrouw Akkerman: Het is mij niet bekend welk subsidie-infuus dat precies zou zijn. Dus bedankt.

01:37:17

Voorzitter: GroenLinks heeft nog een vraag aan u.

01:37:21

Mevrouw Hillekens: Dank, voorzitter. Want dan vraag ik me toch af, want het idee van de VVD is dat er nu ineens heel veel meer gebouwd zou worden als we dit op één euro zouden vaststellen, in plaats op het voorgestelde bedrag. Terwijl, als de VVD de sessie goed heeft gevolgd die we hierover hebben gehad, en de wethouder ook duidelijk heeft uitgelegd dat het eigenlijk over formalisatie gaat van de kosten die nu vaker worden gedragen door initiatiefnemers, dat het eigenlijk alleen maar meer duidelijkheid zou bieden aan die initiatiefnemers om te gaan ontwikkelen, en dat we daardoor misschien juist wel sneller van start kunnen met de bouw van huizen, in plaats van dat we eerst nog moeten onderhandelen over wat de bijdrage van de kosten zou zijn. Dus waarom stelt de VVD dan nu ineens voor dat we dat hele bedrag omlaag gooien? Dus inderdaad geen wegen, geen groen en dat soort dingen gaan ontwikkelen, terwijl het eigenlijk alleen maar duidelijkheid biedt aan de ontwikkelaars, en dat we dus daardoor snel kunnen gaan bouwen en meer woningen kunnen toevoegen?

01:38:10

Mevrouw Akkerman: Het was ook in mijn inleiding volgens mij genoemd, dat je juist een beetje zou kunnen omdenken en er een unieke kans van kan maken. Maar het is

voor mij niet onduidelijker of je één euro moet betalen of 41 euro. Volgens mij maakt dat niet zoveel verschil en is dit wel een unieke uitnodiging. Dank.

01:38:24

Voorzitter: Partij van de Arbeid heeft nog een vervolgvraag.

01:38:27

De heer Tjepkema: Ja, voorzitter, de aap komt natuurlijk wel een klein beetje uit de mouw. Want u, zeg ik via de voorzitter, de VVD wil het allemaal; wil wegen aanleggen, wil woningen bouwen, daar heb je juist deze investeringen voor nodig. Het zou de VVD sieren als ze ook met een dekking hiervoor komen. Want ik hoor dat eigenlijk net al een beetje; de Partij van de Arbeid kiest ervoor om de breedste schouders de zwaarste lasten te laten tillen, namelijk deze investeerders. Maar de VVD kiest ervoor om de Ozb blijkbaar te verhogen hiervoor als ik het zo goed hoor. Dus het zou u sieren om daar met een voorstel te komen.

01:38:55

Voorzitter: En de vraag is?

01:38:59

De heer Tjepkema: Dat is toch zo?

01:39:02

Mevrouw Akkerman: Nee, bedankt voor dat we alert blijven op dat er geen Ozb verhogingen moeten plaatsvinden. Dat vinden wij uiteraard niet, dus dat is ook niet wat we voorstellen. Maar wij zeggen: het is al een kerntaak van de gemeente om te zorgen voor goede wegen, voldoende parkeerplekken. Wij hebben net allerlei nieuwe parkeerzones ingericht. Daar komen inkomsten uit, die zou je heel erg logisch kunnen gebruiken voor het aanleggen van parkeerplekken. Dus het is in die zin vreemd als je belasting betaalt, dat je dan nog meer belasting moet betalen via een andere route, omdat er een weg aangelegd moet worden. Dus dat hoort al bij wat de gemeente doet.

01:39:34

Voorzitter: Ik kijk even naar de andere indieners, of er nog aanleiding is om aanvullingen te plegen? Partij voor het Noorden.

01:39:43

De heer Van der Laan: Voorzitter, ook wij hebben deze motie ingediend omdat hij niet bijdraagt aan sneller en meer bouwen. Het is weer, het zijn weer extra kosten. Die worden één op één doorberekend naar de koper van een woning, of appartement. En dan kun je wel zeggen: het is maar vijfduizend, zesduizend euro per woning, maar het is wel weer vijfduizend, zesduizend euro per woning. We liggen al niet op koers voor wat betreft het aantal nieuwbouwwoningen dus dit helpt dan niet. Dus vandaar dat wij hier ook op staan.

01:40:15

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

01:40:17

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. De Partij voor het Noord doet het overkomen dat deze kosten, wat eigenlijk nog heel weinig is, dat dat een belemmering is om hier in Groningen te gaan bouwen. Terwijl de vastgoedmakelaars, de ondernemers, echt

in de rij staan als hier ergens in de in de gemeente een stukje grond vrijkomt. Denkt de Partij voor het Noorden nou echt dat dit de cruciale factor is wat bouw belemmert?

01:40:44

De heer Van der Laan: Nou weet je, zoals ik al zei: het is én én én. Het is én een verplichte waterberging voor huizen vanaf 250 vierkante meter grond. Het is én verplichte verduurzaming, warmtepomp. Het is én de rente die weer stijgt. Dus ja, op het laatst zijn die woningen alleen nog maar betaalbaar voor mensen die minimaal 100 duizend euro verdienen. Dus we worden dan een gemeente, zo niet een stad, voor de rijken. En dat kan een keuze zijn, maar dat is niet onze keuze.

01:41:13

De heer Van der Laan: Mijnheer Van Zoelen.

01:41:15

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. Ik ben blij dat de Partij voor het Noorden dat aanhaalt, dat je inderdaad een ton nodig moet hebben om nog een gemiddeld huur, of een gemiddelde koopwoning te kunnen kopen. Maar geeft dat niet aan dat daar in die sector zo ontzettend veel geld wordt verdiend, door diezelfde vastgoedondernemers, door het maar blijven te ontwikkelen en geld te verdienen op het ontwikkelen van die grond? En dat het eigenlijk niet meer dan normaal is, om daar een klein beetje van terug te vragen, zodat wij daar investeringen kunnen doen voor mobiliteit, voor groen en voor allerlei dingen? Is dat zoveel gevraagd?

01:41:54

De heer Van der Laan: Ja, ik vind het nogal, wij vinden het nogal vooringenomen dat er altijd gezegd wordt dat aannemers zo enorm veel geld verdienen. Dat is pertinent niet zo. Ik weet niet waar die beeldvorming vandaan komt. Het ene project verdienen ze veel, maar het andere project verdienen ze vaak helemaal niets, en dat heft elkaar een beetje op. Maar houd eens op met die beeldvorming steeds, van die multimiljonair aannemers. Daarmee gaan we niet meer bouwen.

01:42:21

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

01:42:25

De heer Tjepkema: Voorzitter, het is een bijdrage die we al vragen. Dus ik kan me niet voorstellen waarom we dit niet kunnen blijven vragen van partijen die hier geld aan verdienen, want anders zou ze die woningen niet ontwikkelen. Dat is aan de marktpartijen, dus die verdient hier geld aan. Waarom moet dit nu ineens voor de rekening van de Groningers komen en niet voor de rekening van de investeerders, zoals we het altijd al hebben gedaan, zoals omliggende gemeenten dat ook doen?

01:42:47

De heer Van der Laan: Het is ook niet zo dat we altijd geld van die aannemers vragen, ook dat is een stelling die niet klopt. Soms is het helemaal niet nodig dat er geld... Dan liggen er al wegen, dan is er al groen. Of zegt een aannemer: we leggen zelf even dat speelplekje aan, of we leggen zelf even een parkje aan, of een aantal bomen. Dus ook die stelling is volgens ons onjuist.

01:43:10

Voorzitter: Ik stel voor dat we naar de Stadspartij gaan. Ook nog één van de ondertekenaars. Misschien dat een nieuw...

01:43:18

Mevrouw Sloot: Voorzitter, ik vind het ontzettend leuk om deze discussie weer, wederom te horen, aan te horen, maar ik sluit me namens de Stadspartij als mede-indiener van dit amendement - sorry, ja een amendement is het - volledig aan bij de woordvoering en ook de beantwoording van de vragen van de VVD.

01:43:38

Voorzitter: De PVV.

01:43:41

Mevrouw Blauw: Dank u, voorzitter. Dit kostenverhaal gaat niet alleen vastgoedbeleggers treffen, maar ook gewone Groningers met een bestaand huis die willen uitbreiden. Daarbij gaat het ook de nieuwbouwprojecten treffen. Dat gaf de heer Van der Laan ook al aan: dit kostenverhaal zal worden afgewenteld op de koper. Hoe je het ook went of keert, het is gewoon weer een belastingverhoging. Wij dienen dit amendement mede in. Volgens de wethouder moesten we iets vragen, maar geen minimumbedrag. Misschien vroegen we het ook al eerder middels afspraken, maar de woningmarkt heeft juist lagere prijzen nodig. En de infrastructurele aanpassingen kunnen ook vanuit het SIF betaald worden, of woondeals met het Rijk. Dus een perfect voorstel dit.

01:44:19

Voorzitter: U heeft nog een vraag van GroenLinks.

01:44:22

Mevrouw Hillekens: Ja, dat gaat eigenlijk over iets wat mevrouw Blauw eigenlijk in het begin van haar woordvoering zei. Want ze zei dat als je een kleine aanpassing aan je huis wilt doen, dat het dan ook al op je bord komt vallen. En dan vraag ik me toch af of Kelly - excuus, of mevrouw Blauw - hetzelfde stuk heeft gelezen als ik? Want volgens mij staat daar duidelijk in dat voor dat soort situaties gewoon een uitzondering geldt. En dan vraag ik me eigenlijk af welk punt zij hier probeert te maken, ten koste van eigenlijk de waarheid die in het stuk staat?

01:44:48

Mevrouw Blauw: Ja, zoals wij het hebben gelezen, gaat het gewoon om infrastructurele aanpassingen, ook als dat je woonomgeving betreft. Dus ja, daar doel ik eigenlijk op.

01:45:01

Voorzitter: Dank u zeer. De Socialistische Partij?

01:45:06

De heer De Waard: Dank u, voorzitter. Als je nou huizen bouwt op een kaal, leeg veld zonder wegen daarnaartoe, zijn die huizen dan nog iets waard? Waarschijnlijk niet, want niemand kan daar dan wonen. Als ontwikkelaars dus profiteren van die waarde van de aanleg van wegen en andere voorzieningen, is het dan niet logisch dat ze daar ook iets aan meebetalen?

01:45:29

Voorzitter: Is dat een retorische vraag aan mij, of in het algemeen?

01:45:33

De heer De Waard: Excuus, dat was een vraag aan de PVV, maar als ik nu verder moet met mijn woordvoering, dat kan ook hoor.

01:45:40

Voorzitter: Ik ga wel proberen om niet in een rondje te gaan draaien, want waar u van mening verschilt, is wel helder. Doe uw woordvoering.

01:45:50

De heer De Waard: Is goed. Wegen, parken en andere belangrijke voorzieningen, die komen niet zomaar uit de lucht vallen. Dit soort collectieve goederen - misschien kent u die term nog uit de economie les - die kosten ons allemaal geld, maar zijn wel voor ons allemaal belangrijk. Projectontwikkelaars profiteren hiervan en dit geeft hun grond namelijk dus waarde. Hen deze waarde cadeau doen is eigenlijk dus subsidie geven aan bedrijven die dat echt niet nodig hebben. Voor dit soort rechtse hobby's, hebben we hier echt het geld niet voor. Daarom is de SP dus tegen dit amendement.

01:46:25

Voorzitter: U bent goed ingefluisterd uit het presidium door uw fractievoorzitter. Geweldig. Anderen nog, of gaan we even naar het preadvies van de kant van het college? Het punt is helder? Ja, de wethouder.

01:46:46

De heer Van Niejenhuis: Voorzitter, dank u wel. Ik denk dat... Ik weet dat alle partijen en alle personen in deze raadzaal aanwezig zijn, huizen willen bouwen en willen zorgen dat we de woningnood oplossen. En ik begrijp ook dat fracties van elkaar van mening kunnen verschillen over hoe we daar komen. Ik ben ervan overtuigd, ik ben echt ervan overtuigd dat dit nota kostenverhaal gaat zorgen voor lagere prijzen en snelheid. En ik zal dat net als ik vorige week in de commissie heb gedaan, nog even heel kort toelichten, voorzitter, in reactie op het amendement van de VVD en Partij voor het Noorden. Het eerste argumenten, misschien ook wel het belangrijkste argument, is de marktwerking. Ontwikkelaars verkopen woningen tegen de marktprijs, niet tegen een kostprijs. Dat betekent in dit geval de maximale prijs. Zou het dan niet redelijk zijn - ook een retorische vraag, voorzitter - dat wij als gemeente Groningen een klein deel daarvan gebruiken om de omgeving zo in te richten, dat die woningen kunnen worden gebouwd. Want anders is het meer en gratis winst voor de ontwikkelaar. En dat zijn niet allemaal mensen met hele dikke auto's in dure huizen. Daar gaat er niet om. Het gaat erom dat er op veel plekken heel veel geld verdiend wordt, wat eigenlijk moet worden ingezet voor de samenleving en niet in de handen van een aantal particulieren zou moeten verdwijnen, of bedrijven zou moeten verdwijnen. Het is ook niet zo dat we minder bouwen omdat we deze bijdrage vragen. Dat was niet het probleem; bouwers staan te popelen om in Groningen te bouwen. Er zijn dus meer dan genoeg bouwers en ontwikkelaars die dat hier willen doen. De reden dat wij onze doelstelling van tweeduizend woningen per jaar niet hebben gehaald, heeft te maken met de rentestanden maar vooral met de bouwmaterialen prijzen, die zo gestegen zijn door de oorlog in Oekraïne, én als laatste door het gebrek aan bouwkevels in Groningen. Daar werken wij keihard aan, om binnen nu en twee jaar dat tempo op te pikken en weer naar tweeduizend

woningen per jaar te gaan. Maar nogmaals, ontwikkelaars staan te trappelen om hier te gaan bouwen. Nog twee argumenten, voorzitter, dan rond ik af. De nota gaat het bouwen dus niet vertragen, maar versnellen. We hebben een duidelijk kader staan waardoor we niet lang hoeven te onderhandelen met ontwikkelaars. Ze weten welke bijdrage gevraagd wordt en daar hoeven we dus niet lang over te hebben. Ik heb een voorbeeld van een stad niet ver hier vandaan, waar meer dan tien jaar onderhandeld is. En na het vaststellen van een nota kostenverhaal was men er binnen drie maanden uit. Want toen lag er gewoon een publiekrechtelijk kader, een stok achter de deur: dit is het en anders niet, en toen ging het. En het laatste argument is dat ontwikkelaars nu weten dat zij 41 euro per vierkante meter bruto vloeroppervlakte gaan betalen. Dat maakt ook dat zij de grond goedkoper zullen inkopen, omdat ze weten dat een deel daarvan naar de gemeente gaat. Dat drukt de prijzen van de totale ontwikkelingen en dat maakt het makkelijker om kwaliteit in te brengen, zoals bijvoorbeeld sociale huurwoningen, betaalbare woningen in het middensegment. En hoe duurder de ontwikkelaar de grond inkoopt hoe lastiger dat is. Allemaal argumenten waarom we dit moeten doen, dus wij ontraden de motie.

01:49:47

Voorzitter: Dank u zeer. Ik stel voor dat we overgaan tot besluitvorming, als dat wat u betreft kan. Dan vraag ik of u nog stemverklaringen heeft? Wij gaan straks eerst natuurlijk het amendement in stemming brengen en daarna het hoofdvoorstel. Zijn er nog stemverklaringen van uw kant? D66.

01:50:10

De heer Lo-A-Njoe: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben wat ons betreft in de meningsvormende sessie er voldoende van gedachten over gewisseld. En de korte afdrank daarvan was: ja, dit moeten we gewoon doen. Dit is een voortzetting van wat we al deden. En we moeten vrouwen de ogen op de bal houden en door. En ik ben het met de wethouder eens, we willen allemaal gewoon dat die woningen gebouwd gaan worden. En wij zijn ook overtuigd door het voorstel dat we bouwen eerder gaan versnellen dan vertragen met het kostenverhaal. Dus wat dat betreft zullen het voorstel van het college, zullen we zeker steunen. We zullen het amendement daarmee niet steunen. Dank u wel.

01:50:46

Voorzitter: Student en Stad.

01:50:48

Mevrouw De Groot: Dank u wel voorzitter. Wij zullen ook in lijn met onze woordvoering eigenlijk, net als D66, tegen dit amendement stemmen. Wij vinden dat initiatiefnemers en ontwikkelaars moeten bijdragen aan een stukje groei van de stad. En een symbolisch bedrag van één euro, zet hierbij geen zoden aan de dijk. Dank u.

01:51:06

Voorzitter: Anderen nog? Niet meer het geval. Dan breng ik eerst het amendement in stemming. Het amendement is verworpen. Dan het hoofdvoorstel. En het hoofdvoorstel is aanvaard.

- *Afscheid Mirte Goodijk & Karoline de Groot (S&S)*

Voorzitter: Dat brengt ons op een klein intermezzo, want het is zes uur en we hebben ook nog een paar andere dingen te doen. Ik had het moment graag willen uitstellen,

maar dat kan niet omdat wij afscheid moeten nemen van twee van onze raadsleden. En dat gaat in de volgende volgorde: ik ga een paar woorden spreken. Dan gaan Mirte en Karoline ook nog een paar woorden spreken, begrijp ik. We houden ons hart vast en doen de seatbelts aan. En dan komt er nog iets aardigs, want we hebben ook een nieuwe stadsdichter en die vindt het ook mooi om hier vandaag haar opwachting te maken. Als zij haar woorden gesproken heeft, dan gaan we schorsen voor het eten. Maar alvorens het zo ver is, ga ik eerst paar woorden richten tot Mirte en Karoline. Weer een afscheid dus. Dat doen we meestal aan het begin van een vergadering, maar dit keer heb ik alle kansen aangegrepen om het maar wat uit te stellen, omdat het ook nog eens een keer twee raadsleden betreft - je begint gelijk weer op de knop te drukken - Mirte Goodijk en Karoline de Groot. Eigenlijk voelt het alsof jullie nog steeds net zijn binnengelopen, even fris als inmiddels alweer twee jaar geleden. Jullie hebben bij de partij de afspraak om tussentijds te wisselen en dat gaat om de twee jaar. Nou is het helemaal chaos, het blijven studenten. Maar om de twee jaar, dan is er weer ruimte voor jong en nieuw talent. Dat drukt natuurlijk weer zwaar op de schouderjes van het net nieuwbenoemde raadslid, maar volgens mij kan hij dat wel aan. Dat weet ik natuurlijk, omdat dat dertig jaar geleden al zo begon en dat toen de afspraak was - ik was erbij toen - en daar komen zo nog eventjes op terug. Mirte of Karoline, of andersom; want zelfs na twee jaar is het voor sommigen nog: wie is wie? Karoline en Mirte zijn veel door elkaar gehaald. En voor Karoline moet dat vreemd zijn, voor Mirte veel minder, want Mirte heeft een tweelingzus die sprekend op haar lijkt. Dus ik hoop wel dat jij nou Mirte bent? We weten het niet, maar we komen er straks wel achter. Maar wat bijdraagt aan de verwarring, is dat Karoline en Mirte op raadsdagen vaak eenzelfde soort kleding dragen. Zo vaak, dat ze daar een speciaal social media account voor hebben opgericht. MirtenKaro; de ene outfit nog kleurrijker dan de andere. En jullie hebben meer gemeen: allebei vrolijk en opgewekt. Allebei storten jullie je met overgave en hartstocht in het raadswerk. En altijd constructief en aanstekelijk in jullie enthousiasme en betrokkenheid. Karoline, over jezelf zeg je: je zult mij niet vaak horen of zien luieren. En precies zo heb je binnen je portefeuille nooit een technische sessie of werkbezoek overgeslagen. Je wilt ook echt alles weten en begrijpen. Heel erg betrokken bij de klankbordgroep Omgevingswet, en ook enthousiast meedenkend over het vormgeven van de wijkgesprekken waarvan de raad volgende week de derde editie houdt in Beijum. En een mooi moment maakte je natuurlijk vorig jaar mee, tijdens het fantastische VNG-congres hier in Groningen. In een bomvol Martiniplaza kreeg jij het eerste exemplaar uitgereikt van het rapport Nederland 2040; Een Toekomstbeeld. En niet geheel toevallig, want met al je werklust was je ook nog in de VNG-commissie raadsleden en griffiers gestapt. En wat ook leuk was, je bent bij de vereniging van raadsleden, raadslid van de week geweest. Je zei toen: ik ben geen raadslid geworden om het politieke spelletje zo goed en slinks mogelijk te spelen, maar om samen tot goede oplossingen en nieuwe ideeën te komen. En zo heb je binnen je portefeuille geopereerd, waarbij ik je inspanning voor veiligheid en acceptatie van LHBTQIA+ personen met name wil noemen. En jij Mirte, jij liep jezelf warm met Steven Bosch als fractievoorzitter. Maar toen hij vorig jaar vertrok, nam jij het stokje over. Je had al grote indruk gemaakt met een persoonlijke maidenspeech, kort na de ingebruikname van het vernieuwde stadhuis. En zelden was het stiller in de zaal. Onder jouw fractievoorzitterschap werd de traditie voortgezet van welluidende titels, van moties - losjes of minder losjes - gebaseerd op songtitels. Ik

noem: 'I want to park my bicycle' en 'vannacht kom ik niet thuis.' Soms in het Gronings: [onhoorbaar 01:59:09] en zelfs in het Fries, daar waag ik me niet aan. We herinneren ons jouw optreden in Hamburg, tijdens de raadsreis, toen je spontaan als moderator opstond bij het gesprek tussen de raad en vertegenwoordigers van de universiteit en studenten. Ook vermeld mag worden, dat je je nog recent hebt aangemeld voor de voorzitterspoule, terwijl je toch als fractievoorzitter met een driepersoons fractie, de handen meer dan vol had. Van de vele onderwerpen waarop je actief was, noem ik hier jouw inspanningen voor een inclusiever diverser en veiliger nachtleven. In het begin memoreerde ik al aan dertig jaar Student en Stad in deze raad. Ik was erbij toen Marcel Beukeboom in 1994 jullie eerste raadslid werd; één zetel. Hij deed het goed, maar jullie mogen het best weten: toen Marcel na twee jaar begon met de traditie om tussentijds plaats te maken voor iemand anders, heb ik me sceptisch uitgelaten over beter electoraal succes voor jullie partij. Ik schijn gezegd te hebben - dat stond in ieder geval in de krant en die geloven we natuurlijk altijd - dan moeten ze eerst scherpere ogen krijgen over wat hun meerwaarde is, en niet zo slap achter het college aanlopen. Ik schijn ook gezegd te hebben: ik moet er niet aan denken dat ze vier zetels hadden gehad. Met het oog op jullie afscheid hebben we contact gehad met Marcel Beukeboom. En hij kan na dertig jaar, gelukkig, hartelijk daarom lachen. Hij zegt: de angst voor vier zetels is bijna de waarheid geworden. Na die ene zetel in 1994 is de partij niet meer weggeweest met één, soms twee, en nu voor het eerst dus met drie zetels. Jullie eerste raadslid had, toen we toch contact hadden, terugkijkend op zijn tijd in de Groninger raad, nog wel een boodschap. Marcel zegt: actief zijn in de gemeentepolitiek is een hele mooie en nuttige ervaring, die ertoe bijdraagt dat je in je verdere loopbaan een maatschappelijk bewustzijn meeneemt dat meerwaarde heeft voor je werk. En zeker wanneer je in publieke functies terechtkomt, is die achtergrond en antenne belangrijk. En hij gaat verder: Mirte en Karoline nemen nu afscheid van de Groninger gemeentepolitiek, maar dat hoeft niet te betekenen dat je nooit meer in een dergelijke rol terug kunt komen. Integendeel, juist nu is er behoefte aan mensen met engagement en oog voor de publieke zaak. En het aantal mensen dat zich nog aanmeldt voor functies in politieke partijen neemt al jaren af. Een bedreiging voor de democratie zelf. Dat heeft ook te maken met ervaren onveiligheid en kwetsbaarheid. Niet iedereen wil die prijs nog betalen. Student & Stadjes als Mirte en Karoline hebben gelukkig vaak een positievere ervaring met de politiek, en dat verhaal moeten ze vooral blijven vertellen, aldus Marcel. En hij maakte het goed; hij was klimaatgezant, nu Nederlands permanente vertegenwoordiger bij de Verenigde Naties voor Voedsel en Landbouw in Rome - Rome dames en heren - en een voorbeeld van hoe het kan verkeren met Groninger oud-raadsleden. Mirte en Karoline, ze komen allebei uit Friesland. Dat is op zich niet erg, maar omdat dat breed bekend was, waren ze - volgens bronnen rond die twee - regelmatig het mikpunt van grappen over Friezen. Hoewel ze volgens diezelfde bron veel van Groningen en Groningers houden. Dat zal best, maar jullie gaan wel gewoon weg uit Groningen, en ook nog eens een keer allebei. Ondanks al die inspanningen van jullie partij om de braindrain uit Groningen richting Randstad tegen te gaan, vertrekken jullie uit Groningen, naar de Randstad. Over dit onderwerp heb ik veel input vanuit de raad gekregen, dat kan ik wel zeggen. Zeker ook gezien de motie die je hebt opgesteld en straks aan de orde komt: 'blijf bij mij.' Daarin gaat het erover dat Groningen niet alleen een stad is om te studeren, maar ook een mooie plek om te werken, een leven na het studeren op te bouwen. Dus, je mag even naar

het wilde westen, maar we rekenen er wel op dat jullie terugkomen. Even een toekomst in Den Haag wordt jullie van harte gegund. Mirte vertrekt voor een stage bij Buitenlandse Zaken, Karoline vertrekt voor een masteropleiding en een weerzien met een zeker ex-PvdA Gronings gemeenteraadslid; wat is er mooier dan dat? Blijf alsjeblieft allebei overwegen om weer terug te komen. Maar bovenal; heel veel dank voor jullie constructieve optimisme en jullie enthousiaste bijdragen hier in de gemeente Groningen. Het ga jullie goed.

02:06:44

Mevrouw Goodijk: Ik vrees dat ik echt officieel al raadslid af ben, want zelfs mijn pasje werkt niet meer. Maar gelukkig... Zo goed is de griffie, volgens mij werkt het inmiddels. Ja, daar staan we dan, aan het einde van een korte, wilde, maar toch ook wel vooral enerverende rit. En het doet me - moet ik eerlijk bekennen - ook best wel veel om hier nu voor de laatste keer te staan. Maar ik kan natuurlijk niet weggaan nadat ik een aantal mensen bedankt heb. Allereerste de bodes die ons elke dag met een glimlach verwelkomen en de koffie klaar hebben staan. Maar natuurlijk ook de griffie, die echt keihard werken en alles tot in de puntjes regelen, zodat wij ons werk goed kunnen doen. Het college dat dag in dag uit bezig is om haar ambities te realiseren. Natuurlijk de journalisten die onze verhalen vertalen naar begrijpelijke taal en dan vertellen aan de rest van de inwoners. Mijn fractie, die eigenlijk elke vergadering een supergroot feestje hebben gemaakt. En natuurlijk de raad; een hele diverse, actieve en ook best wel hele jonge, maar vooral ontzettend gezellige raad. Ik heb het echt een hele grote eer gevonden met jullie te werken. Dat heb ik ook echt met ontzettend veel plezier gedaan. Ook om te zien met hoeveel passie iedereen zich heeft ingezet om Groningen toch een beetje mooier te maken, iedereen op haar eigen wijze. En ik hoop ook zelf daar een steentje aan bijgedragen te hebben. Voor onze inwoners natuurlijk, maar ook voor de sportwereld, voor het ondernemersklimaat, voor de studenten en ook voor een veiliger nachtleven. En nu staan er andere dingen op mij te wachten, maar ik heb er echt het volste vertrouwen in dat mijn opvolgers het fantastisch gaan doen. Hopelijk blijven zij inderdaad na hun studie wel in Groningen, maar ik moet jullie zeggen dat er vandaag toch een fantastisch voorstel op de agenda staat dat daaraan kan bijdragen. Dus volgens mij weten jullie allemaal wat jullie te doen staat. Naast dat wijze stemadvies wil ik jullie nog één laatste advies meegeven, iets dat ik ook in mijn maidenspeech genoemd heb. Want tegenwoordig is het in het politieke klimaat, gaat het steeds meer om zenden en zichtbaar zijn en roepen. Maar minstens nog zo belangrijk, of eigenlijk nog veel belangrijker is ook luisteren naar elkaar en luisteren naar de inwoners. Dus verlies dat niet uit het oog. En heel erg bedankt voor alles.

02:09:54

Mevrouw De Groot: Hopelijk komt het niet te vaak voor dat raadsleden zo aan de lopende band deze raad zal verlaten. Ik zou zeggen: ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Goodijk maar dat doe ik ook echt. Ik wil jullie ook allemaal ontzettend bedanken. Ik heb de afgelopen jaren dat ik hier heb rondgelopen, heb ik ontzettend veel geleerd van iedereen die hier rondloopt. Van iedereen, stuk voor stuk: van de bodes, van de griffie, van de raadsleden, van het college. En iedereen wil helpen, iedereen wil meedenken en niemand is er te beroerd voor. Iedereen wil wel een gesprek, idee wil een beetje ouwehoeren. Dat heb ik als ontzettend plezierig ervaren. Ik denk ook dat de Groningse raad daar ontzettend uniek in is. In meerdere dingen;

ook in de samenstelling van haar inwoners, en ook in de samenstelling van haar volksvertegenwoordigers. Ik hoop dat we na de verkiezingen in 2026 minstens zo divers en misschien nog een beetje diverser worden. Ik besef me dat met het vertrek van mij en Mirte, onze fractie de man-vrouwverhouding in onze fractie, een ontzettende tik krijgt. Maar ik heb het volste vertrouwen in onze opvolgers. In hun drive, in hun liefde voor Groningen en in hun inzet. Ik zeg jullie toe dat Mirte en ik er persoonlijk op toezien, dat bij het samenstellen van de volgende lijst, dat die ontzettend zorgvuldig en ontzettend evenredig wordt samengesteld. Dan wil ik nog afsluiten, want ik ben het vandaag vergeten, maar dat hebben jullie nog van mij tegoed; binnenkort dan kom ik terug - ik kom sowieso terug hier - maar binnenkort kom ik terug en dan neem ik zelfgemaakte - ik durf het bijna niet te zeggen - zelfgemaakt de Friese Oranjekoek mee, want die wil je echt niet missen. Die wil je echt niet missen, dus die ga ik nog voor jullie maken. En ik denk dat ik ook namens Mirte spreek, dat wij ontzettend van het noorden houden, dat wij echte noordelingen zijn, en dat jullie ongetwijfeld nog niet van ons af zijn. Dank je wel.

- *Kennismaking en bijdrage nieuwe Stadsdichter Esmé van den Boom*

02:12:02

Voorzitter: Dank jullie wel. Dan mag ik de nieuwe stadsdichter... Ik zocht je al, Esmé. Heel fijn dat je hier ook bent. Nu komt een spannend onderdeel, want dan moeten we zorgen dat de geluidsinstallatie aangaat, maar ook dat gaat lukken. Ga je gang.

02:12:34

Mevrouw Van der Boom: Goedenavond, beste leden van de raad. Mijn naam is Esmé van der boom. Ik ben uw nieuwe stadsdichter, voor de komende twee jaar, met heel veel plezier. Ik hoop mij in te zetten op in ieder geval twee thema's, maar het liefst natuurlijk zoveel mogelijk. Het ene thema is de ontleding, bij kinderen hebben we het daar heel vaak over, maar ik denk dat er bij volwassenen ook nog best wel wat aan kan gebeuren. En het tweede thema wat mij na aan het hart gaat, is duurzaamheid. Ik had een gedicht over beide thema's mee kunnen nemen, maar dat heb ik niet gedaan. Wat mij namelijk ook heel erg aan het hart gaat, is jonge mensen die zich inzetten voor welzijn, voor iedereen, in de politiek. Dus ik heb een gedicht meegenomen voor Mirte Goodijk en Karoline de Groot. Ik zal het jullie ook hierna doen toekomen. Jullie lijken volgens mij helemaal niet op elkaar. Maar het is wel, het is één gedicht voor jullie beiden, maar ik hoop dat jullie er allebei dan iets uit kunnen pikken, of meerdere dingen. Dat geldt misschien wel voor meer mensen in deze zaal. Je werd verliefd op stad. Je weet misschien niet precies meer wat het was. De zon die in de Broerstraat scheen en via de ramen van de UB in je ogen is gekeerd. Je eerste keer de laatste trein gemist en dus gebleven. Of het was vanaf de achterbank, de Herenwegbrug over en dan de toren van de Akerk zien. Maar ineens wist je het, dat je hier altijd thuis zou kunnen komen. En je weet ook dat je van je huis de ramen lapt, kozijnen verft. Kortom, je dacht: ik zet mij in. Ik word een jonge vrouw in de raad. De student die op straat en in de gemeenschappelijke huiskamers durft te vragen naar de nog onbekende weg. Je hebt je telefoonnummer op een website gezet, voor wie je bellen wil. Voor wie ook graag de stoep aanveegt, of een feestje geeft. De leefbare stad die je voor ogen had, zie je motie voor motie ontstaan. Nu zwaai je af. Je laat je zetel en je collega's achter. Het nummer op de website wordt een ander nummer, een andere stem aan de lijn. En toch zul jij nu je telefoon niet

meer hetzelfde opnemen. Twee jaar lang extra goed begrepen, hoe elke stem aan de overkant het aanhoren waard is.

02:15:23

Voorzitter: Esmé, jij blijft ook nog even? Ja, we gaan nu warm eten, zoals dat heet in goed Gronings. Jij mag mee. Ja, zo doen we dat. Wij gaan schorsen. Het is nu half zeven, dus precies op tijd. We gaan ongeveer een uur schorsen en dan hernemen we de vergadering. Er zijn veel mensen die gefeliciteerd moeten worden en daar is nu gelegenheid voor. Eet smakelijk.

7. Motie vreemd aan de orde van de dag

00:20:21

Voorzitter: De dinerpauze is voorbij. Ik heropen de raadsvergadering. We beginnen het debat...

- *Motie n.a.v. agenderingsverzoek uniform boa*
- *M01: Een inclusief uniform*

00:20:31

Voorzitter: Ik wacht even tot rust in de zaal is wedergekeerd. We beginnen de heropening met het agenderingsverzoek: een inclusief uniform voor boa's. Voordat we beginnen aan het debat zal ik uitleggen hoe de vergaderorde is. Hier is een uitgebreid debat over geweest in de meningsvormende sessie. Het debat gaan we niet helemaal opnieuw doen. We hebben in het presidium afgesproken dat de hoofdindieners van deze motie zo meteen het woord krijgt om de motie toe te lichten. Eventuele vragen zijn mogelijk. Dan krijgt de portefeuillehouder, dus in dit geval de burgemeester, even het woord om de kant van het college toe te lichten. Vervolgens is er ruimte voor stemverklaringen. In tegenstelling tot wat normaal vaak gebeurt, is er nu wat meer ruimte voor de stemverklaringen om partijen de ruimte te geven om hun stemgedrag toe te lichten. In het debat daarvoor is dat dus niet meer mogelijk. Dat debat hebben we namelijk al gevoerd. We richten ons dus nu alleen op de motie en de indiener daarvan. Ik hoop dat het zo duidelijk is. Dan gaan we nu beginnen met de hoofdindieners van de motie: Janette Bosma.

00:22:07

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Voorzitter, de burgemeester opende de laatste meningsvormende sessie met de woorden: "Het gaat wel ergens over". Daar heeft hij gelijk in. We beslissen vanavond of wij als werkgever, als de gemeente Groningen, religieuze uitingen bij boa's gaan toestaan. Waarom dienen wij deze motie in? In essentie omdat het past bij de partijbeginselen van de Partij voor de Dieren; opkomen voor mensenrechten en in het bijzonder die van minderheden in onze samenleving. Ons huidige reglement, waarin een verbod op bedragen van hoofddoekjes is opgenomen, beperkt een groep mensen. Met name moslimvrouwen worden beperkt in hoe ze maatschappelijke mee kunnen doen, omdat we het niet voor iedereen mogelijk maken om de functie van boa uit te kunnen voeren. Daarom doen wij namens de indienende partijen een verzoek om het reglement aan te passen. Wij vinden het verbod op het dragen van hoofddoekjes van boa's niet meer van deze tijd. De diversiteit en de samenleving verandert en de politiek hoort te volgen. Wij vinden het belangrijk dat de boa's een afspiegeling zijn

van de samenleving. Bovendien moet een gemeente die diversiteit nastreeft geen hoge drempels opwerpen om dit te bereiken.

00:23:27

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Hierin staan we niet alleen. Wij volgen de lijn van het College voor de Rechten van de Mens. Zij stellen dat het verbieden van religieuze uitingen stigmatiserend werkt, omdat het suggereert dat mensen die zichtbaar gelovig zijn niet hun werk onpartijdig of neutraal kunnen uitvoeren. Dat is natuurlijk niet waar. Gelukkig zijn er mooie voorbeelden elders ter wereld. In Ierland, Engeland, Australië, Nieuw-Zeeland, verschillende steden in de VS en elders in Nederland is het al wel toegestaan. Bovendien staan verschillende juridische onderzoeken van het Europees Hof, het College voor de Rechten van de Mens en de gemeente Utrecht aan onze zijde. Al deze voorbeelden laten wat ons betreft zien dat de diversiteit in de samenleving verandert en de politiek volgt. Het is tijd om andere progressieve gemeenten in Nederland te volgen en tijd om het hoofddoekjesverbod bij de boa's af te schaffen. Laten we vanavond aan de inwoners laten zien dat je in Groningen mag zijn wie je bent en daarmee kunt bereiken wat je wil. Dank je wel.

00:24:26

Voorzitter: Dank je wel. Ik zie nog een verhelderende vraag van de VVD.

00:24:31

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik heb een aantal verhelderende vragen en ik zou het ook nog iets willen inleiden. Ik zal niet herhalen wat ik de vorige keer heb gezegd. Ik zal niet herhalen dat wij vinden dat een uniform geen religieuze uitingen moet bevatten en dat wij het heel erg belangrijk vinden dat een uniform neutraal is. Het standpunt van mijn fractie is helder en daar gaat het wat mij betreft vandaag wel over. Het gaat wat mij betreft over dat ook wat ons betreft iedereen in Groningen mag zijn en dat wij ook iedereen respecteren om wie hij is. Wat ons betreft gaat het niet om of je een inclusieve stad bent of geen inclusieve stad, maar gaat het om de scheiding van kerk en staat. Vorige week, Voorzitter, hebben we een gesprek gehad met de boa's. Hun oproep was volstrekt helder: doe het ons niet aan en het doet afbreuk aan onze veiligheid. Niet alleen aan de veiligheid van degene met een religieuze uiting, maar ook afbreuk aan mij, die met mijn collega samen moet werken, want het roept agressie op. Wat mij heel erg opvalt, is dat het niet één boa was. Het was niet een blanke boa die dit zei. Het waren alle boa's die dat zeiden. Ze zeiden letterlijk: "Wij zijn met 120..."

00:25:45

Voorzitter: Ik ga u even onderbreken, want ik wilde u een beetje ruimte geven om het verhaal van uw fractie te doen, maar ik zou u toch willen aanmoedigen om richting de vragen te gaan.

00:25:57

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Daar was ik mee bezig, mevrouw de voorzitter, dus wat dat betreft zijn we het helemaal met elkaar eens. Namens 120 boa's zeiden 119 boa's: "Doe het ons niet aan". Eén boa zei: "Het maakt het me niet uit". Ik ben niet benaderd door 120 mensen die graag een hoofddoekje willen dragen. Mijn vraag aan de indienende fractie is: hoe waardeert u uw werk als volksvertegenwoordiger als u deze mensen laat vallen? Mijn volgende vraag: is dit nu wensdenken? Volgens mij is er daadwerkelijk geen oproep gekomen mogen wij alsjeblijft boa worden, dus ik

schaar het onder wensdenken van de linkse elite. We doen namelijk oprecht geen recht aan de mensen om wie het gaat. Zou u daarop willen reflecteren? Mijn derde en tevens laatste vraag: op het moment dat wij zeggen wij zwichten niet voor agressie is dat ontzettend veilig als wij hier in de raadzaal zitten op de derde verdieping in het stadhuis, maar wie gaat er straks om die mensen heen staan als ze agressief bejegend worden? Doet u dat of moeten ze zelf hun eigen scherven oprapen? Staat u daar wel bij stil? Dank u, Voorzitter.

00:27:05

Voorzitter: Het is niet de bedoeling dat er geapplaudisseerd wordt van de publieke tribune. Ik geef eerst het woord aan de indiener. Ik zag dat de Stadspartij daarna ook wat vragen heeft.

00:27:16

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dank. Ik begin bij de eerste vraag. We hebben inderdaad een heel goed gesprek gehad met de boa's. Het was een heel fijn gesprek waarin wij elkaars argumenten hebben gehoord en naar elkaar hebben geluisterd. Ik begrijp de angst van de boa's. Alleen waar het ons hier fundamenteel over gaat, is of wij een verbod hebben dat mensen uitsluit. Een verbod dat mensen niet in staat brengt om een bepaalde functie uit te oefenen. Dat weegt voor ons heel zwaar. Aan de andere kant over die agressie. De veiligheidssituatie volgen wij natuurlijk nauwgezet, maar als wij zwichten voor agressie of voor criminaliteit dan normaliseren we dat en daar wil ik niet voor staan. Waar ik voor wil staan, is dat wij geen mensen uitsluiten in deze gemeente en dat iedereen dit beroep kan gaan uitoefenen met of zonder hoofddoekje en wat voor religie je ook aanhangt.

00:28:05

Voorzitter: U heeft een korte vervolgvraag.

00:28:09

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dat is toch werkelijk elitegedrag van iemand die niet tussen de mensen staat, mevrouw de voorzitter. Ik snap oprecht niet hoe u nu zegt, ik normaliseer geen...

00:28:18

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): U krijgt de klappen niet, u krijgt het verbale geweld en de agressie niet. Hoe zou u naar die mensen willen gaan die niet begrijpen dat wij niet naar ze luisteren en die vervolgens zo benaderd worden. Wat gaat u dan zeggen? Ik zwicht niet voor agressie, vangt u de klappen maar op? Is dat wat u hier nu gaat zeggen?

00:28:34

Voorzitter: Voordat mevrouw Bosma reageert, zou ik willen zeggen dat het de bedoeling is dat u zich in het debat richt tot een andere fractie en niet tot iemand persoonlijk.

00:28:46

Voorzitter: Mevrouw Bosma.

00:28:47

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Wat wij hier indienen heeft niets met elitair gedrag te maken. Integendeel, wat wij hier doen is opkomen voor een minderheid.

Een minderheid die nu niet in staat is om een bepaald beroep uit te voeren. Dat is het tegenovergestelde. Uw andere vraag ben ik even kwijt.

00:29:08

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Mevrouw de voorzitter, ik zal haar even helpen. Ik zal de fractie van de Partij voor de Dieren even helpen. Het ging over wat u tegen die mensen zegt op het moment dat ze agressief worden bejegend, want zij vangen de klappen op en niet u. Figuurlijk of letterlijk.

00:29:24

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dan zou ik zeggen dat wij niet schuldig zijn aan die agressie. Het probleem van de agressie ligt bij de agressor.

00:29:31

Voorzitter: Dank u wel. Dan zag ik eerst een vraag van de Stadspartij en daarna nog van de PVV.

00:29:41

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Ik heb een aantal vragen. De eerste vraag die ik zou willen stellen, komt ook doordat ik getriggerd werd door de woorden van de Partij voor de Dieren, die aangaf 'dit past bij onze grondbeginselen'. Mijn vraag: als er geen behoefte is, hier in de gemeente Groningen, bij de desbetreffende of betrokken partij - die zich heel duidelijk heeft uitgesproken hierover - kunt u mij dan aangeven waarom u wil vasthouden aan de grondbeginselen van uw partij, die in tegenspraak zijn met de betrokken partij? Dat is mijn eerste vraag.

00:30:25

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Om daarmee te beginnen, het zijn niet alleen de grondbeginselen van mijn partij, het is ook gewoon de Grondwet. Daarbij komt dat het verzoek er niet ligt bij de boa's en dat niemand zich nu heeft gemeld om bijvoorbeeld een hoofddoekje te gaan dragen, betekent niet dat het verbod niet discriminerend is.

00:30:42

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Mijn tweede vraag. Als de voorzitter van deze gemeenteraad, de voorzitter van de veiligheidsdriehoek - die dus eindverantwoordelijk is en verantwoordelijk is voor de veiligheid van zijn mensen hier in de gemeente Groningen - duidelijk aangeeft wat de bezwaren zijn op dit vlak en heeft aangegeven 'geef mij de tijd en dien dit voorstel nu niet in', ook vanwege de sentimenten in de samenlevingen en u als indienende partij en hoofdinitiatiefnemer gaat daaraan voorbij, hoe duidt u dat? Wat zegt u met deze motie, ook richting degene die hoofdverantwoordelijk is? Mocht het toch helemaal fout gaan, wat gaat u dan doen? Wie houdt u dan verantwoordelijk?

00:31:45

Voorzitter: Mevrouw Bosma.

00:31:46

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Om met de laatste vraag te beginnen. Degene die agressie uit, is degene die verantwoordelijk is voor de agressie. De vraag daarvoor ging over de tijd. We hebben deze motie vorig jaar ingediend bij het

voorjaarsdebat, dus we hebben al bijna een jaar met elkaar kunnen nadenken over hoe we dit willen gaan vormgeven. Het is dus ook niet zo dat we dit plotseling hebben ingediend. Hier gaat al heel traject aan vooraf. We hebben twee meningsvormende sessie gehad. We hebben een beeldvormende sessie gehad. We hebben een gesprek met de boa's gehad. Wat ons betreft is het dus niet heel plotseling dat we dit zo hebben ingevoerd. De tijd is er wat ons betreft geweest. Daarnaast zien we ook dat het bij andere gemeenten mogelijk is om het zo in te voeren.

00:32:36

Voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik nog even naar de PVV voor een verhelderende vraag.

00:32:41

Mevrouw Blauw (PVV): Bedankt, Voorzitter. Ik kan me helemaal vinden in de woorden van de VVD en de en de Stadspartij. Er net een bericht binnengekomen van demissionair minister Yesilgöz om één lijn te trekken binnen gemeenten en het uiten van religieuze uitingen bij boa's te verbieden. Ik wil toch een vraag stellen. De burgemeester was er niet voor - het is ook wel een beetje in lijn met wat mevrouw Menger net zei - ambtenaren zijn niet voor en zojuist is bekend geworden dat de minister het wil verbieden. Het belangrijkste is dat de boa's ertegen zijn, omdat je gezagsdragers niet moet gebruiken voor ideologische doelen. Dit brengt onveiligheid met zich mee. Er wordt geen probleem opgelost. Volgens mij, wat ik begrepen heb, gaat het om één vraag. Dan nog, wat u net ook in uw betoog aangaf, gaat het om een veiligheidsfuncties, dus dat is iets totaal anders. Waarom gaan de indieners toch een soort van eigen ideologische agenda afdraaien door deze motie alsnog in te dienen? Ik wil het graag begrijpen, maar ik kan het niet begrijpen.

00:33:44

Voorzitter: Mevrouw Bosma.

00:33:47

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Allereerst, waarom wij deze motie hebben ingediend, dat heb ik net uitgebreid toegelicht. Ik denk dat het niet nodig is om dat te herhalen. Over wat u vroeg over het bericht van de minister...

00:33:58

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Ik neem aan dat u dat als vraag bedoelde. Ik denk dat er in feite niet veel veranderd is. De minister had al eerder aangegeven dat ze daar misschien de gemeenten op wilde aansturen. Dat heeft ze nu opnieuw aangegeven en wat ons betreft is dit alleen maar meer een oproep aan ons om ons te laten horen. Als gemeente zijn wij de werkgever van de boa en dat blijft vooralsnog ook zo, dus is het ook aan ons om ons hier vanavond uit te spreken over het beleid wat wij hanteren voor de boa. De minister gaat daar niet over.

00:34:29

Voorzitter: Dan zag ik nog een verhelderende vraag van D66.

00:34:34

De heer Lo-A-Njoe (D66): Voorzitter, ik wil één punt van orde maken. U heeft gezegd dat er verhelderende vragen gesteld kunnen worden. Ik moet toch vaststellen dat in ieder geval twee van de drie fracties, die vragen hebben gesteld, feitelijk een debat

aan het voeren zijn. Er worden vragen gesteld over zaken die de indiener niet heeft genoemd. Dat zijn geen verhelderende vragen. Dat betekent dat er een debat wordt gevoerd. Dat vind ik prima, maar dan wil ik graag een open debat met alle voor- en tegenstanders. Mevrouw Bosma staat daar heel stevig en zij heeft mijn hulp niet nodig. Ik vind echter, als we een debat voeren, dan voeren we een debat. Als we verhelderende vragen stellen, doen we verhelderde vragen. Zo hebben we het ook afgesproken. Dank u wel.

00:35:10

Voorzitter: Dank u wel voor dit punt van orde. Ik kan aangeven dat het best lastig is om de grens te bepalen tussen wat nog een verhelderende vraag is en wat daar voorbijgaat. Daarbij komt dat zodra een vraag eenmaal uitgesproken is dan al de meningsvorming beïnvloedt of er nu een antwoord gegeven wordt of niet. Dat maakt het lastig om hier de precieze ruimte te bepalen voor de verschillende partijen. Ik ben het met u eens dat we moeten waken dat dit niet stiekem toch een debat wordt. Daarom zou ik voorstellen, ik kijk even de zaal rond, om hierbij de woordvoering van de indiener te beëindigen en te gaan naar de volgende stap. Dat is de visie van het college hierop. Vervolgens is voor alle partijen ruimte om hun eigen mening te geven in de vorm van een stemverklaring. Dank u wel. Ik geef graag het woord aan de burgemeester.

00:36:26

De heer Schuiling: Dank, Voorzitter. Ik zal vrij kort reageren, omdat we kunnen terugkijken op een levendig, maar ook kwalitatief goed gesprek in onze commissie. Daarbij hebben de fracties ruimte genomen en hebben we ook tot een verlenging besloten. Dat was ook nodig, want het is best een dilemma. Dat dilemma wordt ook in het college zo gevoeld en we hebben ook een aantal keren heel intensief over dit onderwerp gesproken. Het belang van deze motie is om onze handhavende organisatie inclusiever en diverser te maken. Ik heb in de commissie aangegeven, dat ik in de tijd dat ik burgemeester van Den Helder was al met dit onderwerp bezig was. Ik zie namelijk ook om allerlei uiteenlopende redenen dat de samenstelling van het korps boa's en het politiekorps nog geen afspiegeling is van de samenstelling van onze bevolking. Nu kun je daar een hele academische discussie over beginnen en zeggen 'het is maar goed ook', maar dat bedoelen we natuurlijk niet. Als we dat doen, dan zit je een hele belangrijke discussie te kleineren. Ik heb ook in de commissie kunnen aangeven dat het investeren in de motieven waarom mensen niet toetreden tot boa- of politieorganisatie zinvol is. Dat moet echt gebeuren. Je wil - en dat is ook onomstreden gebleven tijdens de commissiebehandeling - dat dit soort overheidsorganisaties een goede afspiegeling zijn van een samenleving. Dat stond volgens mij buiten kijf.

00:38:28

De heer Schuiling: Wat ook buiten kijf staat, is dat iedereen gelijkelijk benoembaar moet zijn in het openbare ambt. Het feit dat het nog geen afspiegeling is, is dus niet voldoende. Je kunt wel zeggen, iedereen kan toch, maar het gebeurt niet. Daar moeten we op investeren. Ik heb aangegeven in de commissie dat ik dat ook doe en dat ik daar ook op terug rapporteer. Een aantal fracties wil graag weten, wanneer doe je dat dan? Ik heb aangegeven dat ik met de politiechef en ook met mijn eigen organisatie daar deze maand een gesprek over heb. Dan zullen we kijken hoever we

kunnen komen, welke stappen zinvol zijn en wat kunnen we daaraan doen. Ik heb ook aangegeven dat ik dit terug rapporteer.

00:39:16

De heer Schuiling: Een andere vraag was wat doe je in het landelijke debat. Ik heb vandaag mijn collega's, de regioburgemeesters, gevraagd om dit onderwerp opnieuw te agenderen. Zoals nu lijkt, zou dat op 22 april kunnen plaatsvinden. Dat is dus niet op de lange baan of zo. Er is geen uitstel is afstel, want het is een relevant onderwerp. We hebben er al een keer eerder over gesproken en we zullen, door de gedachtegang van de minister vandaag, daar ongetwijfeld in april ook verder over praten. Ik zal terugrapporteren hoe de stemming bij de collega's op dit moment is. Ik zal uiteraard ook met de negen collega's hier verder over praten en vragen hoe zij daar tegenaan kijken, omdat onze boa's natuurlijk ook in de regio optreden. Als ze ergens naartoe moeten, omdat daar een handhavende taak ligt, dan is het van belang dat dit ook door iedereen omarmd wordt. Ook daar zal ik over terugrapporteren en dat kan op vrij korte termijn. Dat was voor mij de achtergrond om te vragen om een klein beetje tijd. We voelen namelijk allemaal de spanning in dit debat wel. Ik denk dat het nu verstandig is dat u het debat verder onderling voert. Ik moet weer terug in mijn rol als burgemeester. Anders kom ik in een heel moeilijk pakket. Ik heb in de commissie mijn best gedaan om de diverse argumenten die hierbij een rol spelen...

00:41:10

De heer Schuiling: Bij een aantal argumenten dacht ik, is dat voldoende belicht. Daar heb ik een accent willen leggen. Dat heb ik daar gedaan. Verder vind ik het een afweging voor de gemeenteraad van Groningen om daar een standpunt op in te nemen. Afrondend denk ik, dat we in de commissie terug kunnen kijken op een gesprek wat respectvol verlopen is, ook met het oog voor de mensen die in het veld staan. Ik denk dat het in dat opzicht een voorbeeld is van hoe je de diverse argumenten wisselt. Je kunt dat verschillend gaan wegen en dat moet blijken uit hoe u met deze motie om wil gaan. Het is hoe u hier in wil staan en daarmee verwoord ik ook het standpunt van het college daarin. Het is aan u om daar de afweging te maken. Vroeger zouden we dan zeggen: 'oordeel raad', maar dat is het altijd wel een klein beetje. Tot zover.

00:42:20

Voorzitter: Hartelijk dank. Dit is het einde van de officiële beraadslaging en is er nu ruimte voor de partijen om hun stemgedrag toe te lichten in een stemverklaring. Ik kijk even rond. D66.

00:42:37

De heer Lo-A-Njoe (D66): Dank u wel, Voorzitter. Wij hebben in onze fractie uitgebreid en meermaals gesproken over de strekking van deze motie. We zijn ook niet lichtvaardig tot een besluit gekomen. We hebben echt gewikt en gewogen met argumenten voor en tegen deze motie. Ook landelijk heeft mijn partij deze discussie gevoerd en zijn er voor- en tegenstanders. Dat betekent ook dat die argumenten echt uitgediept zijn. We hebben landelijk een motie aangenomen - tegen het zere been van de huidige minister van Justitie, vermoed ik zomaar - waarin wij oproepen om niet alleen voor boa's maar ook voor de politie de uniformen toegankelijk te maken voor mensen met bijvoorbeeld een hoofddoek of een keppel. Onze Jonge

Democraten hebben een pleidooi vanochtend in het Dagblad gepubliceerd en hebben op hun landelijk congres ook een motie met een grote meerderheid aangenomen.

00:43:27

De heer Lo-A-Njoe (D66): Toch hadden wij iets van we moeten dat hier als lokale afdeling niet klakkeloos overnemen en daarom hebben we er meerdere keren over gesproken. Zelfs vandaag nog. Ik deel ook de mening van de burgemeester dat we wat ons betreft een respectvol debat hebben gevoerd. Ik hoop ook echt dat we dat ook hier zullen doen, ook al voeren we geen debat. Dank aan de initiatiefnemers van deze motie, de Partij voor de Dieren. Zij zetten zich met deze motie overigens nadrukkelijk voor 'mensendingen' in, waar ik heel blij mee ben.

00:43:59

De heer Lo-A-Njoe (D66): Een belangrijke motie, omdat het wat D66 betreft een onderdeel is van de strijd tegen racisme en inclusiviteit. Wij leggen die link nadrukkelijk wel. Het was daarom wat ons betreft beter geweest om deze motie bijvoorbeeld samen met het Actieplan Discriminatie te bespreken, wat over niet al te lange tijd hier in de raad zal worden besproken. Wij vinden dat achter de indruk die mensen hebben over wat je mag verwachten van iemand die bijvoorbeeld een hoofddoek op heeft, want dat herkennen we wel dat mensen dan denken dat ze bijvoorbeeld niet eerlijk worden behandeld...

00:44:33

De heer Lo-A-Njoe (D66): Het is een probleem dat mensen dat gevoel hebben en daar moeten we mee aan de slag. Dat betekent niet dat we dan wat aan die hoofddoek zouden moeten doen of dat je dat niet als boa op zou mogen hebben. Echter, Voorzitter, er is wat veranderd vandaag. Met de actie van minister Yesilgöz van Justitie vandaag is dit namelijk wellicht toch het goede moment om deze motie aan te nemen. Zojuist werd bekend dat de minister de gemeenten, die nota bene via democratische weg kiezen voor een inclusief uniform voor de boa's, de mond wil snoeren. Met deze top-down one woman actie, want dit is geen demissionair kabinetsbesluit, schoffeert de minister de lokale democratie. Dat is voor D66 des te meer reden om deze motie volmondig te steunen.

00:45:17

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Voorzitter?

00:45:17

De heer Lo-A-Njoe (D66): Boa's zijn in dienst van de gemeente en niet van de minister.

00:45:20

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Voorzitter?

00:45:21

Voorzitter: Ik heb u gezien, maar ik heb u niet het woord gegeven.

00:45:23

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dat doet u bewust, maar we hebben het over geen woordvoering en ik luister al vijf minuten naar een monoloog.

00:45:29

Voorzitter: Ik heb u niet het woord gegeven.

00:45:32

De heer Lo-A-Njoe (D66): Ik ga nog even door. Ik wil toch eindigen met een quote over deze kwestie van een voorzitter van een andere veiligheidsregio, namelijk Arnhem. Het gaat om de keuzevrijheid van het individu, zegt Marcouch. Er zijn moslima's die hun hoofddoek afdoen en anderen doen dat niet. Dat is hun goed recht en dat moeten ze zelf weten. Ik mis echter de absolute noodzaak om die hoofddoek te verbieden voor boa's. Als je deze vrouwen dit grondrecht ontnemt, laat je ze in de kou staan met gezochte argumenten. Het is onrechtvaardig en oneerlijk. Voorzitter, D66 zal daarom in lijn met de motie die we op het landelijk congres hebben aangenomen voor zowel politie als boa's en geïnspireerd door de vurige wens van onze jongeren in de Jonge Democraten volmondig voorstemmen. Dank u wel.

00:46:20

Voorzitter: Hartelijk dank. Ik zag wat reuring aan die kant van de raadzaal. Ik snap dat dit een vrij lange stemverklaring was, misschien langer dan uzelf had ingebeeld. Ik voer echter het besluit uit zoals dat in het presidium besproken is en dat wil zeggen dat elke partij in principe de ruimte krijgt voor een uitgebreide stemverklaring. Het gaat van de partijen hun eigen tijd af, dus het is aan uzelf om te bepalen of u dat namens uw partij ook wil doen of niet. We gaan echter geen interrupties voeren in de stemverklaringen. Welke partij mag ik het woord geven? SP.

00:46:58

De heer Brandenburg (SP): Dank, Voorzitter. Onze boa's zijn allemaal verschillend. Het is een diverse groep van individuen die namens onze gemeente handhaven in de openbare ruimte. We hebben vorige week ook kunnen zien dat ze verschillen qua geslacht, leeftijd, uiterlijk, culturele achtergrond en ook qua religie. Wat mijn fractie betreft is dat een groot goed. Kan dat beter? Ja, dat kan ongetwijfeld beter. Hun handhavende taak voeren zij echter niet uit als individu, maar dat doen zij namens onze gemeente in dienst van onze gemeenschap. Zij handhaven en beboeten namens onze gemeente. Laat ik dan ook namens mijn fractie vooropstellen dat wij op geen enkele wijze twijfelen aan de neutraliteit van onze individuele boa's wat voor symbolen ze eventueel ook zouden dragen. Echter, wij vinden juist daarom dat deze neutraliteit te allen tijde uitgestraald moet worden door handhavers van onze gemeente, zodat elke schijn van partijdigheid altijd voorkomen wordt. Ook zodat elke reactie vanuit de samenleving, terug op de boa's, zich richt op het uniform en niet op individuele verschillen van onze boa's.

00:48:10

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, volgens mijn fractie is het uniform juist de ultieme beschermer van individuele verschillen. Een boze inwoner die een boete krijgt, richt zich dan immers tot het uniform of de gemeente en niet tot de individuele uitingen van de boa. De gemeentelijke organisatie kan onze handhavers dan zonder aanzien des persoons inzetten waar zij het nodig acht, zonder te moeten afwegen of een handhaver met een keppeltje wel naar een pro Palestina demonstratie kan of een handhaver met een hoofddoekje naar een koranverbranding. Juist een uniform zorgt voor bescherming van individuele verschillen en creëert gelijkwaardigheid tussen onderling verschillende mensen. Het weegt voor mijn fractie ook zwaar dat

boa's, die wij gesproken hebben, hun zorgen uiten. Dat is net ook al genoemd. Het weegt voor mijn fractie zwaar dat de lokale veiligheidsorganisatie het niet ziet zitten, juist omdat ze die keuzen over de inzetbaarheid van individuen niet willen maken op basis van hun verschillen. Het weegt voor mijn fractie zwaar dat ook de landelijke boa-vakbond zich tegen dergelijke voorstellen keert. Mijn fractie zal daarom tegen deze motie stemmen.

00:49:21

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk de zaal rond. De Partij voor het Noorden.

00:49:26

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank, Voorzitter. Wij hebben helemaal niets staan in ons verkiezingsprogramma omtrent boa's en uniformen of keppeltjes, hoofddoekjes en kruisjes. Wij moesten dus vooral bij onszelf te rade gaan. Dat riep de nodige vragen op. Je laat je dan adviseren door ambtenaren die een negatief advies geven. Je laat je adviseren door vakbonden die een negatief advies geven. Je laat je adviseren door de burgemeester die een negatief advies geeft. Je leest in de media dat ook de minister een negatief advies geeft. Wie zijn wij dan als politieke partij om daar tegenin te gaan? Natuurlijk zijn wij voor diversiteit, maar dat kan op zoveel andere manieren. Als de burgemeester nota bene een opening biedt om hem daar de tijd voor te geven, dan moet je dat met beide handen aannemen. Juist om die diversiteit aan alle kanten te stimuleren en te motiveren. Verder sluiten wij ons helemaal aan bij het verhaal van de SP. Tot zover, Voorzitter.

00:50:33

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie wil dan het woord? ChristenUnie.

00:50:39

De heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, Voorzitter. Dat je geen blijk geeft van een geloofsovertuiging maakt je nog niet neutraal. Sterker nog, het is een beetje beledigend om te impliceren dat het aanhangen van een geloof afdoet aan neutraliteit. Het gelijk behandelen van alle inwoners is voor veel gelovigen niet iets dat ze nastreven ondanks hun geloof, maar juist vanwege hun geloof. Aan een keppel of hoofddoek kun je niet aflezen voor welke partij iemand stemt, laat staan wat iemand van betaald parkeren vindt. Toch nemen we de zorgen van de boa's, die ook naar voren kwamen tijdens het gesprek met hen, serieus. De veiligheid van hen die ons veilig houden, weegt zwaar. We vragen het college dit dan ook nadrukkelijk mee te nemen bij de wijze van invoering. We willen ons beleid niet laten bepalen door angst voor intolerantie, maar bouwen aan een samenleving waarin de overheid alle levensovertuigingen gelijk behandelt. Daar hoort voor ons een politiek bij die niet alleen de maatschappelijke ontwikkelingen volgt, maar hierin ook een ideaal uitdraagt: behandel anderen zoals je door hen behandeld wilt worden. Daarom dienen we deze motie ook mede in.

00:51:47

Voorzitter: Hartelijk dank. GroenLinks.

00:51:50

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. De afgelopen maanden, want we zijn hier echt wel een tijdje over in gesprek, hebben we in meerdere sessies op zeer respectvolle wijze, overigens zonder aanmatigend te doen richting de

standpunten van andere partijen, hier een debat over kunnen voeren. Daarbij hebben wij een ingewikkelde afweging moeten maken en hebben we ook een ingewikkeld gesprek met elkaar moeten voeren. De ene partij weegt het een bepaalde kant op en de andere partij weegt het een andere kant op. Zo geldt dit ook voor GroenLinks. Het zal voor u geen verrassing zijn dat wij zo dadelijk met volle overtuiging voor deze motie gaan stemmen. Dat neemt niet weg, Voorzitter, dat ook GroenLinks erkent dat het een ingewikkeld debat is geweest dat wij in alle zorgvuldigheid hebben gevoerd. Daarbij nemen we ook de zorgen en de wensen van de boa's serieus. Ook hebben we gehoord wat de burgemeester heeft gezegd en ook hebben we gehoord wat de BOA Bond heeft gezegd. Alleen tegelijkertijd zijn wij ook politici. Wij zijn lokale volksvertegenwoordigers en hebben een afweging te maken wat wij moeten doen om onze gemeenschap, onze gemeente en ons Groningen mooier en inclusiever te maken.

00:52:55

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Voorzitter, die afweging...

00:52:57

De heer Van Hoorn (GroenLinks): De afweging of het toestaan of het verbieden van een religieuze uiting het werk tenietdoet van een boa versus de afweging dat een verbod op religieuze uitingen wel afbreuk doet aan inclusief werkgeverschap, diversiteit en het goed functioneren van onze representativiteit en een weerspiegeling van ons als samenleving. Die afweging in een ingewikkelde discussie zorgt ervoor dat wij volmondig voor dit voorstel zullen stemmen. Dank u wel, Voorzitter.

00:53:29

Voorzitter: Dank u wel. Student en Stad.

00:53:33

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Een heel belangrijk en ook ingewikkeld onderwerp waar we de afgelopen weken met veel verschillende mensen goede gesprekken over hebben gehad. Volgens Student en Stad is het belangrijk dat we als Groningen laten zien waar we voor staan, wat onze normen zijn en wat onze waarden zijn. Hier hoort in onze ogen bij dat iedereen zichzelf mag zijn, zijn identiteit mag uiten en mag doen waar hij of zij goed in is. We zijn, ondanks de goede en zinvolle gesprekken met hen die hier anders instaan en die hier anders over denken, van mening dat een verbod op het zichtbaar laten zien van een geloofsovertuiging hier niet thuishoort. Dank u wel.

00:54:17

Voorzitter: Dank u wel. CDA.

00:54:19

Mevrouw Armut (CDA): Dank, Voorzitter. Laat ik vooropstellen dat het CDA veel waardering heeft voor onze boa's. Zij dragen bij aan de leefbaarheid en veiligheid van onze gemeente en daar voelen wij echt heel veel ontzag voor. Wat ons betreft is het handelen en het gedrag van de boa's bepalend voor hoe wij ze beoordelen op neutraliteit en onpartijdigheid. Of je nu een keppel, een kruisje of een hoofddoek of niets draagt, je heb je te gedragen naar de Nederlandse Grondwet. Laat daar nu net in staan dat iedereen die zich in Nederland bevindt in gelijke gevallen gelijk

behandeld moet worden; discriminatie mag niet. Naast dat wij niet twijfelen aan de neutraliteit van een boa in functie vinden we het ook logisch bij een pluriform land als Nederland om dit toe te staan. Kijk naar ons onderwijs, maar kijk ook naar onze samenleving als geheel. Het dragen van een kruisje, keppeltje of een hoofddoek zou wat ons betreft geen blokkade moeten vormen om zo een mooi en belangrijk beroep uit te mogen oefenen. Angst voor geweld en polarisatie zou niet de basis moeten vormen van deze afweging.

00:55:15

Mevrouw Armut (CDA): We moeten het zeker wel hebben over de gepolariseerde samenleving. Over fatsoen, normen en waarden die steeds verder verwateren. Iets waar het CDA zich altijd zorgen om maakt. We zullen als eerste in de rij staan om het brede debat hierover te voeren. Het is echter een onderliggend probleem. We moeten ons beleid niet laten afhangen van een groep mensen die zich niet zou weten te gedragen. Het wel of niet maken van beleid moet niet afhangen van angst voor asociaal, onverdraagzaam en gewelddadig gedrag. Dat is volgens ons de omgekeerde wereld. Wij geloven in verdraagzaamheid binnen de samenleving, dat we boa's hun belangrijke werk ongehinderd laten uitvoeren en dat we ze respecteren in elke vorm.

00:56:00

Voorzitter: Dank u wel. VVD.

00:56:02

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Soms zijn er bijzondere dagen en vandaag is zo een dag. Op dit moment kan ik mij namelijk voor het grootste gedeelte aansluiten bij de woordvoering van de SP. Ook mijn fractie, een oprechte volkspartij, is heel erg geïnteresseerd in wat er speelt in de samenleving. Mijn partij vertrouwt op de ervaring van de experts over hoe ze hun werk het beste kunnen uitvoeren. Mijn partij vertrouwt op de ervaring van degenen die in het veld staan en erover gaan. Mijn fractie hecht aan een inclusieve samenleving. Mijn fractie hecht ook aan de neutraliteit van het gezag. Zoals de fractievoorzitter van de SP tijdens de meningsvormende sessie zei: "We hebben ervoor gekozen om het een uniform te noemen en niet een pluriform". Een uniform houdt in dat we er allemaal hetzelfde uitzien. Experts hebben tegen ons gezegd, dat zij denken dat het tot agressie leidt, dus nemen wij dat mee in onze afweging. Als de portefeuillehouder zegt: "wacht er nog even mee en we zijn heel erg bezig om het mogelijk te maken", dan nemen dat wij dat mee in onze afweging.

00:57:11

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Al die punten samen maakt dat wij kijken naar waar doen wij het best recht aan degene waar het om gaat. Waar doen wij het best recht aan onze samenleving? Waar doen wij het best recht aan het zijn van de veilige werkgever, voor al onze boa's? Wij willen niet onze ogen sluiten om te zeggen bij een maatregel, waarvan we kunnen verwachten dat die agressie oproept, "Ik ben het niet" of "Ik ben niet de agressor". Je bent het namelijk wel, want zo maak je de agressie mogelijk. Daar willen wij niet bij horen. Daarom zal mijn fractie volmondig tegen dit voorstel stemmen. Dank u wel.

00:57:41

Voorzitter: Dank u wel. Ik zie de PVV.

00:57:47

Mevrouw Blauw (PVV): Dank u wel, Voorzitter. Ik kan me helemaal aansluiten bij de woorden van de SP en de VVD. Wat ons betreft, als deze motie wordt uitgevoerd, is het een klap in het gezicht van duizenden mensen die zich dagelijks met hart en ziel voor onze rechtstaat inzetten. Het is volstrekt ongepast als de gemeente dit soort uitingen zou faciliteren. Je moet je gezagsdragers niet gebruiken voor ideologische doelen. Uiteindelijk is het dus beleid maken voor iets wat in de ideale wereld misschien lekker 'wegdeugt', maar in onze huidige toch wel intolerante maatschappij totaal onveilig is. Wij zullen tegen deze motie stemmen.

00:58:23

Voorzitter: Dank u wel. De Stadspartij.

00:58:27

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Mijn fractie kan zich geheel aansluiten bij de stemverklaring van de SP, de VVD, de PVV en de Partij voor het Noorden. Wij hebben al eerder aangegeven en blijven bij het standpunt dat gezagsdragers een gezaghebbende functie hebben. Dat straalt uit vanuit het uniform. Een uniform, dus een gelijkwaardig uniform, betekent neutraliteit. Op het moment dat daar vanuit geloofsovertuigingen of levensbeschouwelijke opvattingen uitingen...

00:59:10

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Hoe zal ik dat zeggen? Als er uitingen aan worden gekoppeld - dank u wel, collega - dan beperkt dat de neutraliteit. De neutraliteit van het uniform raakt dan in het geding. Daarom zal mijn fractie ook tegen deze motie stemmen. Dank u wel.

00:59:31

Voorzitter: Dank u wel. Dan PvdA.

00:59:34

De heer Van Veen (PvdA): Dank voor het woord. Als PvdA staan we voor een Groningen waar iedereen telt en mee kan doen. Een samenleving waarin diversiteit een kracht is en geen bedreiging. Dit is lastig te rijmen met regels waardoor moslima's die een hoofddoek willen dragen of Joodse mannen een keppel geen boa kunnen worden. We vragen ons af wat daarmee het signaal is dat we onze inwoners geven. We vinden het alle zes ook van belang dat onze boa's een goede afspiegeling vormen van de Groningse samenleving. Bij dit onderwerp is het veel over de neutraliteit van het uniform gegaan. Voor een deel van onze fractie betekent deze neutraliteit juist dat iedereen zich in de boa's moet herkennen en dat dit inclusieve uniform dus toegestaan moet zijn. Een mening die we ook hoorden in gesprekken die we voerden over dit onderwerp, bijvoorbeeld met islamitische vrouwen, enkelen met en enkelen zonder hoofddoek.

01:00:18

De heer Van Veen (PvdA): Tegelijkertijd weegt een ander deel van onze fractie de neutraliteit van het uniform juist voor de ambtenaren in het veiligheidsvraagstuk anders. Ook speelt hier nog specifiek de veiligheid, een onderwerp waar de boa's in de gesprekken met ons hun zorgen over uitten. Politiek is keuzen maken en de verschillende fractieleden van de PvdA maken na lange discussies en goede

gesprekken met elkaar hierover in deze kwestie een andere afweging. We zullen dan ook verdeeld stemmen.

01:00:48

Voorzitter: Hartelijk dank. Dan kijk ik even de zaal rond of ik alle fracties heb gehad. Volgens mij wel. Dat betekent dat we overgaan tot stemming over motie nul één, M 01: 'Een inclusief uniform' voor boa's.

01:01:32

Voorzitter: Het was even zoeken. Iedereen die hier aanwezig is heeft gestemd. Gezien de uitkomst: 28 stemmen voor en vijf...

01:01:43

Voorzitter: Nee. Sorry, ik moet een bril. Met 28 stemmen voor en vijftien stemmen tegen is de motie aangenomen.

01:01:54

Voorzitter: Dan draag ik hierbij het voorzitterschap van de gemeenteraad weer over aan de burgemeester.

01:02:42

Voorzitter: Dat doen we toch maar even met elkaar. Gefeliciteerd.

- [Moties n.a.v. collegebrief Nota Zandwegen](#)
- [M02: Zandwegen op de goede weg](#)
- [M04: Zandwegen voor altijd](#)

01:02:46

Voorzitter: Mooi, dan gaan we naar het volgende punt op de agenda, dat is Nota Zandwegen. Volgens mij is dat ook een paar keer in de commissie aan de orde geweest, maar ook best een belangrijk onderwerp. Ik heb twee moties op dat onderwerp ingediend gekregen. Dat klopt. Wie mag ik daarover het woord geven? Ze zouden met elkaar besproken kunnen worden. Motie 'Zandwegen op de goede weg' en 'Zandwegen voor altijd'. Mevrouw Pestman, Partij van de Arbeid.

01:03:34

Mevrouw Pestman (PvdA): Dank u, Voorzitter. Ik voer alleen het woord over 'Zandwegen op de goede weg'. Zoals we weten, hebben die zandwegen in deze raad heel veel stof doen opwaaien. Ook de publieke tribune zat ermee. Er ging zelfs zand rond. De laatste commissievergadering was duidelijk. De wethouder heeft een aantal toezeggingen gedaan. Het leek ons toch goed om dit ook nog eventjes in een motie vast te leggen, omdat dit ook voor de bewoners van groot belang is. Dank u.

01:04:02

Mevrouw Pestman (PvdA): Het belangrijkste, vergeet ik nog. Mijn collega, de heer Sietsma, heeft deze motie geschreven. Hij had normaal gesproken deze motie hier ingediend, maar aangezien hij afwezig is, valt die aan mij te beurt. Dank u.

01:04:15

Voorzitter: Dank u zeer. Hij zal trots zijn op u. We hebben nog een motie van de Partij voor het Noorden. Ja, de heer Van der Laan.

01:04:25

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank, Voorzitter. We staan ook op

de motie, die mevrouw Pestman net heeft verwoord. Dan staan we ook volmondig achter. We willen tevens met Student en Stad, PVV en Stadspartij nog toch iets verder gaan. In die zin dat we toch graag willen onderzoeken in hoeverre een in landschapsbeheer gespecialiseerde uitvoeringsorganisatie de zorg, communicatie en uitvoering voor dit hele bijzondere gebied, wat dusdanig afwijkt van de rest van de gemeente, tot een goede uitvoering kan brengen. Het is geen motie van wantrouwen tegen Stadsbeheer of tegen de thans uitvoerende gemeentelijke organisatie. We hebben echter toch gezien de afgelopen vijf jaar dat er fouten worden gemaakt en tot op de dag van vandaag nog steeds discussies zijn met betrokkenen. Een onderzoek door een onafhankelijke in landschap gespecialiseerde uitvoeringsorganisatie zou wellicht het verschil kunnen maken of niet. We willen benadrukken dat het echt enkel en alleen om een onderzoek gaat en nog geen definitieve keuze is. Tot zover, Voorzitter.

01:05:45

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er andere fracties die over deze moties iets willen zeggen of vragen? Of wilt u preadvies?

01:06:01

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik heb aan de indieners van beide moties een vraag. Bij de eerste motie zou ik via de voorzitter aan de woordvoerder van de indieners willen vragen of het daadwerkelijk klopt dat ik begrepen heb dat op een heel aantal verzoekpunten al reeds toezeggingen zijn van de wethouder. Zijn die dus overbodig? Ik vroeg mij bij het tweede verzoekpunt af, hoe u dat voor zich ziet. Onderzoeken of het beheer van bijvoorbeeld bermen deels door in het gebied wonende agrariërs uitgevoerd kan worden. Gaan we daar een contract mee sluiten? Gaan we dat aanbesteden? Worden ze daarvoor betaald? Is het vrijwilligerswerk? Dat vroeg mijn fractie zich af. Voorzitter, zal ik direct mijn vraag aan de indieners van de andere motie er achteraan stellen? Het is heel raar uit de mond van een VVD'er om te zeggen, laten we het in eigen beheer doen en niet uitbesteden aan een bedrijf...

01:06:51

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Het is sowieso een rare dag vandaag. In de basis is het zo dat voor 2019 het in eigen beheer gebeurde en het gewoon goed was. We hebben de wethouder horen zeggen dat die mensen er ook nog zijn. Wat mij betreft zouden we het ook zelf goed kunnen doen. Dat is bij mijn fractie het uitgangspunt. Wij vragen ons namelijk af juist of voor dit vreselijk unieke gebied een in landschapsbeheer gespecialiseerde uitvoeringsorganisatie te bekennen is die zoveel kennis van het gebied heeft dat ze het kunnen doen. Heeft u dat onderzocht en weet u zeker dat die er zijn?

01:07:27

Voorzitter: Wie kan het antwoord dichten op de vragen? Mevrouw Pestman.

01:07:33

Mevrouw Pestman (PvdA): De eerste twee vragen gaan over de eerste motie. U vraagt zich af hoe het zit met die boeren die bermen moeten gaan onderhouden. Dat was een verzoek uit het gebied zelf en stond in één van de stukken die ons bereikt hebben. De bedoeling is dat ze daarvoor betaald gaan worden. De wethouder heeft ook gezegd: "Ik ga kijken". Er is geen potje voor hoe we dat eventueel kunnen regelen. Dan kom ik meteen bij uw tweede punt, er zijn toch toezeggingen gedaan.

Jazeker, maar juist omdat die zandwegen tot zoveel ophef geleid hebben en omdat er zoveel over te doen geweest is, vonden we het in dit geval verstandig om het ook nog in een motie vast te leggen. Zo is er voor de bewoners duidelijkheid en hebben zij ook het gevoel dat er naar ze geluisterd is. Dank u.

01:08:08

Voorzitter: Nog andere vragen? De Partij voor het Noorden.

01:08:21

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): In het dictum van deze motie, dus waar we om verzoeken, staat heel duidelijk: te onderzoeken of en onder welke voorwaarden de uitvoering et cetera. Het zijn ook voor ons hele wezenlijke vragen die de VVD stelt. Het is echt niets meer en niets minder dan een onderzoek, Voorzitter.

01:08:45

Voorzitter: Het CDA.

01:08:46

Mevrouw Armut (CDA): Ja, toch even als vervolgvraag op de VVD. Ik snap wat de Partij voor het Noorden met die motie wil bereiken. Alleen denk ik wel, ook de Partij voor het Noorden staat onder de motie van GroenLinks en Partij van de Arbeid, komt die dan niet te vroeg. Is het niet beter om te wachten? We hebben namelijk een motie voor ons waarin we vragen om omwonenden nauw te betrekken, het beheer met agrariërs te doen en de korte lijntjes. Komt dan niet iets te vroeg om nu Stadsbeheer weer aan de kant te schuiven en te zeggen, we gaan het uitbesteden?

01:09:16

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Voorzitter, we weten allemaal dat onderzoeken lang duren en ondertussen zijn we natuurlijk na de herindeling al vijf jaar bezig met de uitvoering en het blijft maar door zeuren. Je moet wellicht twee sporen gaan bewandelen. Op het moment dat de gemeente het nu echt goed oppakt en beterschap beloofd, dan zal wellicht de uitkomst van zo een onderzoek logischerwijze meer de kant uitgaan van CDA. Dat moeten we echter eerst nog maar zien, dus vandaar toch deze extra motie.

01:09:54

Voorzitter: D66.

01:09:58

Mevrouw Gietema (D66): Dank. Volgens mij is al genoeg gezegd dat het debat hier veel zand deed opwaaien. Er werden ook al grappen gemaakt over 'zand erover'. Ik wil in ieder geval GroenLinks en een aantal insprekers die hier tweemaal aanwezig waren, danken voor het harde werk. In deze motie zitten ook flink wat gesprekken verstopt die we nu niet terugzien. Als D66 gaan we de motie mede indienen, omdat we toch zien dat een aantal concrete voorstellen uit het gebied hier een plek hebben gevonden. We hebben gezien dat de impact van het debat ontzettend groot was op zowel de insprekers als ook op betrokken partijen in de uitvoering. Volgens mij is het een hele gebalanceerde motie die we graag mede indienen. We willen het college oproepen, we zijn al vijf jaar bezig met elkaar - er is ook veel misgegaan en dat erkennen we ook met elkaar - om echt met die motie vooruit te gaan. Volgens mij is de titel helder. We hebben een vraag aan het college over de motie die daar

aanvullend is bijgekomen. We zouden toch wel willen horen van het college in hoeverre die motie echt de uitvoering steunt, omdat we weten dat er al best wat spanning zit op de relatie. We moeten vooral focussen op het goede, dus dat horen we graag terug.

01:11:18

Voorzitter: Dank u zeer. Nog andere fracties? Niet meer? Dan ga ik naar het college voor preadvies.

01:11:30

Mevrouw Wijnja: Dank u wel, Voorzitter. Dank ook aan de raad. We hebben namelijk als college tegen u gezegd: "Dit is de Nota Zandwegen, zoals die in principe vastligt, en geef daar wensen bedenkingen op". Daar hebben we volgens mij uitgebreid de tijd voor gehad, maar ik kan u wel zeggen vanuit onze kant, dat het prettig is dat de raad vandaag in de vorm van een motie een aantal dingen scherp neerzet. Niet alleen omdat het sowieso belangrijk is dat we dat meekrijgen. Mevrouw Sloot vroeg daar ook iets over, hoe weten we nu zeker dat het college dat meeneemt. Nu, een motie is één van de vormen om dat te kunnen doen, dus ik denk dat dit goed is. Ik denk dat het ook recht doet aan de discussie zoals die gevoerd is. Mevrouw Pestman heeft denk ik gelijk. Ik denk dat het ook goed en belangrijk is in de richting van een aantal sprekers, zowel de mensen die hier waren als de mensen die thuis hebben gekeken, dat ze zien hoe we dat nu met elkaar concreet vorm en inhoud geven.

01:12:28

Mevrouw Wijnja: Ik begin even met de motie 'Zandwegen op de goede weg'. Het is een aanscherping van een aantal toezeggingen die ik heb gedaan, dus het is in die zin wel goed om dat op die manier onder elkaar te zetten. Ik wil daar nog wel twee opmerkingen bij maken. In het eerste verzoekpunt staat het woord 'honoreren'. Ik heb eerder al gezegd en dat herhaal ik hier nu ook: voor ons is het belangrijk om kennis en ervaring uit het gebied te gebruiken en dat gezamenlijk te doen. Tegelijkertijd weten we ook dat er soms tegengestelde belangen zijn. Dat betekent dat er soms keuzen gemaakt moet worden en daarom wil ik die opmerking nu maken. Het kan ook zo zijn dat niet iedereen 100 procent altijd krijgt wat hij wil, want we hebben altijd die afweging te maken. Ik heb al eerder gezegd: wij willen met elkaar al werkende dat steeds beter doen. Dat is mijn tweede opmerking. Je zou het woord protocol kunnen interpreteren als een heel staccato iets wat overal geldt, terwijl we met elkaar geconstateerd hebben dat die zandwegen uniek zijn en niet overal hetzelfde. Het zal dus een bewegend en levend iets zijn. Met die twee opmerkingen kunnen wij uitstekend uit de voeten met deze motie, als u besluit die aan te nemen.

01:13:50

Mevrouw Wijnja: Dan motie acht, M 08. Op zichzelf begrijp ik de vraag wel. Ik weet niet of ik het eens ben met de heer Van der Laan als hij zegt: "Dit gaat verder dan de vorige motie", want volgens mij is het echt een andere richting. Er werd net al gerefereerd aan het feit dat het onderhoud al jarenlang onder regie van de gemeente, nu de gemeente Groningen voorheen de gemeente Haren, heeft plaatsgevonden en eigen regie zorgt voor betrokkenheid bij het gebied. Dat is één van de dingen, waarvan we hebben gezegd: die gezamenlijkheid dat hebben we

nodig in het vervolgproces. De insteek van het college is dan ook om het zelf te doen. Bijvoorbeeld, omdat één van de belangrijke verbeterpunten, wat iedereen betreft, de afstemming tussen dat hele integrale beheer is. Dat noemen we van sloot naar sloot en is echt een hele belangrijke stap vooruit. De Nota Zandwegen geeft daar volgens mij enorme handvaten voor. Het debat wat is gevoerd, de gesprekken die zijn gevoerd en de motie waar ik net over geadviseerd heb, geeft daar handvaten voor. Wij zouden op deze manier dus nu niet die twee sporen in willen zetten.

01:15:08

Mevrouw Wijnja: Ik merk daar nog wel bij op dat ik weet in gesprekken met het college, maar ook met de organisatie - dat is vast met de raad ook gebeurd - er omwonende partijen zijn die het instrument van de right to challenge willen gebruiken om met een voorstel te komen om het onderhoud van de zandwegen vorm te geven. Dat kan natuurlijk altijd. Als er partijen daar iets mee willen en iets nodig hebben van de gemeente in faciliterende zin - qua informatie of wat dan ook - dan kan dat uiteraard. Met al die opmerkingen erbij ontraad ik dus motie acht.

01:15:47

Voorzitter: Dank u zeer. Leidt dat nog tot woordmeldingen? Student en Stad.

01:15:53

De heer Swets (Student en Stad): Dank, Voorzitter. Even een korte verduidelijkende vraag voor de wethouder. Begrijp ik nu goed dat ook een beetje de handschoen in die zin wordt neergelegd bij de omwonenden die specialistische kennis bezitten? "Als u denkt dat u het beter kunt dan Stadsbeheer, dan moedig ik graag aan om zelf met een voorstel te komen". Kan ik het zo opvatten?

01:16:16

Mevrouw Wijnja: Sommige mensen zeggen wel eens: meerdere dingen kunnen tegelijk waar zijn. Ja en nee, want ik heb ook heel duidelijk gezegd dat wij de kennis en expertise van de mensen die daar wonen willen gebruiken. Dat is één. Van de omwonenden en de dorpsbewoners, dus dat gaan we sowieso doen. Dat heb ik u toegezegd en dat legt u ook nog eens vast met een motie, als u die aanneemt. Volgens mij is dat prima. Aan de andere kant juichen wij ook toe, want het instrumentarium van de right to challenge is er en is beschikbaar juist voor dit soort vraagstukken. Heel vaak voor beheervraagstukken is het ook een passend iets...

01:16:54

Mevrouw Wijnja: Ik dacht, het is wel goed om dat nog even specifiek te zeggen. Ik weet namelijk dat het rond gaat. We staan ervoor open, als wat voor partij dan ook daar iets mee zou willen, dus dat kan.

01:17:10

Voorzitter: De VVD.

01:17:12

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dank u, Voorzitter. Ik heb nog één korte vraag aan de portefeuillehouder. Voorzitter, dat gaat over de derde bullet: over welke beheeractiviteiten wanneer en waarom plaatsvinden. Denkt u dat het ook praktisch goed uitvoerbaar is, dat we het weekrooster van de zandwegenploeg daar neerleggen, zodat ze weten wat en waarom ze in het gebied aan het werk gaan? Dat

was een beetje mijn beeld, wat ik me daarbij voorstelde en dat leek me vrij ingewikkeld. Even qua verwachtingsmanagement.

01:17:44

Mevrouw Wijnja: Dat is op zich wel een terechte vraag van de VVD. Eén van de dingen die we weten is dat omwonenden niet dezelfde dingen willen. Er zijn heel veel omwonenden, maar ook bijvoorbeeld inwoners van Noordlaren, die willen een beetje in grote lijnen weten wat de jaarplanning is. Ik heb begrepen dat er vroeger wel eens borden in het gebied stonden. Dat je daar kon kijken en als je meer informatie wilde dan kon je in contact treden met de gemeente. We moeten een goede vorm vinden die voor iedereen goed genoeg is. Er is in ieder geval in het debat gevraagd en ook door verschillende omwonenden om zoveel mogelijk tegemoet te komen aan die verschillende behoeften. Dat proberen we de komende tijd vorm te geven. Daar hebben we al een begin mee gemaakt. Dan zou je kunnen denken aan bijvoorbeeld op korte termijn in Noordlaren een zandwegwandeling, we doen iets met de dorpsvereniging in de communicatie richting de dorpsinwoners en we zorgen dat er verdiepende informatie is voor de bewoners die dat willen weten. Zo proberen we aan al die niveaus tegemoet te komen en onze inschatting is dat dit haalbaar is voor Stadsbeheer.

01:18:51

Voorzitter: Ik kijk naar de indieners van de motie of ze de motie in stemming willen brengen. De heer Van der Laan.

01:19:00

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Met de Stadspartij, die ook één van de mede-indieners is, kon ik geen contact leggen. Wij denken toch dat de wethouders beterschap beloofd hebben en dat we met die eerste motie in ieder geval toch nog wat verder gaan dan aanvankelijk in de toezeggingen kwam. We willen het nog even de tijd geven in die zin dat we de motie gaan...

01:19:31

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Ik zie nu een duimpje bij de Stadspartij. We gaan de motie aanhouden, Voorzitter, en dus niet in stemming brengen.

01:19:37

Voorzitter: Dat klopt. De andere motie van de andere partijen, de motie onder nummer twee, moet die in stemming worden gebracht? Ja, dan stel ik voor dat we die motie nu in stemming gaan brengen na de mogelijkheid voor een stemverklaring. De SP.

01:19:54

De heer Huisman (SP): Voorzitter, dank. Over deze motie willen we toch wel een stemverklaring doen. We dienen de motie weliswaar mee in, maar als SP willen we de opmerking plaatsen dat met name de korte lijntjes zouden moeten gelden voor elke straat, buurt en dorp in onze gemeente. Niet alleen voor aanwonenden van zandwegen. Dat wilde ik nog even zeggen.

01:20:14

Voorzitter: Anderen nog? Ja, de Stadspartij.

01:20:19

Mevrouw Slood (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, dank u wel. De Stadspartij staat niet op deze motie, maar zal deze motie wel van harte ondersteunen en voorstemmen. We zijn erg blij dat er zo goed door deze raad geluisterd is na vijf jaar. We hopen dat we daar de komende vijf jaar keihard mee doorgaan.

01:20:42

Voorzitter: Nog meer? D66.

01:20:44

Mevrouw Gietema (D66): De reden dat wij mede indienen heeft ook te maken met het gezamenlijke belang wat heel groot naar voren kwam tijdens de twee avonden hier. Net hoorden we in de reflectie kort terug dat er heel veel tegengestelde belangen zijn. Ik zou graag willen benadrukken in deze stemverklaring dat wij echt mede indienen, omdat wij een heel groot gezamenlijk belang zien. Ik hoop dat we met deze motie ook handvaten geven aan alle betrokken partijen om daarmee aan de slag te gaan.

01:21:10

Voorzitter: Anderen? De VVD.

01:21:12

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik kies toch maar mijn eigen woorden, want anders wordt het wel een heel raar eind van deze dag. Ik vind ook dat de gewenste korte lijnen voor alle inwoners gelden en niet alleen voor de aanwonenden van zandwegen. Wij hebben een beetje getwijfeld over deze motie en dat zit met name in de eerste en de derde bullet, omdat daar een heel groot verwachtingspatroon op ligt. Mijn fractie is enigszins bang dat we het misschien niet kunnen waarmaken. Zoals ook de wethouder zei, hun kennis en ervaring honoreren daar zit een hele grote verwachting in. Ik zat ook een beetje met het werkplan van Stadsbeheer. Echter, gelet op het signaal wat ervan uit gaat en het belang wat wij toch zeker hechten aan het goed onderhouden van dit deel van ons wegennet, want tenslotte is dat wat het is, zullen wij deze motie steunen.

01:22:03

Voorzitter: ChristenUnie.

01:22:03

De heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, Voorzitter. Die korte lijntjes is iets waar de stad echt van de dorpen kan leren, waar we van de gebieden Haren en ten Boer kunnen leren en waarin we nu een belangrijke eerste stap nemen. Daarom dienen we deze motie ook graag mee in.

01:22:23

Voorzitter: Nog anderen? Niet het geval? Dan open ik de stemming.

01:22:44

Voorzitter: Ik sluit de stemming en de motie is volgens mij aangenomen.

- *Moties n.a.v. collegebrief Gebiedsvisie Scandinavische Havens*
- *M04: Waterhub*
- *M06: Ze liggen op de loer in m'n vaarwater (Gebiedsvisie Scandinavische Havens)*
- *M07: 'Voldoende parkeerplekken in de Scandinavische Havens'*

01:22:54

Voorzitter: Dan zijn we bij de Scandinavische Havens. Daar is een drietal moties op ingediend, die ook in samenhang kunnen worden besproken. Ik wijs overigens de VVD erop dat zij dik en dwars door de spreektijd heen zijn. Ik ga ervan uit dat u nu...

01:23:16

Voorzitter: Dan zijn we bij drie moties: waterhub, loer in het vaarwater en parkeerplekken. Wie mag ik het woord geven? D66.

01:23:34

De heer Rustebiel (D66): Dank, Voorzitter. Het collega college wil van de Scandinavische Havens een dynamisch woon-werkgebied maken en daar heeft het gebied ook echt alle potentie voor. Het was mooi om te zien hoe vorige week hier heel veel ondernemers in kwamen spreken om het belang van hun bedrijf en hun bedrijfsvoering te benadrukken. Ik vond dat het college goed reageerde op hun zorgen. Ik denk dat het college en de ondernemers er met eendrachtige samenwerking wel uitkomen. Belangrijk is vooral dat zij helderheid hebben, zodat zij kunnen blijven investeren in hun onderneming. Het is een sector om te koesteren, die hoort echt bij Groningen. Bijvoorbeeld ook alleen al omdat juist die praktische werkgelegenheid daar zo sterk vertegenwoordigd is.

01:24:10

De heer Rustebiel (D66): Aansluitend op deze agenda komt D66 vandaag met een aantal partijen met een motie voor een waterhub. Met een waterhub kunnen we bevoorrading verduurzamen en ons wegennet ontlasten. Bijvoorbeeld voor de bouwsector zou dat een hele interessante optie kunnen zijn. Het is belangrijk om nu na te denken over deze opties, voordat je gebieden gaat bestemmen waar je achteraf misschien zo een hub had kunnen krijgen. Het past namelijk niet overal, vanwege de kwaliteit van de kaders en de diepte van het water. Dat vragen wij dus aan het college en ondernemend Groningen gaat er graag mee aan de slag.

01:24:40

De heer Rustebiel (D66): Dan zeg ik meteen iets over de andere twee moties. Wij dienen de motie over de roeiveiligheid, die straks wordt toegelicht denk ik, mede in. Net als die watergebonden bedrijvigheid hoort ook het roeien bij het DNA van Groningen. Ik begreep net van mijn collega Jim dat dit al sinds 1878 hier een voorname sport is, niet alleen in de breedte. Als je kijkt naar de Olympische medailles uit Groningen, dan komen die toch in belangrijke mate uit de roeisport, dus een motie die aandacht vraagt voor de veiligheid. Bij de derde motie stemmen we tegen. Wij delen de zorgen over de parkeerdruk. Daar moet alle aandacht voor zijn. Echter, om nu al te zeggen, er kan parkeerdruk komen en daarom zijn we tegen betaald parkeren, vinden wij een wat vreemde contradictie. Die steunen wij dus niet.

01:25:23

Voorzitter: Dank u zeer. Anderen? Student en Stad.

01:26:12

Mevrouw De Groot (Student en Stad): De laatste. Vorige week hebben verschillende partijen hun waardering en ook hun zorgen uitgesproken over deze ontwikkeling in de Scandinavische Havens. Eén van deze partijen was roeivereniging Aegir. Zij maken zich zorgen over de veiligheid van voornamelijk beginnende roeiers. Omdat onze en ook andere fracties deze zorgen delen, hun waarde willen benadrukken, de roeivereniging willen behouden en er alles voor willen doen, dienen wij een motie in. We verzoeken het college, voordat er daadwerkelijk veranderingen gaan plaatsvinden in het gebied, om samen met Aegir tot overeenstemming te komen over de nautische veiligheid. Zo kunnen we hopelijk zo goed als mogelijk ongelukken voorkomen. Er zijn nog twee andere moties ingediend over dit onderwerp. De eerste over voldoende parkeerplekken bij Scandinavische Havens. Student en Stad wil toewerken naar het gebruik van minder blik in de openbare ruimte en zet liever in op het verbeteren van het OV dan verdubbelen van het aantal parkeerplekken. Deze motie om nu het extra aantal van 750 vast te leggen, past hier dus niet bij. Het lijkt me niet verstandig om dit te doen voordat de parkeersituatie en de mogelijkheden hier in zijn geheel zijn beoordeeld.

01:27:30

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Dan de laatste motie van D66 over de waterhub. Hoewel wij het idee van een waterhub en duurzaam vervoer over water in principe heel interessant vinden, hebben we het nu over de Scandinavische Havens en over een plek waar mijn fractie nu net een motie indient over de veiligheid van roeiers op het water en het vergroten van die onveiligheid door toenemende drukte in dit specifieke gebied. Volgens ons gaat deze motie dus tegen onze eigen motie in en we zullen dan ook tegenstemmen. Nog meer beslag leggen op de schaarse plek die hier al is, lijkt ons niet verstandig. Dank u wel.

01:28:10

Voorzitter: Zijn er nog andere fracties? Ja, CDA.

01:28:18

Mevrouw Armut (CDA): Voorzitter, ik...

01:28:28

Mevrouw Armut (CDA): Toch wel?

01:28:28

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Voorzitter, ik had heel weinig spreektijd. Ik wilde bij de motie over meer parkeerplekken vooral vragen aan de mede-indieners om uit te leggen dat het heel belangrijk is om vooraf rekening te houden met parkeergelegenheid. Ik zou ook vooral iedereen willen aanraden om naar Kiliano Mechardo te luisteren, professor aan de universiteit van Rotterdam. Hij heeft uitgelegd dat je er beter vooraf rekening mee kunt houden in plaats van achteraf op de blaren te zitten. Ik hoop dat de mede-indieners kunnen uitleggen waarom het van groot belang is voor de leefbaarheid om daar vooraf rekening mee te houden.

01:29:04

Mevrouw Armut (CDA): Voorzitter, ik was met andere woorden van plan om een soortgelijk verhaal te houden. Om te voorkomen dat we straks tegen parkeerproblemen aanlopen hebben we deze motie ingediend. Het kan namelijk niet

zo zijn dat we van tevoren al weten dat er te weinig plekken zullen worden gerealiseerd. Dat we vervolgens tegen problemen aanlopen waarvan we ze nu al kunnen voorspellen, namelijk parkeerdruk in de omliggende gebieden en mogelijkwijze betaald parkeren. Laten we de plekken die nodig zijn realiseren.

01:29:29

Voorzitter: SP.

01:29:32

De heer De Waard (SP): Ik had nog even een vraag over die 750 parkeerplekken. Tegelijkertijd las ik in de stukken dat het grootste deel van de grond niet van de gemeente is, maar van ondernemers. Ik vroeg mij af: waar moeten die parkeerplekken dan komen en gaat dat niet heel veel geld kosten, ook voor de gemeente? Zo ja, wat doet dat bijvoorbeeld voor de solvabiliteit?

01:29:57

Mevrouw Armut (CDA): Ik zou heel graag willen dat ik de vraag over de solvabiliteit zou kunnen beantwoorden, maar dat gaat hem niet worden. Voorzitter, als wij weten, dat er 1.500 plekken nodig zijn in de toekomst en de enige oplossing die wordt genoemd in de stukken is dat we misschien betaald parkeren kunnen realiseren, dan vinden wij dat je terug moet naar de tekentafel. Wij willen daar best over nadenken, maar voor ons is betaald parkeren noemen niet de oplossing.

01:30:30

De heer De Waard (SP): Voorzitter, betaald parkeren laat ik even daar. Het dictum van de motie is, leg die parkeerplaatsen aan hoe dan ook. Ik wil dan echter graag weten hoe duur dat wordt, want dat kan nogal een dure grap zijn.

01:30:46

Mevrouw Armut (CDA): Voorzitter, hoe duur dat wordt, daar zijn wij ook benieuwd naar. Wij vinden echter vooral dat ze gerealiseerd moeten worden, want anders wordt het een dure grap voor de bewoners. We weten allemaal hoe dat gaat met betaald parkeren. Het zijn ook zorgen die nu al door de ondernemers worden geuit, dus dat vinden wij nu zwaarder wegen.

01:31:06

Voorzitter: Misschien dat we wel naar 42 en een halve euro gaan in plaats van 41. De Stadspartij had volgens mij ook de vinger nog opgestoken.

01:31:18

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, even afgezien van dat wij natuurlijk op deze motie staan en dat iedereen weet hoe wij over betaald parkeren denken, vind ik het best wel aanmatigend om nu al aan te geven: de grond is daar niet van ons, het zijn alleen maar ondernemers en wie gaat dat allemaal betalen? Wat de woordvoerder van de VVD ook al in een sneltreinvaart net even doorgaf, het gaat erom dat je vooraf goed incalculeert wat nodig is, zodat je niet achteraf met verbrande billen zit. Dat wil ik iedereen toch even meegeven. Ik heb de naam bij deze wijze woorden in de snelheid niet verstaan, dus misschien kan de VVD die nog even noemen.

01:32:17

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik zal het artikel van hem delen waarin hij aangeeft dat

het uitgaan van minder parkeerplekken wensdenken van de linkse elite is en geen rekening houdt...

01:32:27

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Het zijn niet mijn woorden overigens. Ik herhaal wat hij heeft gezegd. Dat het geen rekening houdt met de behoefte van de mens. Het is een heel interessant artikel van een wetenschapper.

01:32:38

Voorzitter: ChristenUnie.

01:32:39

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Volgens mij had dezelfde wetenschapper, want ik heb het ook gelezen, het vooral over autoloze wijken. Mijn vraag aan de indieners. Ik snap het uitgangspunt van de motie, want wij vinden het ook ingewikkeld dat daar minder parkeerplekken komen. Echter, op een andere manier in lijn met de SP: waar denken de indieners die ruimte vandaan te halen? We willen namelijk al heel veel in dit stukje gebied. Bent u het niet met me eens, dat u een soort 'gratis-biermotie' indient?

01:33:20

Voorzitter: Zijn er nog andere leden van de raad die een vraag hebben of iets willen zeggen? Partij van de Arbeid.

01:33:28

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Dank, Voorzitter. Ik wil in ieder geval gezegd hebben, dat we vorige week inderdaad een hele goede sessie hebben gehad over Scandinavische Havens. Mooie stukken ook. Voor dit gebied liggen hele mooie plannen om er echt een gemengd stadsdeel van te maken met veel ruimte voor werk, wonen, maakindustrie en broedplaatsen. We zijn daar heel erg blij mee. Ook goed om vorige week gehoord te hebben van alle betrokkenen in het gebied dat ze het over het algemeen hele mooie plannen vinden. Ook leven er wat zorgen. Goed dat daar een vast aanspreekpunt voor komt in de uitvoering, zoals de wethouder gezegd heeft. Daar zijn we heel blij mee. Eén van de insprekers was Aegir. Goed dat zij ingesproken hebben om de zorgen over de veiligheid in het gebied door de plek van Aegir in het gebied met ons te delen. Excuses.

01:34:21

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Wat ons betreft is het heel belangrijk om ons als raadsfracties juist uit te spreken voor die bruisende studentenvereniging en voor de plek van Aegir in Scandinavische Havens. Die verdienen ze zeker, dus daarom dienen wij die motie van harte mede in. De waterhub vinden wij een heel erg sympathiek idee. Dat past goed bij de ambities in dit gebied en is het onderzoek meer dan waard, dus steun daarvoor. Voorzitter, de laatste motie gaat over de parkeerplekken. Voorzitter, de Partij van de Arbeid vindt het ook belangrijk dat er voldoende parkeergelegenheid is in de Scandinavische Havens, maar wel voornamelijk voor de mensen die daar moeten zijn en gaan wonen en werken. Je hebt natuurlijk te maken met overloop vanuit Stadshavens, dus we willen alle opties openhouden om ervoor te kunnen zorgen dat die mensen voornamelijk daar terecht kunnen met hun auto. Tot zover, Voorzitter.

01:35:12

Voorzitter: Dank u zeer. Dan de SP.

01:35:17

De heer De Waard (SP): Dank, Voorzitter. Eerst even de motie over Aegir. Die willen wij graag steunen. We zien het als een goede aanmoediging voor het college om samen met Aegir in gesprek te blijven over de veiligheid. Dan nog even over het parkeren. Wat de SP betreft, komt deze motie veel te vroeg. We moeten eerst kijken naar hoe het plan zich verder ontwikkelt en ons nu niet vastpinnen op dat aantal parkeerplaatsen. Wij vinden het daarnaast onverstandig om nu een soort blanco check mee te geven voor parkeerplaatsen. Als SP zijn wij voor robuust en verstandig financieel beleid, daarom kunnen wij niet met die motie instemmen.

01:36:01

Voorzitter: De Partij voor de Dieren.

01:36:02

De heer Hekkema (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Ook een compliment aan de heer Rustebiel van D66 voor het opstellen van de motie, die wij mede indienen. Het is volgens mij heel mooi als we zouden kunnen onderzoeken hoe we straks met duurzame bouwlogistiek kunnen toewerken naar minder vervoersbewegingen op het moment dat we aan Stadshavens gaan bouwen. Een bouwlogistiek die misschien niet meer over onze toch al drukbezette wegen moet. Het kan natuurlijk ook over water en dat gaat ook vaak gepaard met minder uitstoot, dus daar alle steun voor.

01:36:29

De heer Hekkema (Partij voor de Dieren): Wat betreft de motie over de roeivereniging sluit ik me ook volledig aan bij de woorden van de heer Rustebiel. Ten aanzien van de motie over het parkeren, de heer Tjepkema van de Partij van de Arbeid heeft daar net ook wat over gezegd. We moeten natuurlijk niet straks een overloop creëren vanuit Stadshavens naar een ander gebied, terwijl we graag willen dat Stadshavens een autoluwe wijk wordt en we over het algemeen sowieso minder auto's en geparkeerd blik in deze stad willen.

01:36:56

Voorzitter: U had nog een vraag van de ChristenUnie.

01:36:59

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Die is voor de Partij voor de Dieren, maar ook een beetje voor D66. Ik heb beide partijen nog niet echt horen ingaan op het argument van Student en Stad. Brengen we met die waterhub niet meer waterverkeer het gebied in en hoe verhoudt zich dat tot de positie van de roeivereniging?

01:37:22

De heer Hekkema (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Dat is een interessante vraag en volgens mij zou dat ook nader moeten worden onderzocht. Natuurlijk is het zo dat bij duurzame bouwlogistiek over het water het aantal vervoersbewegingen heel erg afneemt. Je kunt natuurlijk meer kwijt op die plekken. Anders zou je er natuurlijk ook voor moeten zorgen dat je in je bouwgebied zelf heel veel van je materialen moet opslaan en dat brengt ook weer allerlei andere uitdagingen met zich

mee. Dat lijkt me dus in ieder geval het onderzoeken waard. Alle onderzoeken wijzen er op dat het in ieder geval minder vervoersbewegingen met zich meebrengt.

01:37:56

Voorzitter: GroenLinks.

01:37:58

Mevrouw Hillekens (GroenLinks): Dank, Voorzitter. Volgens mij bijt de motie over de roeivereniging van Student en Stad niet met de motie waar wij ook opstaan over de waterhub. Het vraagt om een onderzoek daarnaar en het uitvoeren. Zeker aangezien het college al eerder heeft gezegd - en nu hopelijk na deze aanneming van de motie van Student en Stad ook nog goed in gesprek blijft gaan met Aegir - biedt dat alle ruimte aan het college om hier een goede afweging in te maken en te kijken hoe die twee dingen naast elkaar kunnen bestaan. Over parkeren is volgens mij genoeg gezegd; liever investeren in OV en zorgen dat de mensen die in de nieuwe wijken moeten zijn daar kunnen komen met de auto. Dat hoeft niet al vastgelegd te zijn in een aantal parkeerplaatsen wat ons betreft.

01:38:41

Voorzitter: Dank u zeer. Iedereen geweest? De spanning is nu natuurlijk maximaal, want we gaan naar de beantwoording van de kant van het college. Dat zal met name lang stil gaan staan bij de solvabiliteitsvraag. Dat is de kern van alles. Wethouder.

01:39:00

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel, burgemeester, voor het nog verder opvoeren van de spanning. Ik moet eerlijk bekennen, de spanning liep bij mij wel een beetje op, want ik heb zojuist vernomen dat ik geen toezeggingen meer mag doen en dat ik ook niet meer 'oordeel raad' mag zeggen. Ik ben dus even een beetje op zoek naar de juiste formulering. Blijkbaar heb ik een memootje gemist. Sorry voor deze abacadabra voor de mensen op de publieke tribune, maar we slaan ons hier wel doorheen.

01:39:23

De heer Van Niejenhuis: Motie vier 'Waterhub'. Als de raad daar in meerderheid voorstemt, voeren wij die uit en zullen wij die onderdeel uit laten maken van de uitvoeringsagenda Groningen Circulair 2021-2025. Wij zullen u dan voor de zomer van dit jaar informeren over de voortgang daarvan. Dank u wel.

01:39:44

De heer Van Niejenhuis: Motie zes: 'Ze liggen op de loer in m'n vaarwater'. Ik heb geen idee - ik roep de woorden van de burgemeester nog even in herinnering - naar welke songtekst dit...

01:39:56

Mevrouw Hillekens (GroenLinks): Dat is van Snelle. Zoek maar op. Vaarwater.

01:39:59

De heer Van Niejenhuis: Dank je wel. Ik had dit niet moeten doen. Nu voel ik mij weer een hele oude man. Eigen schuld.

01:40:06

De heer Van Niejenhuis: Voorzitter, als de raad deze motie aanneemt dan zullen wij die ook uitvoeren met de kanttekening dat wij de veiligheid op het Oude

Winschoterdiep niet kunnen waarborgen. Daarbij leg ik de nadruk op het woord 'waarborgen', omdat wij daar niet de vaarwegbeheerder zijn. Wij zullen deze motie uitvoeren in de zin dat wij de gesprekken met Aegir gaan voeren op het moment dat er iets in hun omgeving verandert dat aanleiding geeft om zorgen te hebben over de veiligheid. Met die kanttekening zullen wij die motie uitvoeren, als de raad deze aanneemt. Dat zeg ik nog maar een keer.

01:40:38

De heer Van Niejenhuis: De motie over de parkeerplekken is makkelijker, want die motie ontraden wij. Dan hoef ik iets minder te zoeken naar de goede woorden. Met een kort toelichting, Voorzitter, is dat omdat we juist als gemeente streven naar plekken waar de ondernemers, bewoners en potentiële nieuwe bewoners van het gebied hun voertuigen goed kwijt kunnen. Het vreemde verkeer, dat dus niet daar hoeft te zijn en wat de auto daar zou parkeren om vervolgens te voet of met de fiets naar een andere bestemming in de nabijheid te gaan willen we juist weren. Daarbij speelt ook mee dat we in de omgeving van dit gebied een strak parkeerregime krijgen. Stadshavens wordt nu ontwikkeld tot een hele grote woonwijk en dat geeft aanleiding om te denken dat er wel eens sprake zou kunnen zijn van een waterbedeffect. Dat vraagt nu eenmaal ook in de Scandinavische Havens om een soort van parkeerregime. Niet, zoals de VVD en een aantal andere partijen voorstellen, om maar eindeloos veel parkeerplekken toe te voegen tot maar liefst 1.500, zodat er voor iedereen plek is. Dat kunnen wij niet uitvoeren.

01:41:44

Voorzitter: Dank u zeer. Mag ik u voorstellen dat we overgaan tot stemming over de moties? Dat zal overigens gebeuren in een volgorde. Eerst M 06, 'Ze liggen op de loer in een water, omdat dat in het presidium zo is afgesproken. Dan 'Waterhub' en dan het parkeren. Kan dat? Zijn er stemverklaringen? ChristenUnie.

01:42:20

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Wij hebben wat gearzeld bij de motie over de waterhub, zoals ik net ook uitlegde. Wij zullen voorstemmen nu de wethouder aangaf dit integraal op te pakken in de uitvoeringsagenda over duurzame logistiek. Daarmee kan het voor ons betekenen dat het onderzoek bijvoorbeeld ook zou kunnen uitwijzen dat op een andere waterrijke plek een hub zou moeten kunnen komen. Dat onderzoek gaan wij in spanning afwachten.

01:42:54

Voorzitter: Stemverklaring Stadspartij.

01:42:57

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, dank u wel. Wij zaten met hetzelfde als de ChristenUnie. Wij zijn blij dat we nu zowel voor die motie als voor die van Student en Stad kunnen stemmen. Natuurlijk ook voor de motie voor het parkeren, maar dat lijkt me evident.

01:43:15

Voorzitter: Anderen nog stemverklaringen? Niet meer? Dan gaan we stemmen. Eerst de motie onder zes, M 06, 'Ze liggen op de loer in m'n vaarwater'.

01:43:46

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Voorzitter, ik mag weer niets doen. Het apparaat komt weer niet. Ik weet het niet, maar ik stem voor.

01:43:56

Voorzitter: Dan noteren we dat. Drieënveertig stemmen uitgebracht en alle 43 voor. Dat betekent dat de motie is aangenomen. Dan de motie onder vier, M 04, 'Waterhub'. Ik begrijp dat die ook in stemming moet worden gebracht. Ik open de stemming over de waterhub.

01:44:18

Voorzitter: Ik sluit de stemming. Deze motie is ook aangenomen.

01:44:53

Voorzitter: Als ze tegenstemmen dan komt de stem wel door bij Student en Stad.

01:45:05

Voorzitter: Tot slot de motie M 07. Die moet denk ik ook in stemming worden gebracht. Dat is het geval. Ik open de stemming over motie zeven.

01:45:34

Voorzitter: Die motie is verworpen.

- [Motie n.a.v. collegebrief Onderzoek LEF naar blijven of vertrekken jong talent](#)
- [M09: Blijf Bij Mij \(LEF Onderzoek\)](#)

01:45:36

Voorzitter: Tot slot hebben wij een motie naar aanleiding van de collegebrief 'Onderzoek LEF naar blijven of vertrekken van jong talent'. Wie mag ik daar het woord over geven? De Partij van de Arbeid.

01:45:59

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Dank, Voorzitter. Ik ben blij dat ik deze motie vandaag in mag dienen. Dat is in de eerste plaats om iets wat u eerder in deze vergadering heeft gezegd. Dat gaat over die altijd mooie titels van de moties van Student en Stad. Het is niet elke dag dat de Partij van de Arbeid zo een titel mag bedenken en dat mocht dus nu eindelijk wel eens een keertje. We doen het namelijk in cocreatie met Student en Stad. Als je dan toch een PvdA'er bent en een titel mag bedenken, dan kies je natuurlijk ook voor zo een mooie oude smartlap van André Hazes. Die heb ik al de hele week in mijn hoofd. Mocht u deze niet kennen, zeg ik via u, Voorzitter, tegen de rest van de raadsleden: ik deel die uiteraard nog van harte in de kroeg na deze raadsvergadering. Ik ga niet zingen. Nee, helaas. Nee, dat gaan we toch niet doen.

01:46:46

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Dat gezegd hebbende, Voorzitter, ben ik ook blij dat we deze motie indienen, omdat wij in het LEF-onderzoek zien dat veel afstudeerders Groningen verlaten, terwijl zij hier best zouden willen blijven. Dat zij Groningen verlaten, omdat zij niet zien welke kansen hier voor hen liggen om een mooie baan te vinden in Groningen. Het is dus goed om daar wat aan te doen. Dat is goed voor de afstudeerders, goed dat ze hier een mooi leven op kunnen bouwen in dit mooie Groningen van ons. Het is goed voor de bedrijven die op zoek zijn naar handjes en vacatures kunnen vullen. Het is nog het beste voor Groningen als geheel,

omdat die afstudeerders en die bedrijven en die andere werkgevers zoveel moois toevoegen aan ons Groningen. Voorzitter, daarom is het nodig om daar wat aan te doen. Het is nodig om als gemeente samen met bedrijven en met andere werkgevers en onderwijsinstellingen wat te doen om die afstudeerders van Groningen te behouden. Het mooiste, Voorzitter, aan de afgelopen periode is dat dit een aantal keer bijvoorbeeld in de media is gekomen en dat wij zelf juist hebben gemerkt dat er best veel bedrijven, onderwijsinstellingen, afstudeerders en mensen die eerder Groningen de rug toe hebben gekeerd - misschien om ooit weer terug te keren - ons hebben bereikt en gezegd hebben wat voor mooi plan het is en hoe ze hier ook achterstaan. Het is een breed gedragen voorstel, waar iedereen ook bereid is om de schouders onder te zetten om daar iets moois van te maken. Werkgevers en andere bedrijven vragen ook daadwerkelijk om die verbindende rol die de gemeente hierbij kan spelen, Voorzitter.

01:48:11

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Voorzitter, tot zover de introductie van mijn motie. Tenslotte maak ik van de gelegenheid gebruik om één ding te zeggen. Dat is dat dit hele mooie plan en de uitvoering ervan helaas te laat komt voor één afstudeerder hier in ons midden. Ik moet eerlijk zeggen, Voorzitter, ik had gehoopt dat als u dat kathedraal had beklommen dat u met uw speech mevrouw Goodijk toch had kunnen overtuigen om in Groningen te blijven. Het is op dit moment in ieder geval niet gelukt, dus moet ik mijn partner in crime van Student en Stad vaarwel zeggen. We wensen haar natuurlijk alle goeds in de Randstad. We hopen haar ooit weer een keertje te zien. Mocht het nodig zijn, dan overwegen wij best om het college te vragen om nog eens een keertje zo een mooie terughaalactie op touw te zetten om dat voor elkaar te krijgen, maar we hopen dat het vanzelf gaat. Om in uw woorden, Voorzitter, af te sluiten: we rekenen erop dat je terugkomt.

01:49:08

Voorzitter: Dank u zeer. Ik kan wel een geheim verklappen dat ik mevrouw Goodijk al een keer letterlijk gestrikt heb. Nu laat ik dat verder helemaal in het midden hoe u dat mag interpreteren.

01:49:21

Mevrouw Akkerman (VVD): Voorzitter, mag ik iets vragen?

01:49:24

Voorzitter: U kunt van de orde roepen en het doet me allemaal helemaal niets. Ik ga eerst naar Student en Stad.

01:49:28

Mevrouw Akkerman (VVD): Voorzitter, ik heb nog een vraag aan de Partij van de Arbeid.

01:49:31

Voorzitter: Dat mag ook.

01:49:33

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Ik hoor een mooi verhaal over een jong talent dat ons gaat verlaten, maar dit was bij uitstek iemand die wel degelijk goed op de hoogte was van hoe mooi het is om in Groningen te wonen en te werken.

Zij heeft zich daar juist mee beziggehouden. Is dat niet een bewijs dat de stelling, als mensen het wel zouden weten dat ze hier zouden blijven, niet klopt?

01:49:58

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Die stelling gaat inderdaad deels op moet ik richting de VVD, via de voorzitter, zeggen. Echter, ook deels niet en dat is natuurlijk wat we hebben gezien in het onderzoek. Je hebt een kleine groep mensen die blijft. Je hebt een grote groep mensen die naar de Randstad gaat en waarvan een deel ook weer terugkeert. Hopelijk, mevrouw Goodijk in dit geval. Daarnaast heb je een groep die niet goed weet welke kansen hier voor hen liggen. Dat is de groep waar wij ons op focussen in dit voorstel, om daar juist iets voor te doen. Om die hier in Groningen te behouden en om die ook te laten zien wat voor mooie stad Groningen is en welke kansen hier ook voor hen liggen.

01:50:31

Voorzitter: Student en Stad.

01:50:32

De heer Swets (Student en Stad): Dank, Voorzitter. Ik kan me grotendeels aansluiten bij de mooie woorden van de heer Tjepkema, zeker bij dat gedeelte dat over mevrouw Goodijk ging. Nog een klein stukje extra inbreng van onze kant. Het kan soms best wel een puzzel zijn om als starter bij een geschikte werkgever terecht te komen. Ik ben nu zelf in de eindfase van mijn studie en ik merk dat het soms best lastig is om in Groningen te vinden wat je zoekt. Nu hebben wij in Groningen al een heleboel puzzelstukjes klaarliggen. We hebben een enorme pool aan talent door de vele kennisinstellingen in onze gemeente, waaronder zeker ook de vele mbo-instellingen. Daarnaast hebben we ook een gemeente waarin het heel goed toeven is, waarin je prettig kunt leven en ook een bedrijfsleven met een aantal sectoren zoals de energietransitie, de zorg en de IT-sector waar we in Groningen echt vooroplopen. Van alle kanten, zowel van starters als het bedrijfsleven en die kennisinstellingen komt de vraag aan de gemeente om daar iets in te betekenen. Van die mooie puzzel die wij hier nu hebben, missen we één stukje. Een puzzel met een missend stukje is geen complete puzzel. Ik begrijp ook dat er partijen zijn die zich misschien afvragen of we hier een rol innemen. Dit geldt als één van de kerntaken van de gemeente. Voor die partijen wil ik ook heel duidelijk maken: het gaat hier nadrukkelijk niet om een voortrekkersrol van de gemeente, maar om een verbindende rol. Precies datgene waar de partijen zelf ook om vragen. We zien duidelijk dat de markt, om het zomaar even te noemen, het zelf niet kan oplossen en dat wij als gemeente dat missende puzzelstukje kunnen zijn. Daarom roepen wij de twijfelende partijen op. De ondernemers vragen ons heel duidelijk om hulp. Laten we op die handreiking ingaan en naast onze ondernemers gaan staan. Dank u wel, Voorzitter.

01:52:17

Voorzitter: SP.

01:52:17

De heer Brandenburg (SP): Een verduidelijkende vraag dan maar, Voorzitter. Wat is een verbindende rol? Wat verwachten de indienende partijen dat de gemeente gaat doen? Een netwerkevent organiseren?

01:52:36

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): In het dictum roepen we onder andere het college op om te onderzoeken hoe we inderdaad die verbindende rol kunnen aannemen, maar ook om de zichtbaarheid van baankansen voor starters bij regionale werkgevers te verbeteren. Je zou bijvoorbeeld kunnen denken aan een gezamenlijke branding. Dat het dus niet ieder voor zich is voor de ondernemers, maar dat er een gezamenlijke branding wordt gestart binnen bepaalde sectoren om talent hier te houden.

01:53:03

Voorzitter: De ChristenUnie.

01:53:04

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Er is een uitgebreid debat in de commissie hierover geweest. Ik ben blij dat Partij van de Arbeid en Student en Stad op de lijn kwamen met deze motie. Voor onze fractie is het ook van grote waarde om te benadrukken, hoewel het onderzoek zich vooral richt op hoger onderwijs, dat het mbo-onderwijs en de mensen die vaker praktisch bezig zijn van ontzettend groot belang zijn in onze samenleving. In de IT, in de energietransitie, in de installatietechniek en in de bouw hebben we mensen misschien wel net zo hard nodig en dat talent zien we vaak niet genoeg. Zo lezen wij de motie nadrukkelijk en daarom dienen wij deze motie ook mee in. Ik moest er bijna van zuchten, maar verder is het gras een beetje voor mijn voeten weggemaaid door Student en Stad. Daar wil ik het graag bij laten.

01:54:05

Voorzitter: D66.

01:54:05

De heer Rustebiel (D66): Dank, Voorzitter. In tegenstelling tot de Randstad heeft Groningen vooral een mkb-economie; een hele vitale en mooie mkb-economie, waar je heel veel mooie dingen kunt doen. Tegelijkertijd zijn die kleinere bedrijven, die wij hier in Groningen hebben, toch wat lastiger opgewassen tegen de grote arbeidsmarktmarketing van de bedrijven aan de Zuidas en de multinationals. Het zou heel mooi zijn als die bedrijven die bij ons actief zijn de krachten gingen bundelen voor gezamenlijke arbeidsmarktmarketing juist om dat talent hier te behouden. Kijk, Mirte en Karoline zijn we helaas kwijt, maar misschien kunnen we Pablo en Olivier nog redden uit de handen van de Randstad. Het zou toch een mooi doel zijn als we dat met elkaar konden regelen.

01:54:51

Voorzitter: De Partij voor het Noorden.

01:54:52

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Voorzitter, ook wij staan volmondig achter en op deze motie. We hadden er ook nog graag aan willen toevoegen: meer woonruimte en makkelijke woonruimte. We geloven echt dat dit het verschil zou maken, maar helaas is ook in Groningen woonruimte schaars. Goed, we gaan nog een keer nadenken over hoe we dat kunnen verbeteren.

01:55:14

Voorzitter: De SP.

01:55:17

De heer Brandenburg (SP): Een vraag daarover aan de Partij van het Noorden, want ik hoor ze hier vandaag een paar keer over. Wat denkt de Partij voor het Noorden dat er gebeurt als je meer mensen met een hoge opleiding in je stad behoudt die vaak ook beter betaald worden voor het werk dat ze doen. Wat zou dat doen met de woningprijzen rondom de stad?

01:55:37

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dat is natuurlijk een hele andere discussie dan deze motie aangeeft, maar wij denken echt dat wij niet meer het concurrentieverschil kunnen maken tussen woonruimte in Groningen en de Randstad. Dan maakt het voor die studenten dus ook niet uit of je kiest voor die moeilijke woonruimte in de Randstad of voor die moeilijke woonruimte in Groningen. Als het hier heel makkelijk zou zijn, er zouden hier voldoende woningen zijn die ook nog betaalbaar zijn en de belasting zou niet zo hoog zijn, dan zou wellicht gekozen worden voor hier een woning. Dan zullen woningen, mits er voldoende woningen zijn, ook betaalbaar zijn en blijven en dat is nu niet het geval.

01:56:17

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, dan probeer ik het nog een keer. Waarom zijn die woningen in de Randstad zo duur? Denkt u niet dat als er meer mensen met een hogere opleiding en beter betaald werk in onze stad Groningen met een al krappe woningmarkt gaan wonen, dit de woningprijs juist opdrijft? Dat je straks niet meer een ton moet hebben om deze stad te wonen, maar misschien wel € 150.000?

01:56:42

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dat de woningen in de Randstad nog schaarser en nog duurder zijn, komt ook doordat daar nog hogere lonen worden betaald. Dat is heel simpel een marktgegeven.

01:56:50

Voorzitter: Zijn er nog anderen of kunnen we overgaan tot preadvies? PVV.

01:57:02

Mevrouw Blauw (PVV): Even min of meer een stemverklaring. Een sympathieke motie, maar wij vinden dat niet de taak van de gemeente, maar van het bedrijfsleven. Moeten we hier nu de focus op leggen? Veel bedrijven hebben al een talentenprogramma. Misschien is het goed deze bedrijven met elkaar te verbinden, maar niet om een heel programma hiervoor op te zetten. Die groep houd je niet door dit programma uit te rollen. Er zijn vaak hele andere redenen waarom mensen vertrekken, zoals relatie, familie, roots et cetera. Wij zullen tegenstemmen.

01:57:34

Voorzitter: VVD.

01:57:36

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Ik heb een korte woordvoering. Het woord 'kerntaak' is al een aantal keren gevallen. Wij denken dat talenten in Groningen meer dan welkom zijn, maar het zoeken en behouden van talent is wat ons betreft geen kerntaak van de gemeente. Verbinden kan natuurlijk wel. In de motie zitten echter een aantal elementen die wij geen kerntaak vinden en een aantal elementen die overbodig zijn. Het is ook een vraag aan het college. Als deze motie

het niet zou halen, moeten we dan begrijpen dat de gemeente nee zegt, als ondernemers de gemeente hulp vragen bij belangrijke thema's of onderwerpen? Dat zou namelijk wat ons betreft een heel ander probleem zijn waar we het dan over zouden moeten hebben. Dank.

01:58:22

Voorzitter: GroenLinks.

01:58:22

Mevrouw Middelhuis (GroenLinks): Dank, Voorzitter. GroenLinks denkt dat er goede punten benoemd worden in de motie. De samenwerking tussen onderwijsinstellingen, bedrijven en overheden, maar ook studenten hier aantrekken. Wij denken echter dat dit al heel goed gebeurt in Groningen en ook juist al is wat het college zichzelf voorneemt. Kijk bijvoorbeeld naar de economische agenda. Er wordt al heel erg ingezet op profilering van de IT-sector en dat Groningen vooroploopt in de energiesector. Daarom denken we dat we dat bij deze motie ook mee moeten nemen en in deze context verder moeten nadenken over wat buiten de zaken die gebeuren nog de verantwoordelijkheid is van de gemeente en wat de verantwoordelijkheid is van de bedrijven. Dank.

01:59:17

Voorzitter: Dank u zeer. De Partij voor de Dieren.

01:59:22

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Dank, voorzitter. We hebben in de commissie gezegd dat we het idee van de campagne sympathiek vinden. We hebben even wat twijfel gehad. Ook als je naar 'constaterende' kijkt, horen wij gemengde geluiden. Vanuit het studentenleven is de behoefte er en die horen we, maar soms - we zien het ook hier in de praktijk - zijn er helaas toch afgestudeerden die weg gaan. Uit die constatering zou moeten blijken, als we dit doen, dat die ondernemers ook echt mee gaan werken. Dat betekent banen bieden. Ook wil ik graag zien dat de wethouder die gesprekken voert met ondernemers misschien kan beamen dat dit animo onder die ondernemers er echt is. We vinden het wel een sympathieke motie. We hebben een beeldvormende sessie gehad en de gemeentelijke organisatie gaat binnenkort ook doelgroepen voor wervingsbeleid samenstellen. We zijn benieuwd hoe de gemeentelijke organisatie hier in mee gaat, zodat ook traineeships en banen voor afgestudeerden bij onze eigen organisatie beschikbaar komen.

02:00:32

Voorzitter: De Stadspartij.

02:00:33

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Wij kunnen ons voor het grootste deel aansluiten bij de woordvoering van mevrouw Middelhuis van GroenLinks, maar ook bij die van mevrouw Akkermans van de VVD. Daarnaast wil ik stellen dat het wat ons betreft niet per se een probleem is, als mensen vanuit het Westen of het Zuiden of uit het Verre Oosten in Groningen komen studeren, want die komen meestal met een doel. Soms komen ze uit China of Japan en hebben niet per se het doel om in Groningen te blijven wonen. Hoe jammer dat misschien ook is en wat een gemiste kans dat ook is. Zij hebben echter het doel om

hier kennis op te doen die wij hebben en natuurlijk van ons rijke studentenleven te genieten en het niet hebben van sluitingstijden. Tot zover voor hun de voordelen van Groningen, maar op een gegeven moment besluiten zij toch dat ze misschien liever teruggaan naar hun moeder, hun vader, hun familie of warme vriendengroep. Dat is helemaal niet erg.

02:01:32

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Wij denken ook dat het college al best veel doet om mensen te behouden. Er ligt ook een taak voor het bedrijfsleven. Wij hebben overigens niet de signalen en het bleek ook niet uit de meningsvormende sessie dat het bedrijfsleven hier om zit te springen. Alhoewel we de indieners van deze motie best geloven, zijn wij heel erg benieuwd naar de reactie van het college op deze motie voordat wij ons standpunt definitief hebben bepaald. Dank u wel.

02:01:59

Voorzitter: U krijgt nog een vraag van Student en Stad.

02:02:03

De heer Swets (Student en Stad): Dank, Voorzitter. Ik hoor dat bij een aantal partijen een beetje de conclusie wordt getrokken dat we misschien ook niet moeten willen dat we 100 procent van alle studenten hier behouden. Dat kan denk ik ook niet. Dan hebben we inderdaad echt te weinig huizen. Dat is ook helemaal niet waar de motie toe oproept. Het gaat er juist om dat bij bepaalde sectoren, waar we in Groningen voorop lopen, echt een enorme behoefte is aan talent. Of het talent van het mbo, van de Hanze of van de universiteit komt, maakt in principe niet zoveel uit, maar er is heel veel behoefte aan talent. Daarom wil ik ook graag aan de Stadspartij een vraag stellen. Als wij aan u meegeven dat die behoefte er bij bepaalde studentengroepen zeker is - misschien niet bij zoals bij Mirte en Karoline die International Relations hebben gestudeerd, want daarvoor moet je vaak wel echt in Den Haag zijn - en onder praktische opleidingen misschien wat meer. Die behoefte hebben wij heel duidelijk uit het bedrijfsleven gehoord, maar ook - en dat is denk ik ook heel erg belangrijk - dat de gemeente daar een verbindende rol in moet spelen, ook vanuit het onderwijs. Ziet de Stadspartij dat de gemeente juist die verbindende factor kan zijn tussen die drie partijen die elkaar misschien zonder de gemeente niet goed genoeg kunnen vinden?

02:03:18

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Dat was een hele lange vraag zo aan het eind van de vergadering om kwart over negen. Ik denk dat ik het in de kern wel eens ben met u, maar deze motie is daar volgens mij niet voor nodig.

02:03:30

Voorzitter: Ik stel voor dat we naar het preadvies van het college gaan, want ik voel langzaam de energie een beetje weglopen. Wij gaan naar een kort preadvies van de kant van het college. Dat mag ik niet zeggen, maar dat doe ik wel. Wie van het college gaat hierop in?

02:03:53

Mevrouw Bloemhoff: Voorzitter, dank voor deze aanmoediging.

02:03:55

Voorzitter: De hele avond hier gezeten en dan krijg je dit.

02:03:59

Mevrouw Bloemhoff: Blijf bij mij. Ik zou willen zeggen tegen Student en Stad en de beide dames: laat me nu toch niet alleen. Die laatste oproep doe ik. Ik denk dat u van het college geen gouden bergen kunt verwachten in dit dossier. We hebben niet iedereen aan een touwtje en daar gaat het denk ik ook niet om. Het gaat erom dat Groningen een prachtige plek is om te studeren en ook een prachtige plek is om na je studie te gaan werken en dat heel veel mensen dat ook willen. Uit het onderzoek van LEF is gebleken dat werkgevers soms wel denken dat ze zichtbaar zijn, maar dat dit best tegenvalt bij studenten. Daar is dus winst te behalen. Dat blijkt uit het onderzoek van LEF. Onbekend maakt namelijk onbemind. Inderdaad weten randstedelijke partijen met veel geld aan de Zuidas zich over het algemeen wel goed te presenteren, maar een aantal Groningse bedrijven kunnen zich beter presenteren. Dat is ook besproken met de koepel Economische Agenda en met het bedrijfsleven. We hebben ook bedrijven gesproken en zij zien wel degelijk de winst om die verbinding beter te maken naar studenten, zowel op zichtbaarheid als kenbaarheid van het bedrijfsleven. Met name inderdaad bij de kleine mkb'ers is winst te behalen. Dat blijkt uit het onderzoek en dat wordt ook omarmd. Dat moet ook een vervolg gaan krijgen. Het onderzoek ligt er nu en dat is met u raad besproken. Ik interpreteer deze motie zo om met een aantal aanbevelingen aan de slag te gaan en op een aantal dingen te gaan inzetten.

02:05:34

Mevrouw Bloemhoff: De motie roept op om in te zetten op talentbehoud en bijvoorbeeld ook actieve werving door het aanbieden van traineeships en afstudeerstages. Dat kunnen we natuurlijk doen, ook door een bredere samenwerking in de regio met traineeshipcarroussels. We kunnen ook baankansen zichtbaar maken in die gezamenlijke branding of gecoördineerde campagne. We hebben daar een prachtig instrument voor met onder andere Marketing Groningen, dus volgens mij moeten we kijken hoe wij dit verder vorm kunnen geven. We hebben natuurlijk de terugroepactie gehad en dat kan. Ik heb wel in de commissie aangegeven dat we met een nieuw platform moeten uitkijken naast allerlei bestaande platforms, maar als wij denken aan Noorderlink of het Ondernemers Trefpunt dat we daar best mee in gesprek kunnen over hoe we dat kunnen vervolgen. Met andere woorden, het is aan uw raad wat u met deze motie doet. Wij kunnen ermee uit de voeten.

02:06:38

Voorzitter: Zullen we de motie in stemming brengen? Dan geef ik u de ruimte voor stemverklaringen. Mevrouw Akkerman heeft nog een vraag.

02:06:47

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Het is mij niet helemaal duidelijk. Als die motie nu niet wordt aangenomen, moet ik dan daaruit opmaken dat het college niet in gesprek gaat met partijen als Noorderlink, Marketing Groningen en die verbindende rol pakt?

02:07:00

Voorzitter: Wethouder.

02:07:02

Mevrouw Bloemhoff: Voorzitter, daar zullen wij mee in gesprek moeten met dat onderzoek, maar dat doen we nu nog niet.

02:07:11

Voorzitter: Dan stel ik voor dat we stemverklaringen opnemen. Zijn er stemverklaringen? SP.

02:07:20

De heer Brandenburg (SP): Dank, Voorzitter. Mijn fractie vindt het in essentie niet een totaal onsympathieke motie, maar we hebben de indruk dat de gemeente deze rol al deels vervult. We hebben bovendien niet de indruk dat heel veel praktisch geschoolde mensen vertrekken als je het hebt over installatietechniek et cetera. Dit is vooral gericht op hoger opgeleiden. Wij delen wel een klein beetje de analyse van de Stadspartij dat die wat ons betreft ook echt niet allemaal hoeven te blijven om verschillende redenen. Tot slot, Voorzitter, denken wij dat deze motie niet zo heel veel toevoegt aan wat het college al doet. We zullen tegenstemmen.

02:08:00

Voorzitter: Anderen nog? Stadspartij.

02:08:03

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u, Voorzitter. Het college en de heer Brandenburg gehoord hebbende, sluiten wij ons aan bij de stemverklaring van de heer Brandenburg.

02:08:10

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

02:08:14

De heer Hekkema (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Wij zullen voor deze motie stemmen, maar vooral om in de praktijk te gaan zien hoe dit uitpakt. De wethouder zegt dat ondernemers dit omarmen, dus we zullen dat kritisch volgen.

02:08:25

Voorzitter: Nog anderen? VVD.

02:08:30

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Dit blijkt inderdaad echt een bijzondere dag te zijn, want wij kunnen weer deels aansluiten bij wat de SP zegt. Ook wij denken dat het college een aantal dingen al doet. Dat horen wij ook terug van ondernemers. Voor de stukken die het college niet doet, hoeft de overheid ook niets te doen. Wij zullen tegenstemmen.

02:08:48

Voorzitter: Nog anderen? Nee? Dan open ik de stemming.

02:09:23

Voorzitter: De motie is aangenomen.

02:09:41

Muziek: [muziek: Blijf bij mij, Ruth Jacott en Paul de Leeuw]